"VIENYBĖ LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

N Y Public Library
476 Fifth Avenue

NO. 22. (Telefonas 2427 Greenpoint)
BROOKLYN, N. Y. GEGUŽIO (May) 30 d., 1917 M.
As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.
METAI XXXI. (Telephone 2427 Greenpoint.)

Norvegija apskelbsianti kare Vokietijai.

WASHINGTONE GAUTOS SLAPTOS ŽINIOS, KAD IR NORVEGIJA TUOJAUS PASKELBS KARĘ VOKIETIJAI.

RUSIJOJE KAIMIEČIŲ SUMIŠIMAI. DAUGELYJE VIETŲ KAIMIEČIAI KONFISKUOJA DVARUS IR DALINASI.

RUSIJOS IR VALDŽIA IR DARBININKŲ SU KAREIVIAIS TARYBA NUTARĖ NEAPLEISTI SĄJUNGIEČIŲ IR TOLIAU KARIAUTI.

RUSIJOJE ĮSTEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS PRASIDĖS 5 D. BIRŽELIO.

PER DVI IR PUSĘ KARĖS METŲ VOKIEČIAI PASKANDINO LAIVŲ SU 5,400,000 TONŲ. JAU PO VANDENINĖ BLOKADA NUSILPNĖJO.

AMERIKA NEIŠLEIDŽIA SOCIALISTŲ PASIUNTINIUS Į STOCKHOLMO KONFERENCIJĄ.

JAPONŲ LAIVYNAS VIDURŽEMĖS JŪRĖSE.

SAKO AMERIKOJE NEBUS ĮVESTA CENZURA.

FRANCUZAI KARĖS LAUKE TRUPUTĮ PIRMYN PASISTUMĖ.

Iš karės lauko

ATSINAUJINO KARIŠKAS VEIKIMAS RYTINIAME FRONTE.

Petrogradas. — Boguš srityje, į šiaurrytį nuo Krevo's, vokiečiai mėgino užpulti rusų transšėjas, bet liko atremti atgal. Keletas mažų susirėmimų atsibuvo Volynijoje ir Galicijoje. Vokiečių orlaiviai bombardavo kaimą Jablonov, į šiaurrytį nuo Galičo.

Karpatuose ir Rumunijoje apsirubežiuojama paprasta artilerijos dvikova.

MAŽI SUSIRĖMIMAI PALEI RYGĄ IR VOLYNIJOJE.

Berlinas. — Rygos srityje bei palei Dvinską atsibuvo keletas susirėmimų tarpe vokiečių ir rusų žvalgų. Rusų užpuolimai tapo atmušti atgal. Taipgi tapo atnaujintas aktiviškas veikimas Stochod pakraščiuose, Galicijoje ir Rumunijoje.

MAKEDONIJOS FRONTE VĖL RAMU.

Paryžius. — Palei Monastir bei Strumos srityje nuolat atsikartoja artilerijos veikimas ir lengvi susidurimai tarpe sąjungiečių ir vokiečių žvalgų. Bulgarų-vokiečių užpuolimai vis pasilieka be pasekmės.

VOKIEČIAI SKELBIA APIE SĄJUNGIEČIŲ NUSILPIMĄ.

Berlinas. — Sąjungiečiai Makedonijoje keliose vietose mėgino atstumti bulgarus-vokiečius atgal, bet jų atakos tapo atmuštos su nepaprastu smarkumu; — jie panešė labai didelius nuostolius. Reikia pažymėti ir tą, kad sąjungiečiai jaučia nedateklių valgio ir amunicijos, — todel galima spėti, kad jie greitu laiku bus priversti pasitraukti atgal. — Gen. Sarrail greit gali atsidurti visai kritiškame padėjime.

VOKIEČIAI STENGIASI ATSISPIRTI.

Londonas. — Vokiečiai, sutraukę dideles pajiegas, stengiasi atstumti anglus atgal Arras srityje bei palei Lens, Bullecourt ir Cambrai. Čia be sustojimo tęsiasi jau keletą savaičių atkaklus mušis. Vokiečiai nešą didelius nuostolius. Keliose vietose, kaip pranešama nuo gegužio 24 d., jie tapo atstumti atgal. Taipgi atsinaujino veikimas palei Ypres ir Montieres.

FRANCUZAI SPAUDŽIA VOKIEČIUS AISNE PAKRAŠČIUOSE BEI ŠAMPANIJOJE.

Paryžius. — Gegužio 24 d. atsibuvo keletas smarkių susirėmimų Soissons-Rheims srityje ir upės Aisne pakraščiuose. Francuzai po trijų atakų užėmė augštumas palei Ailette lygumą, paimdami apie 400 vokiečių nelaisvėn.

Apart to, gen. Petain kariumenė užėmė tris tranšėjų linijas į rytus nuo Craonne kalnynų. — Nuo gegužio 1 d. tarpe Soissons ir Auberive francuzai paėmė apie 8,600 priešų nelaisvėn. Gegužio 22-23 dd. vokiečiai smarkiai bombardavo Rheims.

Nuolat atsikartoja maži susirėmimai bei artilerijos dvikova Verduno srityje ir Vogezuose.

VOKIEČIAI ATMUŠA FRANCUZŲ ATAKAS IR TVIRTAI LAIKOSI PRIEŠ ANGLUS.

Berlinas. — Francuzai, neatsižvelgdami ant milžiniškų nuostolių, deda visas pastangas, kad su laužyti vokiečių eiles į šiaurę nuo Aisne. Gegužio 24 d. trijuose punktuose francuzai tapo atremti atgal. Apremont miške Rheino kareiviai užpuolė francuzų stovyklas, paimdami tulą skaičių priešų nelaisvėn. Abelnai imant, visas veikimas dabar sukoncentruotas Šampanijoje.

Arras srityje bei anglų fronte apsirubežiuojama artilerijos veikimu ir mažais susirėmimais. Anglai, panešę paskutinėmis savaitėmis milžiniškus nuostolius, tvarko savo eiles ir rengiasi prie naujų užpuolimų.

Paskutiniu laiku pastebiamas nepaprastas orlaivių veikimas. Taip geg. 23 d. tapo pašauta 10 sąjungiečių orlaivių. — Leit. Schaefer pašovė 28 ir 29 orl. ir leit. Boss 29 orl.

ITALAI MUŠA AUSTRUS KARSO LYGUMOJE IR TRENTINO FRONTE.

Roma. — Geg. 23 d. sukako du metu nuo įsikišimo Italijos karėn. Šitos sukaktuvės tapo paminėtos dideliais laimėjimais kaip Isonzo srityje, taip ir Trentino fronte. Karsto srityje italai atstumė austrus atgal (geg. 23-4 dd.) ant penkių mylių fronto, tarpe Kastagnavizza ir Adriatiškos jurės, užimdami Boscomolo ir Jamiano kaimus bei keturias sudrutintas augštumas. Kartu paimta virš 9,000 austrų nelaisvėn. Iki Triesto liko tik apie 9 mylias. — Orlaivių eskadronas numetė 10 tonų sprogstančios medžiagos ant austrų stovyklų.

Gan smarkus susirėmimai atsibuvo taipgi Trentino fronte. Travignolo lygumoje italai atsiėmė nesenai užimtas pozicijas.

AUSTRAI PRIPAŽĮSTA ATSITRAUKĘ ATGAL.

Viena. — Palei Gorizia bei Karso srityje atsibuvo atkaklus mušis. Italai sutraukė čion didelį kariumenę ir tvirtą artileriją. Keliuose punktuose jiems pasisekė atstumti austrus atgal, — tečiaus austrai laikosi tvirtai. Trentino srityje austrai atrėmė keletą priešų atakų.

MAŽI SUSIRĖMIMAI UŽKAUKAZYJE IR MESOPOTAMIJOJ

Petrogradas. — Užkaukazyje bei Mesopotamijoje apsirubežiuojama mažais susirėmimais bei lengvu artilerijos veikimu. Turkai vis mėgina atstumti rusus anglus atgal, bet be pasekmės. Palestinoje beveik ramu.

Iš Visur

SUOMIJA PASIRYŽUSI ATSISKIRTI NUO RUSIJOS.

Helsingfors. — Atsibuvusiame kongrese, kuriame dalyvavo dvarininkai, fabrikantai ir abelnai augštųjų luomų atstovai, tapo išnešta sekančio turinio rezoliucija: „Suomių (finų) tauta pakaktinai toli nužengė pirmyn kul turiniu ir politišku žvilgsniu, ir Suomija (Finliandija) turi reikalauti pripažinimo jos savistovybės bei neprigulmybės, idant ji taptų savistovi valstija eilėje kitų suvereniškų žemės tautų."

Abelnai imant, visoje Suomijoje apsireiškė aiškus bruzdėjimas už atsiskyrimą nuo Rusijos. Nauja Rusijos valdžia labai tuomi susirupino, nes Suomijos žingsniai gali paskatinti ir kitas Rusijoje esančias tautas prie panašaus reikalavimo.

AUSTRIJA MANO PASIULYTI RUSIJAI LENGVAS TAIKOS IŠLYGAS.

Amsterdam. — Plačiai kalbama, buk centralės valstijos pasitiki šiokiu ar kitokiu budu užverti su Rusija atskirą taiką. Galop iš Austrijos pranešta, buk Austro-Vengrijos valdžia esanti pasiryžusi pasiulyti Rusijai lengvas taikos išlygas. Tarp ko kito Lenkija tapsianti „atnaujinta," o Rusijai busią suteiktas liuosas perėjimas per Dardanelius ir didelė paskola.

NAUJAS UŽSIENIO MINISTERIS RUSIJOJE APIE UŽRUBEŽINĘ POLITIKĄ.

Petrogradas. — Naujas užsienio min. M. I. Tereščenko štai ką pranešė spaudos atstovams: „Pirmiausiai Rusija pageidauja užverti visuotiną, ilgą, tvirtą ir teisingą taiką. Joki tauta neprivalo plėsti savo rubežių skriaudžiant kitas. Joki tauta neturi išeiti iš šitos karės sumušta, nuženminta, pavergta. Pasibaigus karei, Europoje neturi buti vietos užvydėjimui bei kovai tarpe atskirų tautų. Rusija jokiu budu neatsiskirs nuo sąjungiečių..." — Galop ministeris pažymėjo, kad dabar negalima paskelbti sutarčis su sąjungiečiais.

OFICIERIŲ SUSIVAŽIAVIMAS

Petrogradas. — Kariumenės bei laivyno oficierių susivažiavime gen. Aleksiejev nurodė apie betvarkę viduje valstijos bei apie apsireiškusią tarpe kariumenės dezorganizaciją ir kvietė visus pasistengti inkunyti tvarką ir discipliną. Susivažiavimo pirmsėdis pulk. Novasilcev išreiškė pasitikėjimą, kad kariumenė greit vėl taps sutvarkyta ir galės tvirtu žingsniu eiti prie pergalės.

MUSULMANŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Maskva. — Geg. 23 d. atsidarė visos Rusijos musulmanų susivažiavimas. Apsvarsčius apie Rusijos ateiti, 446 balsais prieš 271 b. susivažiavimas išsireiškė už federativišką respubliką.

NAUJAS AMBASADORIUS ANGLIJOJE.

Londonas. — Pranešta, kad Rusijos pasiuntiniu Anglijoje paskirtas ne Sazonov, bet Izvolski.

RINKIMAI RUSIJOS MIESTUOSE.

Petrogradas. — Visa Rusija rengiasi prie municipališkų rinkimų. Rinkimai atsibus beveik vienu laiku visuose miestuose bei miesteliuose. Kandidatus stato iš vienos pusės liberalai (k.-dem. ir jų šalininkai) ir įvairių srovių socialistai.

REZIGNAVO VENGRIJOS MINISTERIJA.

Londonas. — Pranešama (nuo geg. 23 d.), jog delei nesusipratimo tarpe imp. Karolio ir Vengrijos premjero Tiszos rezignavo visa ministerija. Prem. Tisza buvo padaręs reformų programą.

REFORMOS RUMUNIJOJE.

Jassy. — Premjeras Bratianu pranešė atstovų rume, kad valdžia reikalauja, idant parlamentas indėtų į Rumunijos konstituciją punktus apie visuotiną rinkimą ir konfiskavimą žemių valstiečių naudai. Kartu svarstomas žydų klausimas.

FRANCUZIJOS PREMJERO KALBA.

Paryžius. — Prasidėjus parlamento sesijai, premjeras Ribot pasakė plačią kalbą apie dabartinį dalykų stovį. — Kaslink paskutinio užpuolimo ant vokiečių — tai sako, reikia pripažinti, jog buvo perdaug vilties ir jog tapo padarytos klaidos. Pasiekta gan svarbus rezultatai; kareiviai gi parodė pastebėtiną narsumą. Valdžia padarė daug permainų ir pertvarkė vyriausią vadovystę.

Toliaus premjeras pažymėjo, kad nors susimažino skandinamų laivų skaičius, tečiaus reikalinga aštri kova su submarinais.

Užsiminęs apie taiką, pr. Ribot nurodė, kad turi buti sugrąžinta Francuzijai Elzas-Lotaringija ir atstatyta Belgija, Serbija, Rumunija ir Juodkalnija. Francuzija, girdi, trokšta taikos, bet ji priešinasi tokiam kariškam stoviui, kuris kenktų taikai. Jeigu vokiečiai su tuom sutinka, tai taika gali buti greit inkunyta...

BUVĘS POLITIŠKAS PRASIKALTĖLIS PRIŽIURI BUVUSĮ CARĄ.

Petrogradas. — Komendantu Carskoje Selo palociaus, kur randasi suareštuota caro šeimyna, paskirtas leiten. Korovičenko, kuris pirmiau buvo išsiųstas už politišką kaltę.

ŽOFR IR VIVIANI SUGRĮŽO NAMON.

Paryžius. — Maršalas Žofr (Joffre) ir buvęs prem. Viviani su kitais kariškos misijos nariais laimingai sugrįžo Francuzijon. Misija apleido New Yorką gegužio 15 d., bet tas buvo laikoma didžiausioje paslaptyje.

BRAZILIJA STOJA KARĖN PRIEŠ VOKIETIJĄ KAIPO S. VALST. SANDRAUGĖ.

Rio Žaneiro, geg. 24 d. Brazilija be formališko karės paskelbimo stojo karėn prieš Vokietiją kaipo Suv. Valst. sandraugė. Naujas užsienio ministeris Nilo Pecanha pranešė geg. 23 d. ministerių posėdyje, kad karės paskelbimas Vokietijai bereikalingas, nes Brazilija yra jau prisidėjusi karėn. (Brazilija apima 3,218,130 ketv. mylių žemės plotą ir priskaito virš 20,000,000 gyventojų).

UKRAINIEČIAI REIKALAUJA NEPRIGULMYBĖS.

Petrogradas. — Paskelbta, kad greitu laiku militariškas Ukrainos kongresas paskelbsiąs Ukrainą neprigulminga valstija.

ZEPPELINAI VĖL BOMBARDAVO ANGLIJĄ.

Londonas. — Keturi-penki Zeppelinai vėl bombardavo geg. 24 d. Anglijos pakraštį. Padaryt

nuostoliai gan maži. Orlaiviams pasisekė prasišalinti laimingai.

PASKANDINO LAIVĄ „TRANSYLVANIA" SU KAREIVIAIS TAIPGI PASKANDINTA DAR DU DIDELIU LAIVU.

Londonas. — Paskelbta, kad geg. 4 d. Viduržemineje jurėje submarinas paskandino Anchor linijos garl. „Transylvania" — 14,315 tonų inkr.; žuvo 29 ofic. ir 373 kar., taipgi laivo kapitonas ir ofic. bei 9 jur. Francuzijos admiralterija paskelbė, kad tapo paskandintas garl. „Sontay" (9,247 t. inkr.), kuris plaukė iš Marseille į Salonikus; žuvo 45 žm. (iš 344).

Geg. 2 d. tapo paskandintas Anglijos pakraštyje „United Fr. Co." laivas „Tela" — virš 7,000 tonų inkr.

Iš Amerikos

PASVEIKINIMAS IŠ RUSIJOS.

Washington. — Rusijos užsienio min. Tereščenko prisiuntė valst. sekretoriui Lansing pasveikinimo telegramą, kuri skamba sekančiai: „Rusijos demokratija su dideliu džiaugsmu sutiko žinią apie prisijungimą didelės užvandeninės respublikos prie ke turių valstijų, kovojančių už demokratiškus principus ir teises. Tuomi Suv. Valst. liko ištikimos savo demokratiškoms tradicijoms. Panašiai Suv. Valst. paliuosuota Rusija nesistengia užgrobti svetimas žemes. Kariaujama už demokratizmą ir tvirtą-ilgą taiką. Aš džiaugiuosi, kad augštos idėjos lygybės ir laisvės, kurias kada-tai paskelbė Amerika, įsikunijo dabar Rusijoje."

PREZIDENTAS STOVI UŽ CENZUROS ĮVEDIMĄ.

Washington. — Atstovų rumo respublikonai pasiryžo pasistengti, idant įstato projekte kaslink taip vadinamo špionažo butinai taptų išmestas punktas apie kietą cenzurą Suv. Valst. Paskiau tam tikros komisijos pirmsėdis paskelbė jam adresuotą prezidento laišką, kuriame pr. Wilson tvirtai stovi už įvedimą cenzuros delei geresnio apsaugojimo krašto.

PRIBUVO KARIŠKA MISIJA IŠ RUSIJOS.

Washington. — Ant Anglijos laivo pribuvo Amerikon karišką komisija (4 ypatos) iš Rusijos.

VALGĮ KONTROLIUOS PREZ. WILSON.

Washington. — Atstovų ruman žemdirbystės komisijos pirmsėdis įnešė įstato projektą, sulyg kurio prezidentui suteikiama neaprubežiuota galė delei kontrolia vimo valgio produktų ir kitų reikalingų daiktų. Tuomi prez. Wilson taptų viso pasaulio valgio produktų kontrolierium. Valgio administratorium skiriamas Her. Hoover.

AKCIJOS „LAISVĖS PASKOLOS" PARSIDUOS PO 10 DOL.

New York. — $2,000,000,000 paskolos akcijos parsiduoda pilnai pasekmingai. Federalis rezervo bankas New Yorke yra pasiryžęs delei palengvinimo pardavinėti 50 dol. „Laisvės paskolos" akcijas atskirais certifikatais po $10; ingijęs 5 cert. galės apmainyti ant 50 dol. akcijos.

MILŽINIŠKAS GAISRAS.

Atlanta, Ga. — Umai iškilęs gaisras juodųjų kvartale greit apėmė didelį plotą. Ugnis veikė keletą valandų ir sunaikino virš 100 kvartalų. Ugnagesiai gaisro sulaikymui paplaišino kelias dešimtis namų. Apie 15,000 gyv. liko be pastogės. Nukentėjusiais rupinasi miesto valdžia ir Raud. Kryžius. Nuostoliai siekia apie $4,000,000.

VIENAS ŽMOGUS PRIŽIURĖS KAREI REIKALINGŲ DAIKTŲ PIRKIMĄ ŠEŠIOMS VALSTIJOMS.

Washington. — Sąjungiečiai sutinka su Amerikos pasiulymu sukoncentruoti visų karei reikalingų daiktų pirkimą viename biure. Washingtone. Šitą biurą prižiurės viena ypata R. Raruch. Bėgyje metų per tą biurą pereis apie $10,000,000,000; — del Suv. Valst. — $3,500,000,000.

MARKONI GIRIASI ŽINĄS PLANĄ PRIEŠ SUBMARINUS.

Washington. — Pribuvęs su Italijos kariška komisija (joje randasi karaliaus pusbrolis, princas Udine) garsus bevielio telegrafo išradėjas Markoni pranešą, kad jis turįs išradimą, su kurio pagalba galima apsiginti nuo submarinų. — Pasinaudojant tuom išradimu Adriatiškoje jurėje bėgyje kelių savaičių tapę sunaikinta 13 submarinų.

ATSTOVŲ RUMAS UŽGYRĖ KARĖS MOKESČIŲ BILIŲ.

Washington. — Gegužio 23 d. atstovų rumas — 329 bal. prieš 76 b. — užgyrė karišku mokesčių bilių, sulyg kurio metinė ineiga sieks $1,857,000,000. Opozicija susidėjo išimtinai iš respublikonų. Senatas mano sumažinti tą sumą ant $500,000,000.

TORPEDUOTAS AMERIKOS LAIVAS.

New York. — Neoficiališkai pranešta gegužio 23 d., kad Viduržemineje jurėje tapo paskandintas Amerikos garlaivis su inkrova apie 8,000 tonų (spėjama, kad tai buvo „Tras Os Montes").

LAUKIAMA NAUJŲ TALKININKŲ KARĖN.

Wasihngton. — Diena iš dienos laukiama prisidėjimo karėn sąjungiečių pusėje, Brazilijos ir Chinijos. Iš abiejų kraštų atei nančios žinios praneša, kad šiose dienose bus paskelbta Vokietijai karė.

NAUJA ROCKEFELLERIO DOVANA.

New York. — Rockefellerio fondo naujai paskirtas prezidentas Dr. G. E. Vincent pranešė, kad John D. Rockefeller suteikė fondui naują dovaną vasario mėn. sumoje $25,765,506; — tuomi fondo suma pakilo iki $125,000,000.

PLANUOJAMA KARĖS PAŠALPOS FONDĄ PADIDINTI IKI $100,000,000.

Washington. — Susirinkusi nauja Raud. Kryžiaus taryba, vadovaujant H. P. Davison, planuoja pakelti pašalpinį karės fondą iki $100,000,000. Pinigai bus sunaudojami sušelpimui ne tiktai amerikonų, bet ir kitų tautų žmonių karės srityje.

VOKIEČIŲ BEVIELIO TELEGRAFO STOTIS ARGENTINOJ.

Washington. — Iš Buenos Aires pranešta, kad tenai tapo įrengta vokiečių bevielio telegrafo stotis, kuri tuoj pradėsianti veikti. Tuli laikraščiai reikalauja, kad butų uždrausta veikti tai staigai.

PASKOLINTA SĄJUNGIEČIAMS $670,000,000.

Washington. — Manoma, kad iki birželio 30 d., nepraėjus dar 3 mėn. nuo įsikišimo Suv. Valst. karėn, sąjungiečiams busią paskolinta virš $1,000,000,000. Ikišiol sąjungiečiams paskolinta $670,000,000.

SUV. VALST. KARIUMENĖ PRIBUVO Į LONDONĄ.

Londonas. — Pirmas kontingentas Suv. Valst. kariumenės povadovyste majoro Parsons, pribuvo čion geg. 23 d. Amerikos kareivius sutiko su nepaprastu entuziazmu. Amerikonus pasveikino Anglijos karalius bei karalienė. Pribuvę Amerikos armijos inžinieriai persistatė amb. Page, o paskiau laike užkandžio pasimatė su karės min. Derby. — Kartu pribuvo antras skyrius Amerikos gydytojų bei mielaš. seserų. (Rytiniuose New Yorko laikr. buvo paskelbta, kad Anglijon pribuvo 10,000 Amerikos kareivių bei karišku inžinierių, bet vakariniuose laikr. tapo pažymėta, kad girdi, dabar (geg. 24 d.) Anglijoje randasi virš 1,000 Suv. Valst. kar. Tas parodo, kaip „teisingos" yra žinios).

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" SPAUSTUVĖ
GREIČIAUSIAI, GRAŽIAUSIAI IR PIGIAUSIAI
atlieka visokius spaudos darbus!

DARBININKŲ REIKALAI

REIKALINGA TINKAMAI SUNAUDOTI LIUOSLAIKĮ.

Abelnai imant, darbininkai Suvien. Valst. dirba 8-10 val. į parą. Pavalgymui bei nuėjimui į darbą ir sugrįžimui atgal galima paskaityti apie 3 val. Pasilsiui bei miegui turi buti pavesta 7-8 val. — Galima pasakyti, kad kasdien darbininkas turi liuoso nuo darbo laiko 4-5 val. Jeigu jis tą liuoslaikį pasistengtų tinka mai sunaudoti, tai jo gyvenimas darytųsi lengvesniu, malonesniu. Vienok, kaip gaila, kad darbininkai, ne tik sunaudoja to liuoslaikio savo gerovės, bet priešingai, — lyg tyčia tas valandas pašventčia savęs skriaudimui.

Liuosas nuo darbo laikas turėtų buti sunaudotas sustiprinimui kuno ir sielos bei apsišvietimui. Budamas gi tvirtu kuniškai ir plačiai žiurėdamas į gyvenimo klausimus, darbininkas sugebėtų pasekmingiau kovoti su įvairios rųšies savo priešais.

Visiems žinoma, kad darbo išlygos šiame krašte, žiurint sveikatos žvilgsniu, stačiai baisios. Intemptas ir nepaprastai monotoniškas darbas, trenksmai ir smarvės darbavietėse — tas viskas, paimtas kartu, labai blogai atsiliepia ant darbininko sveikatos: ardo jo kuną bei spėkas ir silpnina protą. Darbavietėje darbininkas negali permainyti dalyko stovio. Vienok išėjęs iš dirbtuvės jis yra liuosas, o todel jis turėtų pirmiausiai pasirupinti atlyginimu savo kunui ir sielai bei protui.

Žinoma, svarbiausias dalykas del palaikymo kuno tvirtume — tai tinkamas valgis; paskiau gi seka pasilsis ir tyras oras. Sulyg išgalės kiekvienas darbininkas privalo valgyti sveiką ir patenkinantį kuno reikalavimus valgį. Tiesa, pakilusios valgio produktų kainos priverčia darbininką atsargiau elgties su valgiu, tečiaus visgi galima tinkamai pavalgyti, jei elgties su išrokavimu ir neaikvoti bereikalingai sunkiai uždirbtų skatikų. Kambariai, kuriuose darbininkai gyvena, turi buti priderančiai išvėdinami ir užlaikomi švarume, idant galima butų kvėpuoti tyru oru.

Prie liuoslaikio reikia dar pridėti subatos popietį ir nedėldienį. Vasaros laiku tas dienas darbininkai turėtų praleisti parkuose — žaidžiant, vaikščiojant ir kvėpuojant tyru oru. Bet ir šiaip dienomis, liuosomis valandomis, darbininkai privalėtų daugiau pasivaikščioti švariomis gatvėmis arba parke (jei tokis randasi arti). Atėjus gi pasilsio laikui, kiekvienas darbininkas turi pasistengti buti namie, kad nesumažinti pavestų miegui valandų.

Tą viską kiekvienas darbininkas gali išpildyti. Čion jam netrukdo darbdavys bei kapitalistas — liuoslaikį jis gali sunaudoti sulyg savo noro. Vienok jis visai nepaiso apie normališką gyvenimą. Jau pareidamas iš darbo tankiai darbininkas apsvaigina savo protą alkoholiu saliune. Namie gi visai nepaiso apie valgio gerumą, maistingumą ir sveikumą. Priegtam, tankiausiai tą netikusį valgį užpila alum. Liuosas gi valandas praleidžia prirukytuose ir prismirdusiuose kambariuose bekaziruodami ar negražiai besilinksmindami; — žinoma, svaigalai ir čia lošia žymią rolę. Jeigu apleidžia savo kambarį, tai traukia saliunan ar pas savo draugą, kur ir vėl tvankus oras bei svaigalų garai. Tankiai „nėra laiko" tinkamai pasilsėti. Ir taip iš dienos į dieną. Subatos popietis ir nedėldienis praleidžiama ar namie, paprastose aplinkybėse (su svaigalais), ar vaikščiojant nešvariomis ir dvokiančiomis gatvėmis, arba išvažiavime, kur ir vėl paskirtoje vietoje traukiama į save vieton tyro oro svaigalai arba šokama pridulkėjusioj ir dvokiančioj svetainėj. Taiptai darbininkai praleidžia liuosas nuo darbo valandas, visai nepaisydami apie savo sveikatą ir proto lavinimą... **J. Gedminas.**

AMERIKOS DARBININKAI YRA PASIRYŽĘ GINTI SAVO KRAŠTĄ IR LIUOSYBĘ.

New York. — Iš įvairių Amerikos didmiesčių ateinančios žinios skelbia, jog darbininkai yra tvirtai pasiryžę ginti savo kraštą nuo priešų ir kartu apsaugoti laisvės principus. Kaslink važiavimo kariauti Europon — tai darbininkai pažymi, kad prie to neturi buti verčiami; — liuosnoriai gi gali važiuoti.

VISUOTINAS STREIKAS PORTUGALIJOJE.

Madrid. — Portugalijoje delei brangumo ir stokos valdgio prasidėjo darbininkų sumišimai. Sukilime, kuris apsireiškė Lisbone gegužio 20 d., tapo užmušta virš 20 žm. ir sužeista apie 60 žm. Nuostolių padaryta ant $2,000,000. Tapo suareštuota daug šimtų darbininkų. Paskelbus visuotiną streiką visoje Portugalijoje tapo įvestas karės stovis. — Pranešama, buk Anglija pasiuntė apie 5,000 tonų grudų.

ITALIJOS SOCIALISTAI REIKALAUJA TAIKOS IR RESPUBLIKOS.

Roma. — Tuluose miestuose darbininkai griežtai reikalauja karės užbaigimo. Daugelis socialistų vadų reikalauja kartu greitos taikos ir panaikinimo monarchijos.

ANGLIJOS DARBININKAI VIS NERIMSTA.

Londonas. — Nors amunicijos dirbtuvių darbininkai ir neapšaukia visuotino streiko, tečiaus jie pilnai nenusiramina; keliose vietose tęsiasi streikas.

Iš Lietuvos

Gauta ilgas laiškas per rankas kaszinkokio vokiečių kariumenės kareivio, stovėjusio Gaidelių dvare Dusetų par. netoli Antalieptės. Laiškas, dvarininkės Stefanijos Vaitkevičienės-Buterlevičaitės rašytas 1016 m. geg. 9 d. ir pasiųstas birželio 6 d. Be kitų šeimynos dalykų, štai kas mums žinotina:

„Valgome vis prasčiau, bet ačiu Dievui vis dar tebėsame sočios (trįs bepalikusios dvare moters). Tai žuvies, tai silkės, tai paukštelės; pieno ir duonos... Bado, ačiu Dievo Apveizdai, dar nesam patyrusios. Darbuokitės, vaikai, nes aš jums nieko negalėsiu duoti. Klėtis, ratainė ir dienadaržis sudegė, o su jais ir paskutinysis turtas. Naują dienadaržį Lipskis stato nerangiai ir pamažu. Gaideliai per keletą metų nedaug teduos. Galvijų ir arklių neturiu"...

Aiškiau nebereikia. Lietuvoje: 1) mėsos nėra, 2) silkių vokiečiai atveža, 3) bado nėra, bet 4) ir sotis nedidelė, 5) gyvulių nėra, bet 6) pienui po kokią karvepalaikę palikta. Ir, indomiausia, kad leidžiama ukis tvarkyti,

FELJETONAS

ONYTĖ.

Onytė buvo jauna mergelė. Ji augo laisvai pas savo tėvelius. Jai nerupėjo niekas, vien tik linksmybė, nežinojo kas yra vargas, nes buvo visukuom aprupinta ir kaip žuvytė nardės linksmybių tvane. Turėjo du brolius, tėvą ir motiną, kurie ją mylėjo kaip angėlą. Prie darbo neleido nei rankelių pridėti. Ji gyveno lyg dievė, jos svajonės skrajojo erdvėse virš debesių, ji visuomet buvo linksma ir prakilni, pilna gyvumo, kokis tik gali rasties jaunoje sieloje. Jos žiedrios melsvos akelės degdavo meilės ugne, kurios kiekvienu pažvelgimu ne vienam jaunuoliui uždegdavo meilės akordą. Jos ilgi geltoni plaukai supinti į vieną kasą kabodavo lyg pusiau parodydami jaunutę jos nekaltybę. Visuomet nešiodavo trumpą sijoną, užtai visi ją vadindavo „jauna rožyte." Ji neturėjo jokio užsiėmimo, vien tik rutų darželį dabino, visi ją mylėjo lyg meilės dievaitę ir ji jautėsi laiminga. Rodėsi, kad visados taip bus.

Jaunystės dienos skrido viesulos greitumu, kiekvieną sykį palikdamas pėdsaką praeityje. Onytė neatkreipė atidos ir ne nejuto, kaip atėjus nelaboji šalna sušaldė žaliąsias rutas. Onytė pamatė, ji suprato kame priežastis, vienok jau buvo vėlu. Ji nuliudo, jos rutelės pradėjo vysti. veideliai balo, nyko jos visas ideališkas gražumas ir juo tolyn, tuo labyn. Nekartą pastebėjus savo paveikslą veidrodyje, apsiliedavo gailiomis ašaromis.

Praslinko dar kiek laiko, neteko tėvo ir motinos, ji liko viena varguolė. Prieš ją stojos tamsi nepermatoma gyvenimo giria, vargingas kelias, nežinoma ateitis, kankino jaunutę jos sielą. Nelaimių verpetai pradėjo siausti jos galvoje, ir be pasigailėjimo naikino jaunutės jos jiegas. Nekartą nakties tylumoje sėdėdama prie atviro lango taip gailiai verkdavo, tai vėl dainuodavo, jos balsas, toks buvo liudnas, toks gilus, toks paslaptingas, parodantis nepaprastą ilgėjimą, taip kad kiekvienas išgirdęs, galėjo suprasti, kas dėjos jos širdyje.

Vieną gražų vasaros vakarą, kuomet gamta prigulde orą gaivinančiu kvapu ir užsidegė milijonai dangaus žiburių, taip, kad kiekviena gyvybė ant žemės vieš pataujanti, vien tik šaipėsi ir gerėjosi gamtos grožybėmis. Onytė gi skundėsi ant savo nelaimių ir darė išmėtinėjimus:

— O, gamta! kaip tu graži, juk tu esi visų gyvybė, tu esi motina pasaulio, kuri kiekvieną galybę glamonėji ir linksmini paguodama gėlėmis jų takus, kodel mane vieną užmiršai? Tu esi gainga, ką nori baudi, ir atleidi, pasakyk, kodel aš nusidėjau.

Onytė besiskųsdama pavargo, apėmė ją miegas, kad nei nejuto, kaip inkrito į lovą.

Ji miegojo. Švelnus vasaros vėjalis įlisdamas per atvirą langą supte ją supo, pindamas paaidus jos plaukus. Onytė sapnavo ir nejautė jokių vargų. Ji matė toli rytuose laimingą pasaulį, kame nėra varguolių, kur visi yra guodojami, lygus vieni kitiems. Ji matė užtekant naują saulutę, kuri apšvies kiekvieną bakužėlę ir nudžiovins nuo veidų našlaičiams ašaras. Taipgi girdėjo lakštingalės balsą, kuris vietoje raudų gaudė linksmutę dainą. Onytė jau tyliai alsavo, ką ko klausydama; jos širdutė vis tankyn plakė, vis tankyn plakė, rodos jausdama kokį tai nepaprastą laimėjimą.

Staiga pasigirdo treñksmingas balsas. Onytė pašoko ir išgąstingai žvalgydamasi aplinkui, išvydo toli rytuose skaisčiai raudoną, liepsnojantį dangų, kurio niekados nebuvo mačiusi. Jai tuojaus prisiminė sapnas, kurį ką tik sapnavo, ir taip maloniai nusišypsojo, žiurėdama į gaisru apsiaustą rytų padangę, nes ji manė, kad ištikrųjų pildosi jos sapnas ir jau išmušė ta valanda, kada naujasis pasaulis išdrįso pasipriešinti senajam, ir jau beimąs viršų. Kada visai paršvito, dangus apsiblaivė, pranyko tas gaisras, Onytė tikėjo, jogei senasis pasaulis nepasiduoda; tada ji susirupino ir stengėsi surasti budus, kaip galima butų pagelbėti ir priartinti greičiaus laimėjimo momentą. Nes ji jau žinojo, kad neinant visiems išvien,, nebus ainėta kova. Tada Onytė pradėjo darbuoties ir rupinties pažinti pasaulį, idant galėjus pažinti tikruosius vaisius ir naikinti piktžoles iš tarpo jų. Griebėsi už mokslo ir pradėjo triusties kaip ta bitelė.

Jai pasidarė smagu, vien tik norėjosi gyventi ir dirbti del tėvynės labo. Ji jau liko ne ta Onytė, kaip pirmiau, bet ta, kokių šiandien mažai tėra. Ji jau nesiskundė, kad gamta kalta, nes jau žinojo, kad ji duoda teisę visiems lygiai gyventi ir naudoties jos vaisiais, jeigu tik žinoti kaip ir netingėti.

P. A. Šeinauskas.

bet tik butų kam; nelaimė, kad tų žmonių vyrų, kaip tik ir nėra. Gaidelių dvare teminima Lipskis ir Galinis.

(„Liet. Balsas.")

MUSŲ PABĖGELIAI

Dono Rostovas. — Iš laikraščių matyti, tai šen tai ten taisomi lietuvių vakarėliai, o apie Rostovo vakarėlius, kaip nė nebuta. O iš tikrųjų šią žiemą jau trečias iš eilės vakarėlis. Buvo ten iš viso trįs savybės vakarėliai ir vaikams eglaitė. Paskutinis buvo sausio 28 d. Vaidino „Velnias — ne boba." Vaidino Jasutaitė, Rajunaitė, Šimašis, Totoris ir Tomkunas. Visiems vaidintojams širdingas ačiu už gerą atlikimą savo rolių.

P. Tulevičiaus vedamas choras padainavo kelias daineles, ir priminė mums visiems mylimąją tėvynę. Lietuvą, kurią tremtiniai kasdien mini pasiilgę. Choras padainavo neblogai. Dėkui Tulevičiui už pasidarbavimą. Labai butų malonu toks lietuvių choras išgirsti bažnyčioje, kaip yra giedama kituose miestuose. Nors atsilikę esame nuo kitų, bet ir Rostove yra vilties, išgirsime lietuviškų giesmių ir bažnyčioje.

Svečių šiame vakare buvo nelabai daug. Pelnas irgi neperdidelis. Kaip visur, taip ir Rostove kliudo srovės: kaip vieni taiso vakarą, tai kiti eina prieš. Kada sulauksime vienybės Ir taip musų maža Rostove, o dar susiskaldę esame. **Rostovietis.**

Voronežas. — Tremtinių gyvenimas. — Baisi karės audra išblaškė Lietuvos sunus po visą Rusiją. Nemaža jų susispietė ir Voroneže .Tiktai miesto centre yra apie 900 žm., neskaitant moksleivių. Moksleiviai stengiasi kiek galėdami patenkinti jų reikalavimus: pav. dalija tremtiniams laikraščius — „Vadą", „Let. Balsą," „Rygos Garsą," parsiųsdina jiems maldaknygių, ražančių ir tt. Bet jeigu žmogui atsitinka susirgti, tai tikras vargas. Kas pas tą, visų atstumtą, eis, kas jį atlankys? Niekas. Nebent tiktai iš tų pačių moksleivių, kurie šiek tiek rupnasi jais. Aš nežinau, kaip gali ramiai į tat žiurėti p. Karazija — Kauno skyriaus pirmininkas, kurio globai pavesti yra tremtiniai. Koksai yra tremtinių padėjimas Voronežo gubernijoje? Jau antri metai, kaip negirdėję šv. Mišių. o apie šv. Sakramentus nėra nė kalbos. Tiesa, rodos, tremtinių dvasios reikalais Voronežo gubernijoje pavesta rupinties kun. Bogdišenkai. Bet tai jau kunigas senas ir ligotas, ir negali tremtiniams atsidėti. Čia tiesioginė Centro Komiteto priedermė pasirupinti, kaip gydytoju, taip kunigu.

Rupinantis tremtinis.

Dono Rostovas. — Čia dar prieš karę įsikurė ir tebėr gyva lietuvių kuopelė, vardu Rostovo Nachičevanės Lietuvių Draugija. Ji taiso susirinkimus, vakarus pasilinksminimui ir kelia savo tautiečių tarpe tėvynės meilę ir susipratimą.

Vasario 12 d. 1917 m. buvo tos draugijos visuotinis metinis narių susirinkimas. Susirinkime dalyvavo apie 20 draugijos narių ir keli svečiai. Susirinkimo pirmininku buvo išrinktas mokytojas Miklaševičius. Perskaityta ir susirinkimo patvirtinta 1916 m. apiskaita, iš kurios matyti, kad Drjos kasa paėmė iš viso 478 r. 58 k., išleido 323 r. 38 k., kasoje 1917 m. liko 155 r. 20 kap. Draugijos norių yra 64 žmonės. Draugijos Valdyba kas sekmadienis taisydavo posėdžius, kuriuose svarstydavo įvairius einamuosius Draugijos reikalus, rupinosi kiek galėdama šelpimo reikalais, švietimu ir tt. Draugija nepamiršo ir dvasinių savo tautiečių reikalų. Taip, pavyzdžiui, lapkričio 21 d. 1916 m. buvo draugijos rupesniu sutaisytas spektaklis — „Audra giedroje." Spektaklis davė 215 r. 15 k. gryno pelno, kuris pavesta Taganrogo tremtiniams lietuviams — gimnazijos mokiniams.

Šimet sausio 28 d. buvo suvaidinta „Velnias ne boba." Šis vakarėlis taippat nusisekė (Velykos Draugija irgi rengia vakarėlį). Čia daug pasidarbavo Draugijos pirmininkas Šimkevičius, choro organizatorius ir vedėjas Tulevičius ir kiti veikėjai.

Susirinkime buvo svarstyti įvairus Draugijos reikalai ,iš kurių pažymėtini: buto pasamdymas, arbatinės atidarymas ir k. Susirinkimas pavedė šiuos klausimus nuspręsti valdybai. Vieton atsisakiusio buti valdyboje Čižako išrinkta naujas kasininkas Neibergas. Susirinkime dalyvavo ligonis tremtinys buvusis Lietuvių Katalikų „Blaivybės" Drjos raštvedys J. Naruševičius. Jam Draugijos susirinkimas, giliai užjausdamas, paskyrė iš savo kasos 30 rub. ir dar susirinkime sumetė jo naudai 19 rub. 55 k. **Abušis.**

(„Liet. Bals.")

MASKVA REVOLIUCIJOS METU.

(Iš „Nauj. Liet.")

Išsamiai aprašyti tai, kas atsitiko paskutiniu metu Maskvoje, jokiu budu negalima. Dar neatsipeikėjome nuo daugybės įspudžių, kurie neleidžia ramiai galvoti ir dėstyti mintis. Atsitikimai ėjo po kits kito kinematografo greitumu. „Viskas dėjosi, kaip sapne", — dažnai girdimas pasakymas, kuris geriausiai rodo žmonių upą. Aš pasistengsiu pabrėžti bent keletą savo įspudžių ir minčių.

Apie pirmus sujudimus Petrapilyje maskviečiai sužinojo iš Dumos atstovų kalbų. Bet žinoti galėjo tik tiek, kad Petrapilyje kas žin-kas dedasi, kad atstovai nerimastauja ir tt. Nieko tikresnio vidutiniai politikai nežinojo. Paslaptingumas, kuris dengė Petrapilio gyvenimą, kiršino žmonių domą ir vertė atsidėjus laukti, kas bus toliau. Tik, štai, vasario 27 d. vakare pasklysta žinia, kad Duma paleista. Visi laukė rytojaus, kad išgirdus platesnių žinių. O rytojus jau rodė nepaprastą paveikslaą: fabrikai ir tramvajai sustojo, niekur nebesimatė policisto, o prieš Miesto Dumą užėjo, kaip įniršusi jura, didžiausia žmonių minia. Tik ant tos juros paviršiaus plevėsavo raudonos vėliavos ir vienur-kitur kyšojo galvos kalbėtojų, kurie užlipę ant gyvosios estrados sakė karštas kalbas ir skaitė apie Petrapilio atsitikimus.

Minia laukė paliepimų. Miesto Dumoje tuo metu tarėsi Revoliucijos Komitetas. Jisai iš karto pasidarė miesto šeimininku, o senieji „vadai", kaip miesto, galva Čelnokovas ir kiti, drauge su policija kaszin-kur dingo.

Štai minia nuščiuvo. Iš Dumos išėjo Revoliucijos Komiteto narys ir pranešė nutarimą: pirmiausia eiti į kazarmes ir agituoti, kad prisidėtų kareiviai. Čia pat buvo nurodytas maršrutas. Minia sujudo. Suplevėsavo vėliavos, suskambėjo dainos, ir žmonių jura pasipylė Spasko kazarmių pusėn.

Iškilmingos procesijos niekas nesutrukdė ir ji laimingai pasiekė savo kelionės tikslą. Minios džiaugsmingas „ura" buvo pirmas pasveikinimas kareiviams. Minios dalis suėjo kazarmių kiemam. Bet kareiviai nelabai maloniai ją sutiko. Tuščių šovinių zalpas buvo jų atsakas į žmonių pasveikinimą. Minia truktelėjo ir pasišliejo atgal. Vienok kazarmių neapleido. Tuo tarpu daugiau kareivių suėjo kazarmių kiemam. Demonstrantai susimaišė su kareiviais ir užpludo kazarmes. Kursistės agitavo tarp oficierių, studentai tarp kareivių. Šiųjų vei duose matėsi ir noro prisidėti prie sukilėlių, ir baimės savo vyresniųjų. Oficierių upas buvo neaiškus. Kareiviai prižadėjo nešaudyti, bet galėjo matyti, kad, liepus oficieriams, savo prižado neišpildys. Tuo tarpu sutemo, ir demonstrantai pradėjo skirstyties. Agitacijos vaisiai buvo neperpuikiausi. Nors pasakojo, kad kai-kurios ratos jau sutikę prisidėti prie sukilėlių, bet aiškios pergalės nebuvo. Visi laukė, ką atneš rytojus. Niekas nemanė, kad apsieitų be kraujo praliejimo.

Išaušo kovo 1 d. Policijos taippat nesimatė. Tik ant sienų kybojo kariumenės viršininko skelbimai. Mieste įvedama apygulos stovis ir užginama žmonėms rinkties kruvomis. Bet. nuėjus pas Miesto Dumą, galėjo suprasti, kad to įsakymo niekas nė nemano pildyti. Kaip ir vakar, čia stovėjo žmonių minia.

Štai pasigirdo galingas „ura". Atvažiavo artilerija, apsikaišiusi raudonomis vėliavomis. Visų akyse matėsi neapsakomas džiaugsmas. Tai buvo pirmas revoliucijos laimėjimo ženklas. Artilerija susistatė ir laukė policijos atako. Buvo sunki valanda. Galėjo numanyti, kad šis momentas, gali viską nulemti. Bet laukti ilgai nereikėjo. Po kits kito pradėjo eiti iš visų pusių kareivių ešelonai, nešini raudonomis vėliavomis. Minia sveikino juos džiaugsmingais šauksmais, oficieriai bučiavosi, kaip broliai, kurie butų ilgai nesimatę.

Po valandėlės minia pradėjo bailiai žvalgyties po padanges. Viršuje skraidė orlaivis. Bet nerimastis greit virto džiaugsmu. Nusileidus orlaiviui žemiau, galima buvo patėmyti raudoną vėliavą. Tai buvo ženklas, kad jau visa kariumenė revoliucijonierių rankose. Pasirodė, kad praėjusios dienos ir nakties agitacija davė gausių vaisių.

Kovo 2 dienos galėjo jau ramiai laukti. Ir tikrai, ramumo niekas nesudrumstė, jeigu neskaityti vieno-kito šuvio. Tą dieną jau liuosai važinėjo revoliucijonierių automobiliai ir gaudė policistus. Tie senojo rėžimo šiknosparniai ėjo galvas nuleidę: juos lydėjo kareiviai su plikomis šoblėmis ir minios keiksmai. Tai buvo senosios tvarkos lydėjimas...

Perversmas kaštavo tik keletą gyvasčių. Užmušta vienas-kitas kareivis ir studentas. Sužeistų taippat nedaug.

Kuomet visuomenės įstaigos bei paminklai pasipuošė raudonomis vėliavomis, kurios rodė, kad mieste jau tvirtai įsivyravo naujoji tvarka, prasidėjo mitingai-susirinkimai. Keista buvo skaityti ant sienų plakatus, skelbiančius, kad ten ir ten bus socialistų-revoliucijonierių ar social-demokratų susirinkimas. Auditorijos upas buvo nevienodas. Inteligentija ir dargi studentai savo dauguma pasirodė perdaug atsargus ir „protingi". Jie buvo labiau linkę vaidinti ramintojų rolę. Bet atsitikimai užbėgo jiems už akių. Kuomet tokiose auditorijose skambėjo obalsis: „klausykime tik Dumos," iš gatvės veržėsi šauksmai: „Šalin Dumą," „šalin carą," „rėikalaujame Steigiamojo Susirinkimo!" Šiandien kai-kurie tų reikalavimų — jau faktai.

Viskas dėjosi kaip sapne...

M. Markauskis

KAIP TAI PAS MUS DAROSI.

Dabar klerikalų laikraščiai kupini straipsniais ir pajuokomis apie Lietuvių Draugijos Vilniuje ir C. K-to Petrograde pasiuntinį St. Šimkų. Kas juos visus supaisys! Bet man, skaitytojui „Darbininko" ir „Vienybės Lietuvninkų," štai kas metasi akysna. Apie Šimkaus prakalbas Waterbury „Darbininke" rašoma: „P-as Šimkus dviem valandom pasivėlino; kalbėdamas vien koliojosi, šeškais, kriaučiais-šiaučiais visus išvadino; žmonės sukėlę trukšmą, išssikirstę. Bet štai oficialiam C. K-to pranešime „V. L." skaitau, jog p. St. Šimkus Waterbury surinko nukentėjusiai Lietuvai $42.20 aukų. Jeigu dvi valandas laukiant, žmonės išsiskirstę, mažai jų beliko; jeigu už inėjimą ant prakalbų, kaip patyriau, kiekvienas užsimokėjo po 15c. ir jeigu pasirodo, dar sumesta $44.20 aukų — tat, man regis, visiems aišku apie ką p. St. Šimkus kalbėjo ir kaip jis kalbėjo. Juk visiems, rodos, aišku, kad vien už koliojimus žmonės aukų nepila, tą parodė Bulotos ir klerikališkų „spikerių" darbavimasis.

Štai vėl „Darbininke" iš Newarko protestavota, kam TMD. skelbdama p. Šimkui prakalbas, skelbė, jog Vyčių benas grosiąs. Gi paaiškėjo štai kas. Plakatuose buvo paduota spausdinti ne vyčių, bet lietuvių benas. Spaustuvninkas, budamas vyčių dideliu prieteliu, norėjo pagarsinti vyčius ir vieton žodžio lietuvių indėjo vyčių. Pirmiausia užprotes tavo prieš tai patįs prakalbų rengėjai ir tų plakatų nepriėmė, nes bijojo, kad vyčių benas jiems publikos neišbaidytų; spaustuvninkas turėjo atspausdinti kitus plakatus. Gi vyčiai „Darbininke" užprotestuoja, kam jų vardu traukiama publika... ir vienintėlį kartą viešai pasirodžius vien gėdos gavo.

Newarko vyčiai ir jiems panašus kryžeiviai sužinojo, jog 17 d. geg. p. St. Šimkui rengiamos prakalbos. Jie drauge su Tautos Fondo skyr. surengia tyčia prakalbas 16 d .geg. parsikviečia kokį tai žioplį iš Waterburio ir pyškina C. K-tą, Šimkų, baido žmones, kad neitų rytoj į prakalbas. Eina policijon su „dokladais," kad Šimkui prakalbas užginti ir tt. Bet išeina štai kas. Į jų prakalbas ateina keliasdešimts žmonių, gi ant rytojaus į p. St. Šimkaus prakalbas prisigrusta pilna Šv. Jurgio svetainė. Kalbėtojai švelniai, ramiai išdėstė musų reikalus, priedermes, siaurą fanatikų politiką. Žmones intikino, sugraudino, $77.00 aukų surinko. Tai vis gyvi faktai.

Man, prastam žmogeliui, štai kas metasi į akis: kada p. Šimkus atvažiavo ir dirbo Tautos Fondui, jis buvo ir garbingas ir geras. Kada sau Shenandoaryje ramiai sėdėjo, jis vis dar buvo geras, nes nekliudė jų politikai. Bet kada prabilo, kada tiesą pasakė — uži — uži ant jo. „Darbininkas," „Draugas" p. St. Šimkų apskelbė laisvamaniu, bedieviu. Bet jis, p. Šimkus, kalba tik apie Lietuvą, apie jos prietelius ir priešus. Iš C. K-to atskaitų mes skaitome, jog jis nukentėjusiai Lietuvai surenka kas savaitė po kelis šimtus dolarių, šimtais Lietuvos gelbėtojų suranda. Nejaugi musų kunigai tai vadina laisvamanybe, bedievybe?

Visur, kur dabar Šimkus buvo, mes dar aiškiau pažinome, kas tikri priešai mųs tėvynės, kas tikri ardytojai tėvynę gaivinančio darbo.

Toliau gražų darbą varykime, toliau į kruvas spieskimės, toliau uždangą nuo bjauraus darbo darbininkų traukime. Žmonės blaivinasi. Maloni, linksma tai naujiena! **Newarkietis.**

LAIŠKAS Į ADMINISTRACIJĄ.

Gerb. „V. L." Administracija!

Širdingai tariu tamistai ačiu už suteiktą dovaną metams „V. Lietuvninkų", kuri jau aš aplaikiau ir mieliai skaitau.

Šiuomi laiku esu amato mokinys, uždarbis kaip kiekvieno mokinio mažas, taip ir mano yra mažas. Todel užsiprenumeruoti visų laikraščių negaliu. Tamista lankydamas Waterbury prižadėjote „Vien. Lietuv." ir „Tarką." Taip aš ir laukiau. Ir šiandien gavęs „Vien. Liet." tuojaus sėdaus ir rašau jums laišką dėkuodamas Tamistai ir visai „Vien. Liet." administracijai už prijautimą ir sušelpimą moksleivio. Todel ir aš stengsiuos kiek galėdamas tarnauti, kiek galėdamas stengsiuos ir aš jums tarpininkau ti.

Dar sykį tariu ačiu.

Su tkra pagarba

A. Baniulis.

KAIP PASTOTI AMERIKOS PILIEČIU.

Pirmutinė lietuvių kalboje knygelė, su plačiais paaiškinimais **kaip pasilikti Amerikos piliečiu.** Telpa įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakymai išsiimant popieras. Suvienytų Valstijų konstituciją, neprigulmybės deklaraciją. Šitą knygelė butiani turi rastis pas kiekvieną lietuvį, ypač šiuo laiku. Kainuoja vos tik su prisiuntimu 25 centai. Pinigus siųskite stampom:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ"
ADMINISTRACIJA.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Gegužio 19 d. vietinė socialistų kuopa sulošė penkių veiksmų veikalą „Žmogžudžiai." Atsitikimai šiam veikalui yra paimti iš rusų kaimiečių gyvenimo ir perstato, kaip tulo kaimiečio jauna žmona, įsimylėjusi į savo samdininką, pagundo jį užmušti savo vyrą ir paskui apsivedus su juomi paveldi užmuštojo turtus. Vienok užmušėjas paskiaus budamas persekiojamas užmuštojo žmogaus vėlės ir negalėdamas nie kur surasti sau ramybės pats nusižudo. Veikalas iš daugelio pusių yra netinkąs lietuviškai scenai, bet kadangi jis nebuvo del lietuvių rašytas, tat nei kritikuoti ji čia neapsimoka. Sulošta jis buvo taipgi negeriausiai. Svarbiausis tipas — tai kaimiečio žmona — buvo visai nepritaikytas savo vietai. Taipgi ir pats kaimietis savo rolę atliko silpnokai. Kiek geriau lošė samdininkas. Vienok ir čion galima buvo patėmyti daug nedatekliaus. Bandydamas „užžavėti" publiką, jis kartais užsimiršdavo, kur esąs ir atkreipdavo daugiau atidos į susirinkusius, negu į savo draugus lošikus, o tas, žinoma, suteikė progą neišlavintai socialistų publikai kalbinti lošikus, garsiai klykauti ir daryt betvarkę visoje svetainėje. Geriausiai atliko savo užduotis kareivis ir senelė, užmuštojo motina. Jiedu ir tipu, ir kalba, ir gestulacijoms teisingai atsakė savo vietoms. Be kitų mažiau svarbių lošikų, galima taipgi paminėti ir jaunimą, kuris neblogai dainavo. Vientik gaila, kad publika mažai ten jų klausė.

Visapusiai žvelgiant į šį vakarą, galima pasakyti, kad jis nei mažiausio įspudžio ant susirinkusių nepadarė, nes perdaug jau buvo varomi visoki bizniai. Lošimas prasidėjo daug vėliaus, negu buvo pagarsinta, o ir tuomet publikos nesulyginamai buvo mažai. Paskiaus per lošimą, kuomet publika pradėjo rinkties, barškyti sėdynėmis ir šnekučiuotis, tai menkai tebuvo galima girdėti lošikus. Be to dar ir pulkais visokių agentėlių be paliovos švaistėsi po salę ir po dvidešimtį kartų lindo pas kiekvieną. piršdami savo tavorą, o tas vis taip nemandagiai išrodė, kad rodosi nei pats žmogus nežinojai, kur bėsas. Beje, per patį lošimą buvo dar ir tokių „civilizuotų draugučių," kurie nesigėdėjo iš publikos garsiai kalbinti lošikus, juokts, arba vėl dviese ar trise be pertrukio plakti rankomis, taip, kad žvelgiant iš šalies į tą viską manei, jog esi kokiame lietuviškame kermošiuje.

X. Y. Z.

SO. MANCHESTER, CONN.

Gegužio 13 d. TMD. 103 kuopa parengė su pamarginimais miesto svetainėje p. A. M. Martui prakalbas. Kalbėtojas kalbėjo du kartu. Pirmoje savo kalboje kalbėtojas kalbėjo apie Lietuvos pabėgėlius, jų vargus ir ašaras ir ką jis patyrė budamas su pabėgėliais ir vesdamas juos. Antru kartu kalbėjo apie Lietuvos likimą ir Amerikos lietuvių ateitį.

Tarpais mažos mergaitės M. ir S. Januškevičiutės ir J. Januškevičiukas gražiai padeklamavo. Kalbėtojas ragino visus prie vienybės, liepė skaityti visų srovių laikraščius. Taipgi letuviams patarė po karės grįžti į Lietuvą ir rengties prie to dabar parduodant savo savastis ir tt. Ragino užsidėti mėnesinius mokesčius su šelpimui nuo karės nukentėjusių, kiek kas išgali, ir sutverti audėjų burelį, kuris po karei galėtų užimti darbą Lietuvoje.

Prakalbos žmonėms patiko. Buvo renkamos aukos nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Sekančios ypatos aukavo į Lietuvos Gelbėjimo Fondą.

J. Gudaitis — 3 dol., J. Januškevičius, J. Užupis, M. Stačin skaitė — po 1 dol., M. Mankelevičius, A. Birsta, S. Galvosas, V. Kvašis, V. Degutis, M. Januškevičienė, Z. Žilinskiutė, A. Šveistis, K. Augustinaitis, J. Tvaronaitis, J. Maironas J. Šlapikas ir J. Krauzaitis — visi po 50c.; sykiu $12.50. Smulkių aukų surinkta $1.65. Viso labo aukų surinkta $14.15. Iškaščių pasidarė 5 dol. Pinigus paėmė p. A. M. Martus. Visiems aukautojams už aukas vardu nukentėjusių musų brolių lietuvių nuo karės ištariame širdingiausią ačiu.

TMD. 103 kp. pirm.

J. Januškevičius.

CAMBRIDGE, MASS.

Kaip žinoma yra gerb. „V. L.'' skaitytojams, kad šiamė mieste tulą laiką gyvavo lietuvių neprigulminga Šv. Juozapo parapija.

Bet štai 6-tą dieną gegužio atsibuvo paskutinės pamaldos, o podraug atsisveikinimas su parapijonais kun. V. Mikalausko, kuris pasakė paskutinį pamokslą. Atsisveikindamas pasisakė, del kokios priežasties esąs priverstas iš Cambridge išvažiuoti. — Girdi, jam žmonės nepritarią, į bažnyčią nesilanką ir nesikreipią pas jį su jokiais dvasiškais reikalais, delei ko jis negalįs pragyventi, o todel esąs priverstas apleisti minėtą parapiją. Taipgi biskutį pakaltino žmones, kad jo nerėmė.

Prie progos turiu pasakyti atvirą teisybę, kad ne žmonių kaltybė, bet paties gerb. kun. Mikalausko, kuris nedalyvavo su žmonėmis, nepažino bei nenorėjo pažinti politikos, nedalyvavo draugijose ir kuopose, bijojo socialistų, kad jie esą griovėjai tikybos, bijojo tautiečių, kad ir tie esą laisvamaniai bei šliuptarniai; ant galo jis bijojo ir klerikalų. Suprantama, jeigu žmogus visų bijo ir nuo visų slepiasi, tai kur gali rasti sau pritarėjų ir draugų? Absoliutiškai niekur negali rasti jokio pritarėjo bei draugo, nes šiame mieste žmonės beveik visi yra organizuoti, kaip tautiečiai, socialistai, katalikai bei klerikalai; tik labai maža dalelė yra niekur nepriguline čių, panašiai kaip patsai gerb. kun. Mikalauskas. Taigi manau, kad minėta parapija užbaigs šiuomi dienas savo egzistavimo, nes teko girdėti nuo pačių komitetų, kad, girdi, „su parapijalnais reikalais užsiiminėti — tai „never again,'' nes tai yra bereikalingas darbas ir bereikalingas žmonių išnaudojimas.''

Birutės Gėlė.

CAMBRIDGE, MASS.

Amerikos vėliavos pagerbimas. Vyrų choras gyvuoja — moteris organizuojasi. — Svetimtaučių bažnyčiose nebuvo renkamos aukos. — Gegužio 20 d. 1917 — 2 valandą po pietų atsibuvo gražios prakalbos, o drauge ir pagerbimas Amerikos vėliavos ant Institute svetainės. Prakalbas surengė susidėjusios 4 draugijos, publikos buvo virš 400. Svetainė buvo papuošta Amerikos ir Draugijų vėliavomis. Lietuvių benas, po vadovyste p. Buine, užtraukė „Lietuva tėvynė musų,'' o potam pribuvo eks-majoras p. Wordwell, kurį pasitiko su pagarba ir benas užtraukė Amerikos himną. Ponas Wordwell buvo nustebintas gražiu priėmimu ir jis gana prakilniai atsiliepė link lietuvių. Ragino buti visiems ukėsais ir kad lietuviai turėtų savo atstovą kongrese, kuris gintų lietuvių reikalus.

Paskui kalbėjo p. Adomavičia, p. Gerry, p. Jaruševičia, p. Vienys. Gana gražiai padainavo vyrų choras po vadovyste p. Simanavičius. Bet puikiausiai publiką užganėdino p-lė Žekevičiutė ir p-lė Šlužiutė, kurios dar jaunutės (14 ir 15 metų), o taip puikiai sudainavo ir net po keletą kartų. Galima tikėties iš jų gerų artisčių. Rinko aukų del karės nukentėjusių — surinkta $100.04. P-nas Klimavičia gana sumeigiai vedė tvarką.

P-nas Vaisauskis visai publikai pranešė, kad jau kun. Krasnickas $9.25 pasiėmė kaipo procentą už palaikymą pinigų, kuriuos buvo žmonės sudėję ($75) per kun. Bartuškos prakalbas 1916 metuose. Tie pinigai buvo surinkti del nuo karės nukentėjusių.

Kaip ant pajuokos savęs ir lietuvių tame pačiame laike darė pagerbimą Amerikos vėliavos kun. Krasnickas ant gatvės prie savo klebonijos ir giedojo Amerikos himną. Publika susidėjo iš 10 mergaičių ir 4 didelių ir keletas pašalinių anglų, kurie juokėsi.

Gegužio 20 dieną buvo tikėtasi, kad rinks bažnyčiose aukas del labo lietuvių nuo karės nukentėjusių. **Bet svetimtaučių bažnyčiose kolektos nebuvo.** Nestebėtina iš anglų, bet jau nedovanotina kaipo lenkų kunigams, kurie mus vadina broliais ir jie trokšta, kad mes pasiduotumėm po jų globa. O čia gegužio 20 d. ne tik kad nerinko aukų del musų brolių vargą kenčiančių, bet ir per pamokslą nei žodžio nesuminėjo. Geri „apiekunai''. Pavyzdžiu yra Cambridge Šv. Jadvigos bažnyčia, kurioje yra 2 lenkų kunigu, o tarp parapijonų daug lietuvių ir tie kunigėliai nei žodžio neužsiminė apie lietuvių vargus arba kolekta. Gėda! Dabar visi kalba, kad popiežiui ne dėkui. Jeigu surinks kiek aukų, tai tik lietuviškose bažnyčiose.

Kaip girdėjau, yra rengiamos didelės prakalbos birželio 3 d. 1917 m. 2 valandą po pietų po No. 820 Mass. Ave. Kalbės p. S. Šimkus, taipgi p. Bartkevičia L. D. K. pirmininkas išanksto užkvietė gabiausias mergaites su deklamacijoms ir dainoms. Tikimės didelės publikos ir naudos del nukentėjusių. Čia jau gyvuoja vyrų choras, bet šiomis dienomis sparčiai pradėjo organizuotis moterįs ir merginos ir nori sutverti vien moterų chorą ir sukirsti vyrų chorą. Vadovu bus p. Valaitis, o repeticijos atsibus kas utarninke po 877 Cambridge Str.

Lietuvis.

FITCHBURG, MASS.

Balandžio 18 d. musų miesteli aplankė plačiai žinomas p. A. M. Martus. Jis savo prakalboje labai indomiai perstatė musų brangios Lietuvos padėjimą bei musų brolių ir sesučių vargus. Paskiau buvo renkamos aukos del nukentėjusių nuo karės. Aukavo šios ypatos:

M. Raulušiutė — $5; J. Baronas ir J. Senuta — po $1.00; V. Markunas ir O. Urbonienė — po 50c. Smulkių aukų surinkta $4.64, — taigi išviso — $12.64.

Butų daugiau surinkta aukų, jeigu musų socialistai nebutų pradėję trukšmą kelti. Gaila, kad socialistai taip žemai nupuolė žmoniškume. Jie vis šaukia, kad tik per L. Š.F. gali pinigai patekti į badaujančių rankas. Kalbėtojas nurodė, kad tas neteisybė ir pasiulė jiems $50, jeigu negalima nusiųsti aukų be L. Š. F. Tada jie pradėjo trukšmą kelti. — Žinoma, tuli ir paklausė trukšmadarių. Įsikarščiavę socialistai daėjo iki to, kad pradėjo tautininkus vadinti vagimis ir prigavikais.

Tai matote, garbus skaitytojai, ant kokio „išsilavinimo'' bei „susipratimo'' laipsnio stovi musų „raudonieji'' draugučiai... Kur-gi prakilnieji socializmo obalsiai?!

F. Tautietis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Geg. 19 d. palaidota lietuvių kapuose su baž. apeigoms Petrą Kunaitį. Velionis paėjo iš Suvalkų gub. Amerikoje išgyveno apie 40 m. Iš artimiausių giminių paskui karstą ėjo velionio moteris ir 6 vaikučiai, kurių vyriausias apie 17 m. ir taipgi velionio brolis Jonas. Šv. Antano Draugija ir viena slavų draugija (rodos, kad „Jednotos'' kuopa) taipgi atidavė savo draugui paskutinį patarnavimą. Graboriavo A. Paulauskas iš Minersville.

Visos vietinės draugijos rengiasi važiuoti geg. 30 dienoj į St. Clair, kur bus pašventinimas naujai statomos lietuvių bažnyčios kampinio akmens.

Čia žmonės šneka, buk St. Clair lietuvių klebonas gavęs anonimį laišką, kuriame rašoma: „tu (kunigas) busi pakartas.'' Ar teisingas tas gandas, nežinia.

Report.

SIMPSON, PA.

Anglų dienraštyje „Carb. Leader,'' geg. 12 d., tilpo labai indomus ir platus p. Ad. Šaučiuno aprašymas apie Lietuvos bei lietuvių garsią praeitį, jų atliktus nuopelnus žmonijai ir jų vargus bei kančias delei šios karės. Straipsnyje nurodyta, kad lietuviai — tai visai skirtinga tauta, kad jie apsaugojo Europą nuo užpiudimo totorių ir sumušė kryžiokus ties Žalgiriais, ir kad Lietuva savo laiku buvo didžiausia valstija Europoje. Kartu pažymėta, kad lietuvių tauta davė pasauliui vokiečių filosofą Em. Kantą ir lenkų patriotą Tadą Kosciuško. Straipsnis užbaigiamas aprašymu apie abelną lietuvių skaičių bei jų paskirstymą ir apie neapsakomus lietuvių vargus šioje karėje.

Tėvynainis.

WILKES BARRE, PA.

Lietuvis valstijos komisijoje. — Gubernatorius Brumbough paskyrė Joną S. Lopatto, musų advokatą, į Apsaugos komisiją visos Penn'a. valstijos. Oficiališkas pranešimas tokis: „John S. Lopatto assistant district attorney, on the committee of public safety of the commonwealth of Penn'a.''

Taipgi p. J. S. Lopatto yra išrinktas direktorium „Heights Deposit Bank'' of W.-B. city.

Tai pirmas lietuvis į valstijos urėdą iš Wilkes Barre, Pa.

Labai butų geistina, kad musų vientaučiai užimtų augštas vietas.

Koresp.

WILKES BARRE, PA.

Nusišovė daktaro tėvas. — Jurgis Zigmandas nusišovė 19 d. gegužio ant pievos ties Breslau. Velionis buvo smuklininkas ir po pardavimo smuklės nieko neveikė ir jautėsi nesveiku. Gydytojai surado, jog jis yra labai blogame padėjime.

Subatos dieną, išėjęs į priemiestį, mėgino po trukiu galą gauti, bet nepasisekė. Tuomet nusipirko revolverį, nuėjo į pievą prie krumų, išbandė ar gerai šauna, nes du kartu šovęs į žemę, o trečią suvarė sau į galvą; kulka perėjo per smegenis, ir jis krito negyvas.

Tą viską matė šeši žmonės (anglikai), bet jie bijojo prie jo eiti artyn, kad nenušautų, — jie manė, kad tai kokis beprotis.

Velionio sunus Dr. J. W. Zigmand buvo parvažiavęs namon atlankyti tėvus. Jis yra daktaru prie medical examiner for the United States marine corps at Syracuse, N. Y. Antras sunus Edvardas yra mokiniu Dickinson teisių mokykloje, o trečias, Albertas, randasi namie; duktė Helen yra nursė Bridgeporte, Conn., ligonbutyje, o kita duktė, Ona yra kasininkė W.-B. gazo komp. — Moteris paliko dideliame nuliudime.

Jurgis Zigmandas buvo vos 50 metų amž. Jis pirmiau turėjo gerus norus ir stengėsi vaikams duoti apšvietą.

Lai buna jam lengva dėdės Samo žemelė!

Čia yra vienas jaunas lietuvis, kuris išleidžia mėnesinį žurnaluką (32 pusl. 6 per 5 col. did.) „The Lithuanian Booster.'' Leidinyje telpa indomių straipsniukų ir eilių.

Jis nuvažiuoja į vieną,kitą mokyklą ir laiko prakalbas apie lietuvius, jų budą ir papročius — nupiešdamas Lietuvos rubežius. Taip laikė viešą prakalbą apie lietuvius Wilkes Barre High School, kur klausėsi apie 1,600 mokinių. Vietiniuose dienraščiuose buvo ilgoki straipsniai apie jo prakalbas.

Antrą prakalbą laikė Wyoming Seminary ,Kingston, Pa., apie 500 mokinių. Trečią prakalbą laikė Wilkes Barre Business kolegijoje mokiniams, — mokytojas kolegijos varde visų mokinių, Victor Lee Dodson, pasveikino ir linkėjo lietuviams neprigulmybės. Ketvirtą prakalbą laikė Technical High School, Scranton, Pa.

Jo veikimas yra geras ir naudingas lietuvių tautai, kur gyvu žodžiu apibrėžia plačiai apie lietuvius tarpe svetimtaučių ir tarpe mokinių, kurie augdami ir eidami mokslus jau bus girdėję apie lietuvius ir mokyklose ir laikraščiuose, o tas kaip tik mums ant naudos.

Tokiu budu čia apie lietuvius daug žino ir juos į urėdus stato, nes žino jau, jog lietuviai yra atskira tauta nuo visų kitų tautų.

Gegužio 20 d. buvo surengtos paskaitos LSS. 9-tos kuopos. Paskaitą laikė visiems žinomas **Dr. F. Matulaitis** iš Bostono, dabartinis SLA. centro daktaras kvotėjas. Paskaita buvo temoje „Sveikata.'' Perstatė keletą sveikatos dalykų, kurių W.-B. ne buvo girdėję niekados.

Užbaigus paskaitą, J. J. Nienius davė keletą užklausų kaslink vartojimo visokių gėrimų. Taipgi klausimus davė J. G. Alenskas ir A. Šukis, kuriuos prelegentas išaiškino pasiremdamas praktika ir patyrimais iš medicinos.

Publikos buvo labai mažai, vos 76 žm. Galiu drąsiai sakyt, kad dalis kitų lietuvių buvo smuklėse, o antra dalis namuose prie kazyrų bei alučio. Jiems nerupi nei apie sveikatą, nei apie ką kitą klausyties.

Raporteris.

BALTIMORE, MD.

Jau buvo rašyta „V. L.'', kad Baltimorės lietuviai rupinasi ingyti sau gražią svetainę ir kad jau turi apipirkę gana gražioj vietoj du dideliu namu už $12,000. Tas darbas buvo užmanytas 5-ių tautiškų draugijų, kurios turi savo svetainę vertės $8,000. Delei geresnių pasekmių liko sutverta svetainės budavojimo bendrovė, į kurią tos 5-ios draugijos įvesdino savo senąją svetainę ir dar bendrovei paskolino visos po $1,000.

Darbas iš sykio ėjo gana gerai. Taigi prie bendrovės prisidėjo dar 4 draugijos ,ir trumpu laiku tapo sudaryta $9,000 grynо kapitalo. Bet ant nelaimės augščiau minėtų namų nebuvo galima greitai nupirkti delei tos priežasties, kad savininkas gyveno Londone, Anglijoj, ir dar beprotnamyje, o taja proga pasinaudodami priešai nesnaudė. Kunigas, pajutęs, kad tautininkai gana sparčiai rengiasi prie naujos svetainės ir bijodamas, kad tie bedieviai nepatrauktų prie savęs bažnytinių draugijų, pranešė savo parapijonams, kad kardinolas siulija lietuviams (ku riuos jis taip labai „pamylėjęs'') Šv. Alfonso bažnyčią, kur apart bažnyčios, dar yra mokslainė ir svetainė, nes vokiečiai jau neišgali užlaikyti; — taigi tą visą savastį kardinolas atiduosiąs lietuviams už $70,000, kuri yra verta apie $200,000. Iš dalies kunigo pranešimas savo atsiekė, nes bažnytinės draugijos pasiliko kaip prikaltas; nors ir buvo kviestas, bet prie svetainės Budavojimo Bendrovės neprisidėjo.

Iš kitos gi pusės žiurint ir pačiam kunigui nekaip sekasi užsimanymas įlysti į svetimą savastį. Jau bus kokie 5 ar 6 menesiai, kaip beveik kas savaitę per pamokslus sako, kad jau kitą nedėldienį busime naujojoje bažnyčoije, o vis dar ir ikišiol senojoj tebegyvena, ir kaip girdėt, tai vokiečiai yra pasiryžę jokiu budu neįsileisti lietuvių. Tą liudija kad ir tas faktas, jog pats lietuvių klebonas laiko tą dalyką slaptai, net savo parapijonams liepė apie tai nešnekėti, o labiausia su svetimtaučiais.

Buvo nemažai agitatorių atsiradę, taip sakant ir iš tautiškosios pusės. — Vieni iš tų, turėdami ypatiškus piktumus ant nekurių direkcijos valdybos narių, o kiti, — kad ne pagal jų nuomonės daroma. Ant nelaimės ar ant laimės Lietuvių Amerikos Atletų klubas tuom sykiu nusipirko sau namą. Svetainės priešai, manydami, kad jau dabar tai ištikrųjų suardys darbą užmanytosios svetainės, pradėjo agituoti už L. A. A. K.; nekurie iš senesniųjų, kuriems jau atletika nereikalinga, pradėjo pirkti pajus (šėrus) L. A. A. K., o dar kiti net ir aukas pradėjo siųsti, o vienas iš veikėjų net ir planus buvo pradėjęs daryti, kaip butų galima iš L. A. A. K. namo padaryti svetainę.

Bet vargšams, kaip iš vienos, taip ir iš kitos pusės ,nepavyko suardyti pradėto darbo, nors tuli ir buvo pradėję agituoti, kad atsimestų nuo pirkimo, bet jų niekas nepaklausė.

Balandžio pabaigoj likosi galutinai nupirkti namai, ir direkcija jau paėmė architektą, kuris skubiai padarys planus, ir greit bus pradėta statyti namą.

Rudeniop jau manoma turėti savo gražią ir ruimingą svetainę. Beje, dar reikia pasakyti, kad du klerikalu agentu maišosi abiejose pusėse, turbut norėdamu atkeršyti, jog be jų pagalbos likosi apipirkti augščiau minėti namai. Jiedu pirmiausiai pradėjo leisti visokias paskalas, sakydami, kad toj vietoj nebus leista statyti svetainės ir kad nebus galima atidaryti smuklės. Vieną iš tų ponų net ir advokatui buvo sunku pertikrinti.

Direktorius.

BALTIMORE, MD.

Lietuvių Am. Atletų Klubas gegužio 13 d. turėjo puikią iškilmę, kurioje dalyvavo didelė minia publikos. — Buvo paminėjimas dviejų metų gyvavimo klubo ir atidarymas nuosavo namo, kurį įngijo per tokį trumpą laiką. Kalbėtojai buvo vietiniai: — P-as A. Nemura — savo kalboje labai puikiai nurodė, kokią naudą šitas klubas atneša ir kaip reikalinga prigulėti prie jo. Taipgi ir kiti kalbėtojai aiškno ape reikalingumą prigulėjmo prie L. A. A. K. Publika labai buvo užganėdinta. Tą vakarą prisirašė daug naujų narių.

Paskiau atletai parodė savo gabumą, kas labai publiką užganėdino. Ypač p. Medelis ant drato visaip išsilamdė. L .A. A. K. choras sudainavo keletą dainų, po vadovyste p. V. Pranausko.

Publika užsilaikė ramiai. Potam buvo šokiai ir pasilinksminimas. — Viskas nusisekė gerai.

Kada tik klubas ką rengė, visada turėjo pasekmes, nes visur viską puikiai atlieka. Svarbu, kal klubas ingijo savo namą vertės $10,000.

Taigi, draugai, kurie dar neprigulite prie L. A. A. Klubo, tai ilgai nelaukdami prisidėkit ir veiksime visi išvien.

Jonas Alytas.

ADA, OHIO.

Ohio Northern universitete šįmet baigė mokslą du lietuviai. J. J. Bagdonas komercijos kursą užbaigė su pagyrimu. Budamas gabus mokinys, tuoj gavo darbą Cleveland Trust Bank, šimtą dolarių į mėnesį, bet Bagdonas neapsiėmė, nes mokysis toliau. Mano užbaigti advokato kursą. F. J. Aimutis baigė elektrikos inžinieriaus kursą. Jis taipgi buvo gabus mokinys. Gavo darbą Westinghouse Electric Co., Pittsburgh, Pa.

Reikia pastebėti, kad lietuviai čia laikomi už prakilnius žmones, nes jie geriausiai atsižymi klasėse ir literaturiškos draugijos parengtuose vakaruose.

Viena mokytoja pradėjo neatkreipti klasėse atidos ant lietuvių moksleivių (mat, ją pakritikavo vienas lietuvis studentas už jos siauras pažvalgas). Tada lietuviai moksleiviai nuėjo pas prezidentą pasiskųsti. Prezidentas tuoj atsakė -- delko pirmiau man nepranešėt. Gerai, aš tokią mokytoją prašalinsiu už pažeminimą lietuvių. — Geresnių studentų nėra, kaip lietuviai.'' Mokytoja tapo prašalnta iš universiteto.

Ateiviai moksleiviai sutvėrė Cosmopoiltan Club (pasaulio piliečių klubas). T. J. Kučinskas išrinktas prezidentu, J. J. Bagdonas — vice-prezidentu, M. Storch — sekretorium (žydas iš Austrijos).

Klubas laiko susirinkimus kas dvi savaitės; laiko prakalbas, daugiausia socializmo dvasioj. Universiteto prezidentas duos klubui mokytoją, kuris mokys aiškiai ištarti angliškus žodžius. Lietuviai, norintis mokytis, gali važiuoti į šį universitetą, nes jis yra geresnis del ateivių už kokį kitą. Šitas universitetas yra gerai žinomas visoj Amerikoj. Užbaigus kokią nors mokslo šaką, galima greitai gauti užsiėmimą.

Studentas.

SPRING VALLEY, ILL.

Po kelių dienų gana šilto oro gegužio 19 d. netikėtai iš vakarų pusės užkilo smarki audra su griaustiniu. Kiekviena audra padaro šiokius bei tokius nuostolius, tai ir viršminėtoje dienoje įvykusi audra padarė čionai nemažai blėdies. Vakare 7:30 val. žaibas uždegė airių katalikų bažnyčią. Į trumpą laiką iš bažnyčios ir klebonijos liko liepsnų jurė. Prie to mokykla taipgi pusėtinai nukentėjo; ypač toji busė nuo bažnyčios. Bažnyčia ir klebonija sudegė visiškai. Dar laimė, kad skersai gatvės nebuvo arti namų, tai prie tokios miesto tvarkos iš Spring Valley butų likęs grynas laukas.

Šis miestelis nevisai mažas, bet gesinimo įrankiai visai prasti. Pakol pribuvo iš Peru gesinamoji mašina, prigelbstint smarkiam vėjui, ugnis baigė naikinti namus.

Čionai anglių kasyklose darbai eina neblogiausiai, bet pragyvenimas iš priežasties brangenybės, yra gana sunkus.

Tarpe čionaitinių lietuvių draugiškumo nėra.

A. R.

VIENYBĖ

Išeina kas serėda iš Brooklyn, N. Y.

Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAUKŠTIS & CO. (Inc.)
120-120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

KARĖ IR MAŽOSIOS TAUTOS.

Nevienas klausia, kas bus su šia kare, kada gi bus jos pabaiga, kas ją išloš. Daugelis bando atsakyti į tuos klausimus, bet suprantama, niekas tikro nežino. Tuom labiau, kad dabar ateinančios žinios keliais atvejais cenzuruojamos. Bet visgi matyti, kad Rusija priartins taiką ir išstums mažųjų tautų klausimą.

Kaip žinome, Rusijoje buvo didelis krizis, kuris grėsė pražudyti Rusiją. Tenai taip vadinami „poraženeai" per savo atstovus kareivių ir valstiečių taryboje reikalavo, kad tuojaus butų užverta seperativiška taika su Vokietija. Jei tas žingsnis butų buvęs padarytas, tuomet Vokietija butų galėjusi „apsidirbti" su Anglija ir Francuzija ir tuomet butų grėsęs didelis pavojus demokratiškoms šalims. Bet dabar krizis Rusijoje jau praėjo, jau dalykai tvarkosi, likosi sutverta koalicijinė ministerija ir susitaikyta, kad vesti karę toliau, jei Vokietija nenorės taikos be užgrobimų. Iš kitos pusės Rusija spaus ant sąjungiečių, kad jie taippat taikintųsi tokiomis išlygomis.

Taigi dabar pasidaro toks padėjimas. Jei Vokietija neišsižada užgrobimų ir kontribucijų, tai ji negali laukti susimylėjimo iš jokios pusės. Jeigu gi Anglija nenorės užbaigti karės be aneksijų, tai tuomet Rusija, kaipo šalis su demokratiškiausiu rėdu, nepadės sąjungiečiams jų užgrobimų tiksluose ir jie paskirai susitaikys su Vokietija.

Susitaikymas Rusijos su Vokietija nereiškia paprastą taiką. Tai butų tikras atsisukimas Rusijos prieš sąjungiečius. Tiesa, gal rusai ginklu ir neatsisuktų, bet jie duodami Vokietijai duoną ir visokią žalią medžiagą daugiau pagelbėtų, negu savo armijomis.

Taigi ši karė pasibaigs be pergalės, kurioje nors pusėje. Taip, kaip dabar dalykai stovi, ji kitaip ir pasibaigt negali.

Teisingiau sakant, visi kraštai nustos žemių, nes dabar mažos tautos kįla, jos reikalauja sau liuosybių. Tą klausimą pirmiausiai viešai pakėlė prezidentas Wilsonas savo kalboje kongrese. Tai istoriška kalba. Rusijos naujoji valdžia dar aiškiau jį išstumė priešakin. Jie aiškiai pasakė, kad kiekviena tauta turi turėti teisę apsispręsti savo reikalais.

Jei jau Suvienytos Valstijos ir Rusija veda karę tiktai už tautų liuosybę, tai kitaip ir buti negalės, nes Rusija ir Amerika čia suloš nusveriančią rolę. Kuri gi pusė eitų prieš tą mažųjų tautų liuosybę, ta liksis pergalėta. Todel labai galima laukti, kad ši karė paliuosuos visas mažąsias tautas; i ristorija ją pavadins *Didžiaja mažųjų tautų išliuosavimo kare.*

Musų tuos žodžius lai patvirtina Anglijos politika, kur bene gudriausiai vedama, negu bent kokios kitos didžiosios valstybės. Anglija visuomet sugebėdavo svetimomis rankomis išsiimti sau iš ugnies keptas bulves. Taip va ir dabar. Anglijos valdžia prieš trejetą savaičių pasiulė Airijai savivaldą, bet tai tokią savivaldą, kurios nei patįs airiai neno ri. Žinome, kaip kiek laiko atgal ta pati Anglija, kuri sakosi kariauja už mažųjų tautų liuosybę, o taip žiauriai malšino Dubline airių sukilėlius ir vyriausią jų vadą pakorė kaip kokį vagį. Tik dabar staigu ta pati Anglijos valdžia šaukia visų Airijos luomų veikėjų susivažiavimą, kuriam pavedamas išdirbti visas Airijos savivaldos projektas ir kurį Anglija žada užtvirtinti. Čia kiekvienas gali paklausti, iš kur pas anglus atsirado toks umus geraširdingumas, toks malonus rupinimasis airių reikalais.

Dar aiškiau pasakė Francuzijos ministerių pirminin kas savo kalboje parlamente. Jis nors nevisuose punktuose sutinka su Rusijos išstatytu reikalavimu, bet ši karė, anot jo, turi buti mažųjų tautų išliuosavimo karė.

Čia aišku, kad ore pakvipo naujos mažųjų tautų išliuosavimo idėjos, padrebino Rusijos išstumti nauji reikalavimai. Juk nieko taip Anglijai nebaisu, kaip kad baimė, jog Airija nepasidarytų neprigulminga. Ta baimė išteka iš to, kad Airija, budama neprigulminga, greičiau susidraugautų su Vokietija, negu su Anglija, nes juk perdaug jau buvo kankinę Anglijos lordai žemvaldžiai airius žemdirbius. Turint gi savo prieša pašonėje Anglijai labai butų sunku viešpatauti ant jurių. Taigi, mat, iš kur toks malonumas atsirado.

Be ilgesnių išvadžiojimų, galime pasakyti, kad taika įvyks, kuomet bus pripažintos neprigulmingomis ar bent liuosomis po kitų protektoratu: Lenkija, Suomija, (kuri dabar aiškiai apreiškė savo apsisprendimą) Lietuva, Latvija, Balkanų šalįs, Airija ir tt.

Iš Rusijos pasielgimų ir iš McCormick'o įneštos rezoliucijos kongresan Washingtone aišku, kad mažasios tautos bus paliuosuotos ir kad karė jau eina prie galo. *P. Norkus.*

BIRŽELIO 5 DIENA.

Nejieškosime priežasčių, delei kurių Suvienytos Valstijos apšaukė karę Vokietijai. Jomis yra ne tos priežastįs, kurios paprastai anglų laikraščiuose minimos. Kalbėsime tik apie faktą, kad karė jau apšaukta ir kad įvestas priverstinas kareiviavimas. Pirmutinis užsiregistravimas bus antra dienyje, 5 d. birželio.

Ta birželio 5 d. yra kaip ir Amerikos tautos šventė. Tą dieną kiekvienas vyras, nežiurint ar jis piiletis, ar nepilietis, nežiurint kokios tautos jis nei butų, nežiurint, ar jis sveikas ar nesveikas, bile tik jis turi amžiaus nuo 21 m. iki 31 m. tas turės užsriegistruoti. Suvienytose Valstijose tame amžiuje priskaitoma apie 10 milijonų vyrų. Ta dešimtis milijonų vyrų ir turės tą dieną užsiregistruoti ir atsakyti į šiuos klausimus:

1) Vardas ir amžis.
2) Antrašas.
3) Kuomet gimęs?
4) Ar čionai gimęs pilietis? Ar naturalizuotas? Ar svetimos šalies pilietis? Ar turi pirmasias pilietiškas popieras?
5) Kur gimei? (Čion lietuviai turi atsakyti, kad Lietuvoje, o jei klerkas nesuprastų, tai tada paaiškinti, kad Lietuva priklauso Rusijai. — Red.)
6) Jei ne pilietis, tai kokios šalies pavaldinis, ar pilietis?
7) Koks užsiėmimas?
8) Kur dirbate? Pas ką?
9) Ar turite tėvą, motiną, pačią, vaiką, jaunesnį kaip 12 metų, kurie visiškai nuo jųs priklauso?
10) Vedęs ar nevedęs? Kokios tautos? (Čia butinai lietuviai turi atsakyti, kad lietuvių tautos. -- Red.)
11) Ar kada-nors tarnavote kariumenėje? Činas? Pulkas? Kiek metų tarnavote? Kokioje šalyje?
12) Jei laikote, kad jums nereikia stoti kariumenėn, tai nurodykite priežastis.

Iš tų 10 milijonų vyrų bus išskirtą pusantro milijono ir paimta kariumenėn. Užsiregistruos visi, bet bus imami kariumenėn tik piliečiai ir turintieji pirmąsias pilietiškas popieras.

Bet vargiai tie kareiviai paklius į mušių laukus Europoje. Juk Vokietijos galybė vis mažta, jau beveik matyti galas šios karės. O kareivius sumokinti ir nugabenti Europon, tai netaip greit galima. Tam reikalinga bus apie kokis pusmetis Tas turės tiktai didelę morališką svarbą.

Peržvalga

// **Apie „tautiškąją bažnyčią."**

Jau pirmiau kun. Mickevičius kreipėsi į mus prašydamas paskelbti žinias apie šaukiamąjį tautiškosios bažnyčios sinodą. Dabargi vėl gavome nuo mumš nepažįstamo korespondento žinią apie tą patį reikalą.

Pirmiau mes tą praleidome, nes musų užduočia yra ne palaikymas arba griovimas kurios nors bažnyčios. Yra tam tikri laikraščiai, kurie tuom reikalu pasirupina.

Vieną reikia pastebėti, kad lietuviai neturi jokios tautiškos bažnyčios. Jei po žodžiu tautiška suprasti viešpataujančią bažnyčią, tai jaja galėtų pasivadinti Romos-katalikų bažnyčia, o ne kokia kita bažnyčia.

Ta taip vadinamoji kun. Miekevičiaus tveriamoji bažnyčia, jokiu budu nėra tautiška, tai pasekimas lenkų neprigulmingosios bažnyčios. Pagaliaus ir pačios neprigulmingosios nuo Romos bažnyčios pas lietuvius atsiradimas yra tik kaipo protestas, kaipo buntas prieš Romos-katalikų kunigų sauvaliavimą.

Iš praktikos gerai žinome, kad tose vietose, kur katalikiški kunigai gerai vedė parapijas, kur krikščioniškai su žmonėmis apsiėjo, ten pas lietuvius nei minties neatsirado tverti atskirą nuo Romos bažnyčią. Antru dilgsniu tvėrimosi neprigulmingųjų bažnyčių pas lietuvius yra tas, kad apskritai lietuviai šiame klausime žemai stovi. Patįs kunigai savo politiką ir savo asmenį suriša su bažnyčia. Kuniginė politika ar kunigo asmeniški darbai pridengiami bažnyčia. Iš kitos pusės ir žmonės visiškai neatskiria bažnyčios nuo dvasiškio asmens ar jo politikos. Jei negeras dvasiškis kaipo asmuo, tai parapijonis išmėtinėja pačiai bažnyčiai.

Tokie apsireiškimai, kaip neprigulmingų bažnyčių tvėrimą, tegalimi tiktai pas lietuvius ar pas lenkus. Mes dar niekad nėsame girdėję, kad atsirastų neprigulmingos bažnyčios pas anglus, francuzus, vokiečius, toje prasmėje, kaip jos atsiranda pas lenkus ar lietuvius.

Pakartojame tiktai vieną. Kad atsimetusios nuo Romos katalikiškos bažnyčios vien del savo atsimetimo ne tampa tautiškomis. Mes tautiečiai-demokratai, stovėdami už sąžinės liuosybę, supranatama, pripažįstame ir toms neprigulmingoms bažnyčioms lygiai tokią pat teisę gyvuoti, kaip ir tikromsioms Romos katalikų bažnyčioms.

*

// **„Katalikiška" argumentacija.**

P. Karuža atsakė į „Darbininko" daromus jam užmetimus. P. Karužos teisingumą paliudijo ir C. K. „Darbin." (No. 60), vietoje kokių nors argumentų visą C. Komitetą išvadina užpatoriais ir samozvancais. Tokia argumentacija ir artimo paguodonė turbut išteka iš lietuviškos „katalikystės" mokslo. Tikras Kristaus pasekėjas niekad taip nesielgs.

*

// **„Mano ir yla skuta, o kito ir britva neima."**

„Darbininkas" indėjo korespondenciją iš Brooklyno, kur aprašoma vyčių vakarienė, kad viskas buvo gražiai, buvo padainuota, kalbėta, aukų parinkta.

Bet tame pat Nr. yra ir pastaba apie tautiečių vakarienę Brooklyne, kurioje dalyvavo daug daugiau žmonių negu pas vyčius, kurioje dvigubai tiek aukų surinkta, kuri atsibuvo toje pat vietoje, kur ir vyčiai turėjo vakarienę ir kurioje taippat pakalbėta, padainuota himnas. „Darbin." prie tos žinios prideda savo ironiją, girdi, tai ant naudos lietuviams ir jų tėvynei. Ir dar giriasi, kad jie ne vienpusiški, kuomet į paprasčiausią žinutę negali bešališkai pažvelgti.

*

// **Kur pasidėti pinigus.**

Kaip jau buvo pirmiau rašyta, Suvienytos Amerikos Valstijos dabar užtraukia delei karės reikalų Liuosybės paskolą (Liberty Loan). Visi gyventojai kviečiami užsirašyti, tai yra pirkti tos paskolos bondsus. Valdžia gvarantuoja. Tai saugiausias pinigų pasidėjimas. Bus mokama po 3 ir pusę nuošimčių. Užsirašyti galima įvairiose bankose.

*

// **Tiesa, jos šaltiniai ir tikrybė.**

„Draugas" indėjo ilgą straipsnį po viršui išrašytu antgalviu. Tai subjektiviška pažiura į teisybę. Yra ir gana gerų minčių. Bet štai greta to pat straipsnio indėtas kitas straipsnelis, kuriame tarp kito ko rašoma:

„M. Šalčius (kartu su Šimkum) yra užlaikomi **viešomis lietuvių aukomis**, abudu renka C. K. aukas etc. (musų pabraukta. — Red.)"

Taigi vienoje špaltoje filosofuojama apie teisybę, jos šaltinius, ir tam panašiai, o kitoje špaltoje apsilenkia su jaja.

„Draug." rašo, kad M. Šalčius renka aukas, tai reiškia, jog žino, kad važinėja su prakalbomis. Kadir taip nerašytų, visgi redaktorius iš korespondencijų turėtų žinoti ką Šalčius veikia. „Draugas" jokiu budu to nepriparodys, ne snuo to laiko, kaip Šalčius išvažiavo su prakalbomis, **jis negauna jokios algos iš jokio visuomeninių aukų komiteto.**

Pasakysime dar daugiau. Šalčius važinėja TMD. ingaliotas ir organizuoja kuopas. Prie progos ir renka aukas nukentėjusiai Lietuvai.

Taigi iš vienos pusės „Draugas" kalba apie teisybes, apie dorybes, iš kitos pusės praktiškai visai kitaip elgiasi. Ir tuomi patvirtina seną lietuvišką patarlę: „Klausyk ką kunigas sako, bet nedaryk, ką jis daro."

Gal „Drg." teisintis, kad jis nežinojo, ar dabar kas gauna algas ar ne. Jei nežino, tai tegul nerašo, ko nežino. Rašyti tą, ko nežinai, mes vadiname melu.

*

// **Nesutikimai tarp socialistų.**

Nors Kapsukas jau išvažiavo Europon, bet jo sukelti nesutikimai tarp socialistiškų laikraščių vis nesimažina. Dar vis „Naujienos" atakuoja „Kovą," o „Laisvė" padeda „Kovai" apsiginti prieš „Naujienas." Ir vis socialistai intikrinėja žmones, kad kaip įvyks socializmas, tai bus sutikimas. Ir koks gi sutikimas gali įvykti, kad dabar kuomet nėra už ką dar vaidinties, o vaidinimasi. Kiek gi butų vaidų, kaip paimtų valdžią į savo rankas. Kam girties santaikomis, kol dar žmonės socialistai ir nesocialistai toli gražu prie to nepriaugo.

*

// **Socialistų dogmos.**

Savo laiku Kapsukas daug rašė ir įvedė į savo dogmą tą, kad socialistai negali ineiti sutartin su jokiais nesocialistais. Dabar „Naujienos" rašo, kad tai dogmai užduotas smugis, nes pasilikusieji po vokiečiais socialistai p. Janulaitis ir Kairys tariasi su nesocialistais. Tą patį padarė ir Požėla Petrograde, kuris inėjo į Lietuvių Tarybą. „Naujienos" tokio Europos lietuvių socialistų žingsnio nenupeikia.

Bet butų daug kartų geriau, kad vietoje nenupeikimo „Naujienos" ir apskritai socialistai pasektų Europos socialistus. Jei ten galima tarties, tai klausimas, kodel čia Amerikoje šalinasi nuo tarybų su nesocialistais. Nejaugi reikės manyti, kad yra du socializmai: vienas europinis, o kitas amerikietiškas.

IŠ CENTRALIO KOMITETO

C. K-to posėdyje 18 d. geg. tarpe kito ko nutarta pasiųsti kablegramą į Lietuvą per Stockholmo komiteto $6,000. Šie pinigai yra iš tos sumos, ką C. K-tas surinko naujai persiorganizavęs.

Apie pinigus Lietuvių Dienoj surinktus Raudonasai Kryžius pažadėjo šiose dienose prisiųsti išsemiantį paaiškinimą. Raudono Kryžiaus paaiškinimas bus paskelbta viešai.

Prie progos dar kartą paaiškiname, jog Lietuvių Dienos **visi pinigai** yra **ne C. K-to, bet Raud. Kryžiaus** žinioje. Tų pinigų C. K-tas jokiu budu negali sulaikyti. Lai protestuojantįs prieš mus žino tai.

Gi visi pinigai, inplaukiantieji į C. K-tą **dabar** yra C. K-to žinioje ir tuos pinigus C. K-tas **nieko** nelaukdamas siunčia Lietuvon.

Iš naujo persiorganizavo ir pradėjo veikti C. K-to skyriai:

Grand Rapids, Mich., ir
Plymouth, Pa.

P. St. Šimkus praeitą savaitę kalbėjo:

1) Newark, N. J. (aukų surinkta $77.00).

2) Plymouth, Pa. (aukų surinkta $43.05).

M. Šalčius.

Kritiškoji ir Dogmatiškoji Tikyba

Žiurint neokantiškuoju žvilgsniu.

Karaliaučiaus mokslinčius Kantas sutvėrė naujas teorijas, naują gadynę ne tiktai pažinimo srityje, bet ir tikybos teorijoje. Teoretiškoje filosofijoje jis padėjo naują pamatą, tai yra kritiką tyrojo proto, o doros filosofijoje jis įsteigė naują kanoną — kritiką tyrosios tikybos. Jis paliuosavo tikybą iš dogmatiškos scholastikos jungo. Pats Kantas prisipažįsta, kad **turi panaikinti pažinimą, kad duoti vietą tikybai.** Kad suprasti tuos Kanto žodžius, turime įsigilinti į klausimą, koks skirtumas tarp kritiškosios ir dogmatiškosios tikybos.

Psichologiškuoju žvilgsniu žiurint į žmogaus pergyvenimus, mes nesurasime jokio objektiviško skirtumo tarpe tikybos ir pažinties. Tas yra delto, kad tai subjektivis žmogaus pergyvenimas, ir todel tikyba nuo pažinties (mokslo) niekuom nesiskiria. Aiškumui privesime porą pavyzdžių.

Kuomet aš manau, kad 2, 3 ir 5 sudaro 10 ir kuomet aš manau, kad visi blogi žmonės po mirties degs karštoje ugnyje, tai abiejuose atsitikimuose aš pergyvenu vieną ir tą patį, tas del manęs aiški teisybė, nors pirmąji teisybę aš galiu prirodyti, o į antrąją teisybę turiu tiktai tikėti. Arba daleiskime, kad aš tikiu, jog kada tai gyveno daktaras Faustas, kurį velnias iš senio padarė jaunu vaikinu, tai psichologiškai (ir tiktai psichologiškai) del manęs tokia pat teisybė, kaip kad dusyk du yra keturi. Vienu žodžiu, jei žmonės nesinaudotų gnostiškuoju kriterijumu delei atskyrimo teisingų nuo neteisingų sanprotavimų, tuomet negalėtų buti nei teisingų nei neteisingų įsitikinimų ir apskritai nebutų jokio skirtumo tarp tei-

sybės ir melo. Ir tokiu budu psichologiškai teisingas (žinoma del savęs) tas žmogus, kuris sako, kad nėra užgrabinio gyvenimo, taip lygiai teisingas kitas žmogus, kuris tvirtina, kad yra užgrabinis gyvenimas. Ir ne tik tokiuose dalykuose jie teisingi, bet taip yra ir paprasčiausiuose, kaip va vienas žmogus sakys, kad sniegas yra baltas, o kitas su pagadintomis akimis sakys, kad sniegas yra juodas.

Vienu žodžiu, jei atskyrimui teisybės nuo melo naudotumės tik viena psichologija, tai nebutų atsiradę nei tikyba, nei pažintis, o žmogus visame kame turėtų tiktai įsitikinimą ir abejonę, kaip kad dabar turi tikybos ir pažinties srityse.

Apskritai tikybos tikrumą tegalima tiktai su pagalba gnoseologiškojo kriterijaus. Tiktai tikybos apiprekiavimas, paremtas ant laipsnio, kuriuomi ji sutinka su bandymo rezultatu, sudaro skirtumą tarp jos ir pažinties. Taigi skirtumas tarp pažinties visiškai ne psicholiginis, bet gnoseologiškas. Skirtumas tarp pažinties (žinojimo) ir tikybos yra tame, kad tikyboje nuslopinamos bandymo išvados ir duodama vieta tikybai, o pažintyje atbulai.

Pažinimas arba žinojimas visiškai nepriklauso nuo žmogaus ar tautos psichikos. Nėra skirtingo pažinimo tarp tavo ir mano pažinimų. Yra tiktai vienas žinojimas ir jis (logikos dėsniais) visiems priverstinas. Taigi pažinimas arba žinojimas visuose laikuose, visose gadynėse buvo tarptautiškas, kosmopolitiškas. Nėra tautiškos matematikos, astronomijos, fizikos, — tie dalykai visur vienodi. Bet tikyboje visiškai kas kita. Tikybos intalpoje jaučiamas tikinčiojo ypatingumas. Iš čia ir gimusi garsi patarlė „Koks žmogus, toks ir jo Dievas.'' Tame pat supratime garsus filosofas Leibnizas pasakė: „porte avec soi, ce, qu'il sera'' (nešioja savyje tą, kuom jis bus). Žinojimas visiems vienodas, galima sakyti objektiviškas. Tuom tarpu **tikyba yra perdėm subjektiviška.** Arba kaip Liudvikas Fejerbachas sako: „Keine Philosophie — meine Philosophie'' (nėra apskritai filosofijos, yra tik mano filosofja). Jeigu prilyginti prie muzikos, tai žinojimas bus kontrapunktu, kuris visiems kompozitoriams priverstinas, o melodija bus tikyba. Yra tiktai mano tikyba, apskritos tikybos visiems vienodos nėra ir negali buti. Kalbant senovės romiečių juristų kalba, žinojimas arba pažinimas yra — res nullius: ji apskritai priklauso visiems ir niekam ypačiai. Tikyba gi yra — res privata: ji yra mano ir tiktai mano nuosavybė. Dailės gi srityje šį tezisą išreiškė garsus rašytojas Šileris: „Mano idėjos priklauso visiems žmonėms, bet mano jausmai tiktai man vienam.''

Iš čionai tai ir paėmė visi pažangesni žmonės, kad tikyba tegali buti tiktai privatiška. Apskritos tikybos nėra. Žmonės vienos tikybos savo tikėjime taippat skiriasi, kaip žmonės dviejų priešingų tikybų, tiktai skirtingumo laipsnis nevienodas.

Visokia pažintis arba žinojimas statomas ant logiškųjų mąstymo pamatų ir delto, kaip negalima namą pastatyti be pamato, taip negalima sudaryti žinojimą priešingą mąstymo įstatymams. Tikyba gi gali remties visiškai ant nelogiškų pamatų, vien tiktai ant žmogaus pergyvenamosios psichikos. Tikyba gali buti visiškai priešinga logikai, — logišku žvilgsniu pilnu absurdų.

Tokia tikyba, kuri griežtai prieštarauja logikai paprastai vadinama akla tikyba. Nieko nėra stebėtino, kad yra žmonės aklai tikintįs, — psichologiškai jie pilnai teisingi. Bet aiškumui privesime pavyzdį.

Garsaus astronomo Galileo priešai tikėjo į tokią pasaulinę sistemą, kurioje nepripažįstama, jog ant saulės yra plėtmai. Kuomet Galileo pasiulė jiems dirstelti į saulę per jo išrastą teleskopą ir persitikrinti, kad ant saulės yra plėtmai, tai tie mokslinčiai atsisakė nuo to sakydami, kad nėra ką žiurėti į saulę, jei net ir jie pamatytų tenai plėtmus, tai tas tik priparodytų, kad tokie plėtmai atsiranda akyse tų, kurie drįsta žiurėti į saulę.

Aklają tikybą išpažįsta ne tiktai tikintieji fanatikai, bet ir filosofai. Tikyba turi savyje begaliniai stiprų įrankį, ji tankiai pastato savo veto ant logikos įstatymų.

Vienok žinojimas arba pažinimas netoli tepasiekia. Žmogus tik dalelę žino, į daug daugiau jis turi tikėti. Žmogus apsiginklavęs visu savo žinojimu, visu savo mokslu, negali nei prirodyti, nei atmesti transcendantalių dalykų. Todel toje srityje niekas daugiau nepasilieka kaip tiktai tikėti. Tuom labiau, kad tas labai daug atsiliepia ant praktiškojo žmogaus gyvenimo, ant jo morališkumo. Juk kiekvienas savyje jaučia kokį tai didelį autoritetą, savo vidujinį „aš,'' kokį tai vidujinį balsą, kokį tai protestą (atsiminkime Sokrato „Demoną''). Tie vidujiniai dalykai ir verčia žmogų pripažinti transcendantalį Dievą, užgrabinį gyvenimą, etc. Bet jei šie pripažinimai neprieštarauja žmogaus žinojimui, pažinimui, neprieštarauja logiškam mąstymui, tai tokia tikyba vadinama kritiškaja tikyba. Čionai žmogaus žinojimas kritikuoja žmogaus tikybą ir tos tikybos palieka žmoguje tiek, kiek nepasiekia žinojimas. Tikėjimas juk viską apima, o žinojimas tik dalelę.

Dogmatiška tikyba jau visiškai kas kita. Tenai žmogus tiki į dogmą, nežiurint, kad tas tikėjimas griežtai prieštarauja žinojimui. Čia, kaip jau sakėme, yra akla tikyba. Akla tikyba labai tankiai privėda prie visokio negero, asketizmo, prie nepro tingo kuno žeidimo, kankinimosi ir tam panašiai.

Apskritai imant, dogmatiškoji filosofija paliuosuoja tikybą nuo logiškumo. Kritiškoji gi filosofija paliuosavo tikybą nuo itkėjimo į tai, ką protas aiškiausiai priparodė, kad tai netiesa. Nuo Kanto laikų, po žodžiu „tikiu'' jau pradėjo buti suprantama tas, kad tikiu į tą, kas nėra logišku absurdu.

Kantas su savo „Kritika tyrojo proto'' pakreipė visą filosofiją, bet nemenkesnis ir jo veikalas tikybos srityje „Kritika praktiškojo proto.'' Iki Kantui buvo mokinama, kad Doriškas Įstatymas viešpatauja ant mųs iš viršaus, Kantas gi parodė, kad jis viešpatauja mumyse.

Filosofijos Mylėtojas.

Redakcijos prierašas. — Ši pažiura maždaug viešpatavo tarpe mokslinčių apie 30 metų atgal. Straipsnyje minimi taip vadinami nekurie transcendantaliai dalykai dabar jau moksliškosios (logiškosios) minties priparodyti. Plačiau apie tai neturime laiko suminėti. Bet nežiurint į tai, straipsnyje skaitytojai ras sau daug naujo.

Kas bus, jeigu militarizmas laimės?

Šiuomi klausimu interesuojasi milijonai žmonių. Į šį klausimą atsakydami ateities pranašai, daugel konkrečių išvedimų suteikia, su kuriais šioje valandoje ne tik kad turime skaityties, bet ir patįs turime gauti giliausį ir aiškiausį supratimą, kaip lygiai ir nustatyti savas asmenines pažiuras, sulyg kurių reik veikti.

Žymiausi, kaip politikos, taip ir istorijos žinovai savo išvedimus, abelnai, daro šitokius: Jeigu militarizmas laimės, tai žmonijai ši karė jokios laimės neatneš; pavergimas, galbut dar didesnis, negu buvo prieš karę turėsiąs įvykti, šito pavergimo pančius pajus labiuasiai mažos ir be spėkės tautelės. Laimėjus militarizmui, karės ir kraujo praliejimas neužsibaigs, nes didesnės tautos išėjusios po šitai karei apgalės tomis ir vėl ruošis prie karės; pergalėtojai irgi tą pat darys ir todel turės atsiverti plačiausios durįs plėtojimuisi ir bujojimui žiauriausio žmonijos neprietelio **militarizmo.** Tai yra baisi ateities šmėkla, mirtinai užgaunanti širdį kiekvienos motinos, auginančios kudikius, kuriems ateityje irgi bus lemta tapti tokiomis pat aukomis ir to paties dievaičio, į kurio nasrus dabar milijonai sveikiausių vyrų yra stumiami.

Dabartinė pajiega veikiančiojo militarizmo buvo užauginta ir ištobulinta Vokietijoje. Ta pati Vokietija su savo militristų-junkerių partija ir dabar, vienintėlė trokšta ir visokiais budais ryžtasi atsiekti siekį, kad militarizmas po šiai karei triumfuotų.

Budai, kokius vokiečiai naudoja savo tikslo atsiekimui, yra geniališkiausi. Sistematiškas palaikymas savo žmonėse viešos opinijos čielybėje yra vertas giliausio pastebėjimo. Pas vokiečius visos klesos ir visos partijos į vieną bubną muša ir todel visi jų žmonės vienodą balsą visuomet tik girdi. Jie visi pilnai tiki, kad tai yra augščiausio mokslo vaisius „spėka yra tiesa.'' Vokiečiams pavergimas ir išnaikinimas silpnesniųjų yra malonus ir kitas dalykas ir jie visi, su didžiausiu pasišventimu, prie to eina.

Bet ar galės prie to prieiti, tai dar dabar negalima žinoti, tečiaus yra matoma kas atsitiktų, jeigu su Rusija atskirą taiką vokiečiams pasisektų inkurti. Vokiečiai šį tikslą butų, be abejo, pasiekę, jeigu nebutų iškilusi Rusijos revoliucija, priešingoje vokiečiams formoje, kuri ant nelaimės kaizerio ir jo tvirčiausių šalininkų-junkerių nugriovė nuo sosto carą Miką su jojo autokratiška valdžia, buvusia didžiausiu ir tvirčiausiu ramsčiu, vokiečių garbiniamo ir palaikomo militarizmo.

Sulyg daugelio išvedimų ir nurodymų, kuriems reikia pilnai tikėti, Rusijos revoliucija buvo prirengta vokiečių intrigomis, su taja vienminčia, kad atsitiks panašiai, kaip kad atsitiko 1905 metų revoliucijoje, kurioje dalyvavo tik beginklė liaudis, o kareiviai pasiliko ištikimais carui, kuris, po savo komanda, su šitaja ginkluota ir jam ištikima kareivių spėka, sukilusią liaudį nuveikė.

Jeigu ir ši revoliucija Rusijos butų tokiu pat keliu užsibaigusi, tai vokiečiai ir austrai butų su Rusija inkurę atskirą taiką. Tokiu budu vokiečiai ir austrai butų galėję paliuosuoti apie nuo tukstančio mylių fronto savo kareivius, su kuriais, jųjų planas buvo užpulti ir sunaikinti Franeuziją, priveikti Angliją ir tada padiktuoti pasauliui savo siekius, sulyg augščiausio vokiškojo mokslo — „spėka yra tiesa.''

Tai yra baisus siekis ir jį permatė Rusijos, jei ne visi žmonės, tai bent geresni. Gerai permatė mokslo vyrai, kas galėtų atsitikti su Rusija, o po draug ir su vyriausiu pasaulio žmonių tikslu — demokratija. Šitas supratimas ir pakreipė revoliuciją liaudies gerovei, už atsiekimą ir inkunijimą demokratijos principo, ne vien Rusijoj, bet ir visoje Europoje. Turime atsiminti, kad šitaip pakrypusi Rusijos revoliucija, padarė morališką intekmę visame pasaulyje.

Bet ant „kulturingųjų'' vokiečių didelės intekmės nepadarė. Šituomi džiaugiasi ir gerėjasi tik mažas nuošimtis vokiečių, o didžiuma, po senovei varo savo darbą. Vokiečiai, prisidengę savo „kaizerinių socialistų'' skraiste, stengiasi, ant kiek tik jųjų pajiegos neša, sukelti „kontr-revoliuciją'' Rusijoj, idant tuomi nuversti dabartinę-laikinę valdžią, nes dabartinė Rusijos valdžia, su sideda iš tvirtų ir išmintingų žmonių, kuriems yra brangesni ir kiltesni siekiai šalies reikalus vesti delei savo žmonių gerovės ir demokratijos, negu tarnauti ir pasiduoti vokiečių junkeriams ir militarizmui.

Ar Rusija, bei dabartinė Rusijos valdžia, galės ir pajiegs šitą didelį spaudimą atlaikyti, tai yra didelis klausimas. Rusija dabar stovi labai kebliame padėjime. Vokiečių šnipai ir slaptieji agentai, prisidengę skraiste socializmo, uoliausiai darbuojasi, idant pasėti intrigas ir abelną suirutę tarp rusų liaudies ir tuomi šalį su nauja valdžia visiškai sudemoralizuoti.

Leninas, su savo „juodosios vėliavos'' partija, parvažiavęs iš Šveicarijos, padarė žingsnį sukėlime dalies žmonių prieš naują Rusijos valdžią, ypač prieš užrubežinių reikalų ministerį Miliukovą. Po jojo vadovyste sukelta demonstracijos prieš Suvienytų Valstijų Ambasadorių Francis. Leninas, savo agitacijose Rusijos liaudžiai nurodė, sulyg vokiečių gerai apgalvotos melagingos giesmės, buk Suvienytos Valstijos yra didžiausis demokratijos priešas, ir Amerikos įsikišimas į šią karę esąs didžiausis smugis pageidaujamai demokratiškai idejai inkunyti. Sakoma, kad Leninas nustojo žmonėse intekmės ir kad jojo autoritetas puolė, tečiaus, kaip iš pranešimų matosi, suirutės Rusijoj dar neužsibaigė ir kaip Lenino, taip ir jojo sėbrų stimuliacijos dar vis tebesiplatina.

Vokiečių valdžia, delei šio reikalo leidžia milijonus dolarių ir visiems šitiems „darbininkų vadovams,'' už jųjų darbus gerai apmoka. Žinoma, tik tame yra skirtumas, kad šitie ultra-socialis tai „darbininkų vadovai'' už savo juodą darbą gauna mažiaus apmokėti, negu kiti vokiečių valdžios agentai, kaip antai Rentelinas, kuris dabar Suvienytose Valstijose yra teisiamas. Rentelinas yra junkerių partijos šulas ir pilnas toje žodžio „grafteris.'' Rentelino eilės šnipai yra augštos kilmės, pilnai prisigėrę „vokiškos kulturos'' ir su dideliais ypatingumais, kurie pasiekia vei kti net augščiausiose S. V. sferose.

Iš Rintelino bylos paaiškėjo, kad net Bryano „taikos misijos,'' Bryanui nežinant, buvo finansuojamos iš Rentelino fondo. Pasikėsijimai papirkti Amerikos Darbo Federacijos Prezidentą Gompers, kad tas sukeltų streikus amunicijos fabrikuose ir daugel kitų atliktų darbų, kurie yra labai diplomatiški ir reikalauja gabaus atsargaus ir švelnaus veikimo. Ir todel vokiečių valdžia šitos rųšies agentams bei šnipams, už jųjų darbą keleriopai daugiaus apmoka, negu paprastiems „darbininkų išliuosuotojams'' iš vargo ir skurdo ir „tvėrėjams naujo surėdymo.'' „Darbininkų vadovai'', nors ne visi, bet rųšies Lenino, Scheidemanno ir jiems panašių dar nepasisekė augštojo laipsnio, didžiųjų „grafterių'' Rentelino eilės, o budami už pastaruosius daug godesniais ant Dievo dovanos-pinigų ir daug minkštesniais kaip fiziškose, taip ir dvasinėse jiegose, parduoda savo „socialistiškus'' gabumus ir „šventas idejas'' už „darbo žmonių reikalus'' kaizeriniams militarizmui, žinoma, už daug mažesnę kainą, kadangi jųjų šnipiškas darbas ir intrigos yra sėjamos tarp paprastų „vargšų darbininkų,'' kurių proto jiegos nėra didelės ir kuriuos galima, paprastomis insinuacijomis ir „socialistiškos gerklės'' šauksmu lengvai sukelti.

Ir, pagaliaus, kas bus, jei militarizmas laimės? Tuli „darbininkų vadovai'' tvirtina, kad tada bus laukiamas „dangus ant žemės,'' o to „žemiško dangaus'' vyriausiu viešpačiu bus Kaizeris. Kas tame „žemiškame danguje'' gyvens, tai aš jums sakysiu, kad turės regėti dar didesnį kraujo praliejimą, negu dabar matome; didesnį vargą ir skurdą pergyventi, negu dabar pergyvename.

Tą sakome, pasiremdami šitomis mintimis: Dabar Europos kariaujančios viešpatystės turi jau užsitraukę apie 165 bilijonus dolarių skolų. Rusija viena yra skolinga Franeuzijai ir Anglijai nuo 50 iki 60 bilijonų. Kad tik vienas palukanas ant šitos skolos kas metas atmokėti, tai visos Rusijos metinės inplaukos, kurių, aplamai, į metą buva du bilijonai, kartais biskutį daugiaus, kaip tik pakaktų užmokėti tas palukas, na, o kur kiti šalies reikalai?

Šitas skolas ant Rusijos užtraukė senoji autokratiška valdžia budama galėje. Revoliucijai iškilus, ir nuvertus senąją valdžią ir paėmus šalies valdymo vadeles naujai valdžiai kas liko padaryti su šiuomi skolų klausimu? Nauja valdžia, akyvaizdoje esančių faktų, nusprendė ir tolaus karę traukti ir priversti taiką visų kariaujančių šalių iškart, tai yra apskelbė, kad „atskiros santaikos'' su Vokietija nedarys. Rusijos naujoji valdžia galėjo tuojaus ir taiką su Vokietija inkurti, neprisiimdama senos valdžios skolų Francuzijai ir Anglijai atmokėti. Šito kaip tik ir trokšta „vokiškasis militarizmas'' ir kaip tik nuo čia „žemiškasis rojus,'' po Kaizerio vadovyste turėtų prasidėti.

Šitame „žemiškame rojuje'' štai kas nusidėtų: atsisakius Rusijai nuo atmokėjimo skolų šalims, kurioms ji yra skolinga ir inkurus su Vokietija atskirą taiką, be abejo Anglija, Francuzija, Amerika ir kitos sąjungiečių bendrijon prigulinčios šalįs, apšauktų Rusijai karę, gi Rusija, nuo dabar stotų petis į petį su Vokietija ir tada prasidėtų tikrasis garbinimas „viešpaties militarizmo žemiškame rojuje.'' Francuzija, nevien, kad jai skolų Rusija neatmokėtų, bet Vokietijos apgalėta, butų dar apkrauta mokesčiais, padengimui karės lėšų. Angliją ir Ameriką gal buti, kad ir tas pats laukia. O kas tada atsitiktų su mažųjų tautelių gyvenimu?

Akyvaizdoje to visko, kas galėtų pasidaryti Rusijai inkurus atskirą taiką su Vokietija, turime remti mintį, kad santaika vyktų su panaikinimu kaizerių ir karalių, kad nebutų jokių žemės aneksijų, kad kaizeriškos ir karališkos žemės bei kiti įvairųs turtai, visokių „privilegiruotų'' butų žmonėms atiduoti, kad skolos, šios karės užtrauktos, butų proporcijonališkai padalintos ant visų šalių, idant tuomi visiems lygi našta butų uždėta.

Šitaip karei užsibaigus ir tomis išlygomis taiką inkurus, pasaulyje turės progą triumfuoti demokratija. Sutvėrus arbitracijos tarybą, visi tarpe tautų kilę nesusipratimai galės buti be karių užbaigti ir nuo čia tik gali prasidėti nauja demokratiškoji era — žemiškas rojus tikrenybėje, kurio liaudis jau tukstančiai metų kaip laukia.

Šalin, todel, „grafteriai'' ir intrigų bei mulkinimo sėjikai iš tarpo liaudies. Šalin „darbininkų vadovai'' (kabėse), kurie už dolarius, savo „idejas'' militarizmui parduodate. Pasitraukus jums iš kelio, turės progą žmonija saulės šviesą paregėti.

Sandarietis.

PASTABOS IŠ KELIONĖS PO LIETUVIŲ NAUJOKYNES.

1. Reikia daugiau aiškinimo apie Lietuvos likimą.

Bekeliaujant po žieminę dalį New Yorko valstijos, pastebėjau, kad ir ten lietuviai, kaip ir daugelyje kitų kolonijų, pav. po Pennsylvanijos valstiją, labai gyvai interesuojasi Lietuvos likimu ir laisvės klausimus, bet išsikalbėjus arčiau, paaiškėjo, jog žmones tik labai paviršutiniai apie tuos kalusimus beišmano, o giliau nieko nežino: nei kaip tos laisvės atsiekti, nei kaip susitvarkyti gavus laisvę. Ir kas tame kalti, tai musų laikraščiai — jie daug duoda žinių apie visokius atsitikimus pasaulyje, daug visokių tuščių „feljetonų'' ir kitokių tos rųšies rašinių, o nuolatinių straipsnių, aiškinančių kodel Lietuvai reikia laisvės, kaip toji laisvė ingyti, kaip susitvarkyti ingijus laisvę — visai ne duoda. Vyručiai laikraštininkai, jei Jums ištikro apeina, kad Lietuva gautų laisvę, tai Jųs stengkitės musų žmonėse išdirbti gerą supratimą apie Lietuvos laisvę — duokite šiuose laikuose bent kas numeris straipsnių apie Lietuvos laisvę.

2. Mažiau kalbos, daugiau darbo.

Mes lietuviai nuo senai, turbut, sergame „sakome-pasakome'' liga. Tiek musų inteligentai, tiek šiaip žmonės linkę labai daug kalbėti, o mažai daryti. Bevažinėjant po kolonijas, veik ištisai teko patėmyti tą ligą. Susieini su kokiu veikėju iš kolonijos. Jis pripasakoja devynias galybes apie visokius sumanymus: apie prakalbų, vakarų, vakarienių, piknikų, parodų rengimą, bet pasirodo, kad nei vienos nėra surengęs! Mat, tik šnekėti mėgstame, o daryti nieko. Kalta daug tame ir laikraštija. Musų laikraštijoje šiandien kiaurai įsivyravo ginčų (polemikų) tonas ir užkrėtė tuo visą visuomenę. Visur lietuviai, ir privačiai, ir prakalbose, mėgsta begalo ginčyties ir polemizuoti, bet tikro visuomenės darbo nei viena srovė nedirba: nei tautiečiai, nei katalikai, nei socialistai — tik ginčijasi ir vaidinasi... o kooperacijos, teatrų, švarių pasilinksmini-

mų, knygynų, mokymosi dirvos visai apleistos — nei vieni nieko gero nėra niekur nuveikę.

3. Visur mėgstama paskalos, intrigos, liežuviai..

Visose kolonijose pastebėta, tarsi, įsisenėjusi tarpe lietuvių paskalų, liežuvių ir intrigų kalbos. Kur tik nuvažiuosi, tai pirmesnieji kolonijos žmonės-„veikėjai'' tuojaus klausinėja ir pasakoja apie privačius musų srovių vadovų pasielgimus, kaip socialistų vadovai tarpu saves gyvena, kaip pavydi, vienas kitam vadovystės, kaip išnaudoja savo draugus socialistus, kaip tautiečių vadovai vaidinasi tarpe saves ir „biznius'' daro ir visus už „nosies vadžioti'' nori, kaip katalikų svietiškiai gerinasi kunigams ir „biznius'' daro ir kokios yra naujienos apie kunigus ir gaspadines, girtuokliavimą, kortas.. Ir dauguma tų paskalų ir liežuvių apie visus neturi nei dešimtos dalies teisybės, bet ant jų remiamasi sprendimuose apie žmones, kaip ant kokio švento dalyko!

Labiausiai kas įstabu, tai prikišinėjimas musų „vadovams'' — noras daryti „biznį'' iš savo veikimo musų žmonių tarpe. Prikišinėjimas, kad ana, toks ir toks kalbėtojas, ten tiek ir tiek paėmė nulupo „žmones...'' Ir kas tuos prikaišiojimus daro, tai labiausiai tie žmonės, kurie patįs išnaudoja, lupa kitus: saliuninkai, krautuvninkai arba ir darbininkai, kurie uždirba $20 arba $30 į savaitę. Jie, mat, norėtų, kad musų „inteligentai'' veiktų viešai, nieko neimtų niekur ir dvasia šventa maitytųsi...

Intrigų darymas apsireiškia tame, kad viena srovė „sugadina'' kitos darbą. Labiausiai pasižymi kunigai ir jų klapčiai Jeigu kur rengiama tautiečių ar socialistų prakalbos — tai ir jie intaiso tą patį dieną ką-nors pobažnytinėje salėje, kad žmones užlaikyti pas save, nors kitos srovės butu ir nekalčiausias dalykas. Jie, mat, šventai laikosi principo „ko pats negali, tai ir kitam neleisk'' — jie negali, ar tingi musų žmones plačiau šviesti-supažinti su savo šalies istorija, literatura ir kitiems to neduoda. Čia, tai Cicero žodžiais reikėtų užklausti jų žmonių akyse: Ar ilgai dar Jųs, Katilinos, drumsite musų civilį gyvenimą? Tečiaus jų visai nebaisu butų, kad tik musų „liberalai'' nesnaustų... Reikėtų nieko neklausant ir nežiurint rengti lietuvių švietimo vakarus, nors ir pamaži varantis ir galų gale žmonės betgi priprastų...

Tiek tuo tarpu!

Jeigu neturi, o nori turėti — ir nepažįsti, o nori apsipažinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk musų kningyne puikios didelės kningos

Vargdieniai

Parašyta garsaus Rašėjo *Aleks. Fromo (Gužučio)*.

KAINA 50c.

Ši kninga tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laimę. *Vargdieniai* parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymui. Telpa sekantįs aprašymai:

1. —*Rugiapjutė* — žmonių darbas vasaros laiku; gamtos išpuošimai Lietuvos kampelio;

2. — *Užslėpta Žybuoklė* — vaizdas, apipiešiąs Lietuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų;

3. — *Šilava-Šidlava* — gyvas aprašymas Šidlavo stebuklingos vietos — atlaidai bei suplaukimas žmonių iš visų Lietuvos kampų; vieni ateina Dievą garbinti, kiti gi apgaudinėti ir tt.;

4. — *Pirmas Pasimatymas* — jaunikaičio sudailia Lietuvos gėle-mergina Julyte;

5. — *Dvaro Plotai;* 6). — *Daktaras Kairevičius;* 7). — *Kalėdos* — vaizdingiausis rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų.

8). — *Ubagai ir jų Puotas;* 9). — *Dvarponių Darbai iš baudžiavos laikų;* 10). — *Kazirninkai;* 11). — *Loterija.*

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomos žmonių gyvenimas. — Nusipirk šią kningą ir padabink ja savo kningynėli.

Pinigus siųskite „Money Order'iu'' ir tt.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ''

120 Grand Str., BROOKLYN, N. Y.

** *KNINGŲ SKAITYMO MYLĖTOJAMS* **

GRANATŲ PAVESYJE

Tai yra rankius gražių apysakaičių-pasakų, parašytų garsaus pasaulio rašytojo OSKAR WILDE, *kurias puikiai išvertė* KAZYS PUIDA.

Kninga susideda iš suvirš pusantro šimto puslapių, stambi-stipri popiera, aiški-stambi spauda. Niekad taip netiks šita kninga — „Granatų Pavėsyje'' perskaityt, kaip dabar, vasaros laiku, nedėldieniais, išvažiavus į parkus alksnynų pavėsyje.

Prekė vos tik 40 *centų*

Reikalaukite

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ''

REDAKCIJOJE

ŠUVA SURADO SAVO PONĄ TRANŠĖJOSE.

Londono laikraštyje „Daily Mirror'' tulas W. L. McAlpin trumpai aprašo apie vieną protingą šunį Francuzijos karės lauke.

Kiek laiko atgal, — rašo W. L. McAlpin, — eidamas palei Viktoro Hugo's bulvarą mieste Troyes, tapau labai nustebintas, pamatęs paprastą kaimo moteriškę (ji, kaip paskiau sužinojau, vadinosi Mme. Petitjeah), kuri, nusišliejusi ant savo vežimuko, verkė su tokiu susijudinimu, lyg tartum iš gailėsio butų plyšusi jai širdis. Jos rankose matėsi gan gražios išvaizdos negyvas šuniukas, kurį pervažiavo neatsargus šoferis.

Praeiviai gailestingai žiurėjo į tą susigriaudinusią prastą moteriškę, o tuli stengėsi ją paguosti ir nuraminti, bet ji vienok nenustojo ašaroti ir vis glostė tą negyvą šuniuką. Verkdama moteriškė pasakojo jiems, kad jie negali net suprasti, kaip daug del jos reiškia tas praradimas numylėto šuniuko.

„Kiekvieną naktį, — pasakojo ji, — kuomet aš vežiau savo daržoves iš Cresantignes į Troyes ant turgavietės, Medor lydėjo ir saugojo mane kaipo ištikimiausias sargas. Pereitą mėnesį jis keletą dienų išbuvo pradingęs, o kadangi jis pirmiaus niekados neprasišalindavo nuo manęs, tai aš maniau, kad jis yra jau žuvęs arba kas nors jį pavogė. Tečiaus vieną naktį išbudiño mane iš miego gerai man pažįstamas lojimas palei duris. Pašokusi iš lovos, aš pasiskubinau atidaryti duris — tai buvo mano Medor, bet jau sunku buvo pažinti jį. — Visas buvo purvinas, nudulkėjęs, susivėlęs. — tuoj galima buvo pastebėti, jog jis yra pribuvęs iš tolimo skelionės.

„Kada aš, paėmusi jį ant rankų, pradėjau glostyti bei glamonėti, tuoj pastebėjau po jo kaklininku laiškiuką, kurį buvo padėjęs mano sunus-kareivis, kuris dabar randasi karės lauke palei Bois Lepretre. Tame laiške sunus labai jausmingai pasakojo, kaip jis buvo nustebintas ir sujudintas, kuomet pamatė pribuvusį pas jį į tranšėjas Medorą, ir kaip jis, lyg mažas vaikas, verkė, kada paėmė jį į savo rankas. — Šuva, netekęs savo pono bei užtarytojo, pasiryžo bėgti jo jieškoti; — sunku, tečiaus, įsivaizdinti, kaip jis surado jį...''

(Iš „Our Dumb Animals.'')

J. Gedminas.

ŠIS-TAS.

Sunkųs vagonai.

Dabar gelžkelių kompanijos stato ne tiktai didelius garvežius, bet vis didesnius ir sunkesnius ir sunkesnius vagonus. Taip, nesenai Pennsylvanijos gelžkelis padirbdino keletą vagonų del anglies pervežimo. Tie vagonai tušti budami sveria daugiau nei 6,000 pudų, o anglių į juos prikrauja apie 5,000 pudų. Čia prisimena vagonai pirmo gelžkelių išradėjo Stevensono, kurie pridėjus prie šių vagonų išrodo kaipo menka žaislelė. Reikia pastebėti ir tas, kad kuomet padirbinami sunkesni garvežiai ir vagonai, tai reikalingas ir drutesnis kelias. O kuomet kelias drutas, vagonai ir garvežiai dideli, tai ant gelžkelių ir nelaimių mažiau atsitinka. Ir užties, pastaraisiais metais nebuvo tiek daug nelaimių ant gelžkelių, kiek jų budavo pirmiau.

P. D. USPENSKI.

OKULTISKAS PASIKALBĖJIMAS

Sutrumpintas *P. N.* vertimas.

(TĄSA).

žinoti, kas gera ir bloga. Tai netiesa ir tai delto, kad *buvo* kaip dievai ir *žinojo*, kas gera ir kas bloga. Del mųs tas buvo labai nesmagu ir baisu.

Nutilo velnias, tartum jam buvo sunku kalbėti.

— Reikia 'ar tai pasakyti, — kalbėjo velnias, — kad ne tik vienudu Adomas su Jieva buvo ant žemės. Ant žemės apart jų dar buvo kiti žmonės, *gyvulių ainiai*. Bet apie šituos kitus žmones, gyvulių ainius, jusų knygoje nieko nepasakyta. Tie kiti žmonės buvo pilnai musų valdžioje ir niekur negalėjo nueiti. Mes labai nojome, nežiurint į nieką, pavergti Adomą su Jieva. Jų gyvenimas nedavė mums ramumo. Mes niekuom negalėjome buti įsitikinę. Supranti! Buvo tokš įspudis, rodos jie kiekviename momente galėjo priversti visą pasaulį išnykti iš mųs akių. Ir jie kalbėjo, kad nieko nėra, kad viskas tiktai sapnas ir kad galima pabusti ir nieko aplinkui nebus.

Velnias nustojo savo atvirumo, matomai jis bijojosi kalbėti.

Tuom tarpu žiurėdamas aš į jį supratau, kad jo prigimtis tai bailė.

— Yra žodžiai, kuriuos sunku ištarti, — tarė velnias ir pažiurėjo į mane tokiomis akimis, kaip kad sumuštas šuo žiuri. — Bet tai vis-vien, kad jau pradėjau kalbėti, pasakysiu ir daugiau.

Mes velniai nutarėme kovoti. Musų užduotis yra tame, kad iš galvų tų dviejų žmonių prašalinti fantazijas ir pertikrinti juos, kad pasaulis tikrai yra, kad gyvenimas tai ne žaislė, o serijoziškas dalykas ir net sunkus dalykas, ir kad geras ir blogas — tai tokie supratimai, kuriuose nėra nieko pastovaus. Tas tai ir reikštų išvijimą iš rojaus.

Tas *rojus* mus labai piktino. Tai vis buvo jų pasikalbėjimai apie Dievą, tai visą laiką meilė, pasibučiavimai. Ne! Tai buvo nepakenčiama!

— Delko gi jums tas taip nepatiko? — paklausiau.

— Tu, suprantama, nesupranti. Jiedu kalbėjo, kad jų svarbiausia spėka — tai jų meilė, jų meilė kokia tai magija, per kurią jie gali atgimdyti *Augščiausiąjį* ir atgauti nustotąją šviesą. Aš visiškai to nesuprantu. Tik tu pamislyk ar galėjome mes daleisti tokią pagedusią filosofiją? Užtekdavo jau to fakto, kad jie kartais išnykdavo iš mųs akių. Supranti, — juos apimdavo koks tai ružavas šviesus debesys ir jie budavo mums nematomi. Nors tas mus labai piktino, bet mes nieko prieš tai negalėdavome padaryti. Apart to mums labai nepatikdavo jų drabužiai; juk tu supranti, kokis buvo Adomo ir Jievos drabužis, prieš jų nuodėmės papildymą. Mes tai skaitėme, kad tai yra didelė gėda, negražu. Materija juk reikalinga paguodonės ir priedangos. O juodu net nepripažinojo materijos, o tik gerėjosi kokia ten nesuprantama *grožybe*.

Velnias nežinia delko tai patęsdamas ištarė paskutinį žodį.

— Mes juos visaip stengėmės intikinti, kad kunas ištikro negražus, gėdlyvas, ir kad geriau kuną nors kuomet pridengti, bet jie ir klausyti apie tai nenorėjo.

Daėjo iki to, kad jų pavyzdis pradėjo laryti blogą įspudį ir ant kitų žmonių, gyvulių ainių, kurie ir pradėjo pasekti.

O buvo tiktai vienas budas pergalėti Adomą ir Jievą, tai įvesti jų gyvenimam kančias ir priversti juos patikėti į materijos tikrenybę.

Bet kaip? Mes ilgai mąstėme. Ant galo vienas iš mųs velnių atkreipė atidą į gyvulių ainius. Gyvulių ainių visas gyvenimas susideda vien tik iš nesmagumų ir iš noro prasišalinti nuo tų nesmagumų, padirbant kuodaugiausiai tų nesmagumų kitiems. Jie niekad neabėjodavo apie materiališkumą, arba tikrumą pasaulio ir daik-

(TOLIAUS BUS).

A. A. Tulevičius.

UŽ TĖVYNĘ

(TĄSA).

— Darei pasikėsinimą ant musų urėdninko, metei bombą jam važiuojant Rozalimo vieškeliu?

— Niekados to nedariau!

— Reiškia tamista to viso neprisipažįsti? To nedarei? — kasydamas galvą teisėjas baigė klausinėjęs.

— To viso nei sapnyje nesapnavau, bet nežinau, kokie juodašimčiai bandė mane iskųsti! — rusčiai baigė Šliogeris.

— Jųs šnipai tyrinėtojai jo bylos, meldžiu paaiškinti, ką apie tai žinote? — paklausė teisėjas į antrą pus nusikreipęs.

— Jusų didinybė, mažiausio dalykėlio iš jo negalėjome išgauti. Ko jam nedarėme: ir rykštėms kirtome ir padus deginome, bet jis vieną žodį įsikando: „nieko nežinau'' ir „nieko nežinau,'' galbut, kad jis nieko ir nežino; atrodo rimtas ir doras žmogus.

— Reikia jį paleisti, lai velkasi namon.

Teisėjai prirokavo, pasirokavo ir išrado jį nekaltu. Policistas priėjęs nuėmė nuo rankų retežius ir tarė:

— Keliauk sau sveikas.

Šliogeris rankas pasigraibė, ant kurių vietų buvo uždėti retežiai ir lyg sustingęs, nerangiai priėjo prie Gėnės, padavė jai ranką, pabučiavo savo tėvelius, kurie priešais pasitiko jį. Pasimeilavę visi keturi pro duris išėjo lauk.

Teismo name kilo betvarkė. Kaimiečiai balsu, rusčiai pradėjo kalbėti:

— Mes nelaimingi darbo žmonės! — kokią valdžią turime. Kokia čia tvarka? Kokis surėdymas? Kur tiesa? Kas ją į kišenių susidėjo? Kas tai matė žmogų per čielus metus kalėjime visaip kankinti, o atradus nekaltu nusišypsotį ir paleisti. Keliauk be spėkų, nukankintas... Dar ir dėkui jiems pasakyk už ką tave paleido. Prakeikti liuciferiai! Visų galvas ant baslių pamaustyti ir po visuom! Pusė metų praslinko, kaip mano Silvestruką pakorė, tokį talentuotą, gabų vyrą, o Antanukas kalėjime ingrustas, vysta pačiose žydėjimo dienose. Moteris iš to ir ligą gavo, pas daktarus važinėja, važinėja ir Dievas žino ar pagis... Karščiavosi augštas padžiuvęs milo sermėgis.

— Aš praeitais metais, taip rudeniop visur pinigus išbaigiau, kad vos trįs kapeikos pas bobą pasiliko ir lyg tyčia pasitaikė mokesčius mokėti. Pinigų nėra. Ką daryti? Bėgu pas vieną, pas antrą ir trečią kaimyną pasiskolinti, jie taippat nusiskundė, kad neturi; ant galo, prakeikti ėmė paskutinę karvelę ir išvedė. Visą žiemą be pieno vargome, — parėmė antras šalyje sėdėdamas.

— Jųs tylėkite! Mat išvertė akis, žiurėklar sukiš dar sukiš kalėjiman, — pastebėjo bailus kaimietis.

— Visus po šimts velnių ištaškyčiau, nes taip esu inpykęs — atsiliepė pirmasis.

— To jie ir teverti, — parėmė iš toliaus kas.

Per didelį vargą vos, vos tvarkos vedėjas numalšino įnirtusius kaimiečius.

Oliesius ant laisvės išėjęs dairosi į visas puses, nežino nei kur pradėti eiti.

— Kur gi dabar keliausime? — paklausė tėvų.

— Eisime, vaikeli, į arbatinę, atsikvėpti. Išgersime po stiklą arbatos, užkąsime sukytos silkės, kad tik tu gyvas išlikai — kalbėjo tėvas Šliogeris.

— Einame, — atsiliepė visi.

— Dabar esu lyg ant kito svieto tas baisenybes praleidus, — pridurė senė Šliogerienė.

Nuėję į arbatinę, pasiėmė sau atskirą kambarį, užsidarė ir pradėjo gerti arbatą.

Oliesius sėdėjo šale Gėnės, o tėvai prie šais juos.

— Ačiu Dievui, metus kaip vieną dieną už geležinių grotų ištupėjau. Bet viskas gerai, kad tik tėvelius gyvus atradau, ir brangioji Gėnė manęs neužmiršo.

Ar neužmiršai? — Gėnei už rankos paėmęs Olesius užklausė.

— Kas gali tave užmiršti? — nedrąsiai atsiliepė Gėnė.

(TOLIAUS BUS).

LAIMINGŲJŲ BALIUS

Kuomet Omaras, jaunas šalies valdovas, tapo mirtinai sužeistas medžioklėje ant šernų, ir kuomet artinosi jo mirties momentas, tuo met jis su didele meile žiurėjo į savo gražią ir jį mylinčią pačią Zobeidą, kuri graudžiai ašarojo prie jo lovos.

— Mano mylimoji, — ant galo tarė valdovas surinkęs visas savo spėkas. — Štai mano paskutinis noras, paskutinis paliepimas: kuomet aš numirsiu, tai tu pasistengk pergalėti savo nuliudimą ir surengk iškilmingą balių delei sunų amžinojo Bagdado. Bet aš noriu, kad laike to baliaus nebutų nuliudimo, o viešpatautų tiktai linksmybė. Delto, tai tie, kurie kvies į tą balių, tegul sekančiai kviečia: „Kieno širdis prislėgta nuliudimu, tas tegul neateina į tą balių. Balius rengiamas tiktai del linksmų. Tiktai linksmiems atsivers kalifo paloeiaus durįs.'' Ir kuomet svečiai susirinks, mieloji, tai ir tu buk tarp jų laiminga ir linksma.

Omaras numirė. Zobeida, jo žmona, paklausė jo paskutinės valios ir išpildė, ką jis paliepė. Ji išsiuntinėjo kvieslius ir liepė kviesti visus žmones į pukiai priruoštą balių. Buvo staleliai apstatyti gardžiausiais valgiais, indai pripildyti brangiais gėrimais, o paloeiai išpuošti įvairiomis puikiomis gėlėmis. Auksinės vazos buvo pripildytos įvairiais fruktais, o iš sidabrinių kodilnyčių kvepėjo gardžiausias kvapsnys ir įvairiausios šviesos degė visuose kampuose.

Bet keista: niekas neatėjo per atdaras paloeiaus durįs, nei vienas svečias nepasirodė puikiai užtaisytame paloeiuje, niekas nenorėjo imti dalyvumo tame baliuje, nors tukstančiai buvo kviečiami.

Tuomet Zobeida suprato reikšmę paskutinio Omaro paliepimo, ir iš jos gražių akių pradėjo riedėti karčios ašaros.

(Iš vokiško).

Jonukas.

A.L.T.S. REIKALAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: — Susineš. Sekretorius — St. Mockus, 194 Athens St., So. Boston, Mass.

ANEKDOTAS APIE „TAUTIŠKĄ'' BAŽNYČIĄ.

Keletas savaičių atgal, šitame pat skyriuje, prie vienos korespondencijos mes dėjome prierašą, kuriame mes plačiai ir stambiai pabriežėme, jogei Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara jokios reikšmės nepriduoda judėjimui neprigulmingųjų katalikų, kurie stengiasi prikergti sau skambantį vardą — „tautiškosios bažnyčios.'' Musų programe yra aiškiai pasakyta, jogei mes gerbiame tikėjimą kiekvieną, bet nei vienam neduodame tokios pirmenybės, kuris butų pavadintas „tautišku tikėjimu'' arba „tautiškaja bažnyčia.'' Historija parodo, jogei įsteigiant „tautiškąją bažnyčią,'' įvyksta dideli persekiojimai žmonių, kurie kitonišką tikėjimą išpažįsta. Ganėtinai rustus pavyzdis buvo iš Rusijos, kuri priėmusi pravoslaviją už „valstijinį tikėjimą,'' per šimtus metų palaikė didelius religiškus persekiojimus.

Musų tas pastebėjimas atnešė gerus vaisius. Daugelis musų draugų sandariečių, tų tarpe net p. Rimka, kurie „nezależninkams'' prijautė, vėliaus gerokai atšalo. Ir labai gerai padarė. Mes atkartojame tą, ką seniaus rašėme, kad mums, politikos žvilgsniu žiurint, nėra didesnio nonsenso, kaip pripažinimas kokios nors „tautiškos bažnyčios.'' Tečiaus „nezależnieji'' kunigai, nors netiesioginai, vienok ima ir traukia lietuvių tautiškai-politiškąjį judėjimą į savo turgavietę. Delei šito A. L. T. S. Centro Valdyba, per savo sekretorių p. St. Mockų, apturėjo sekantį atsiliepimą nuo vieno musų stambaus veikėjo:

„Gerbiamas Tamista: Gal tamista skaitėte pereitame num. „Keleivio,'' kad „kun. Mickevičius'' rengia suvažiavimą ant 17 birželio musų mieste (Lawrence, Mass.) visų neprigulmingųjų lietuvių parapijų įsteigti jam naudingą „Sinodą'' ir išrinkti „vyskupą.'' Vieton Neprigulmingos lietuvių bažnyčios, jis vadina „tautiška bažnyčia''. Kaslink tokios bažnyčios, tai lietuviai niekad neturėjo tam tikslui Seimo ir niekad tokios „tautiškos bažnyčios'' neįsteigė. Todel visokie aferistai, norėdami arčiau prisiplakti prie žmonių, patįs savavališkai panaudoja vardą „tautiškos bažnyčios.'' Tautininkai prieš tai turi užprotestuoti ir tamista, kaipo ALTS. sekretorius, turėtumėt pagaminti protestą priešais vartojimą vardo „tautiškosios bažnyčios.''

Tegul sau religiški aferistai vartoja Neprigulmingos Lietuvių Bažnyčios vardą. Jeigu jus tą padarysite, tai daugumas lietuvių pražiurės ir pradės suprasti skirtumą, o bemoksliams kunigužiams (ir tankiai girtuokliams) užbėgtų kelią. — Su pagarba N. N.''

Apie šitą savu keliu eina krivulė per ALTS. Centro Valdybą, o čionai mes pasiskubiname visuomenę perspėti, kad kun. Mickevičiaus „suvažiavimas,'' „sinodas'' ir „tautiškoji bažnyčia'' ne tik neturi jokio užgyrimo nuo organizuotų Amerikos lietuvių tautininkų, bet ir tasis „nezależnikų'' pasivadinimas lietuvių „tautiškaja bažnyčia'' iš musų pusės yra įžvelgiamas, kaipo visai netikusi afera.

J. O. Širvydas.

KUR TURĖS ATSIBUTI MUSŲ SEIMAS?

Pora-trejetas mėnesių belieka iki busiančiam ALTS. seimui, ir delei šito jau reikia dabar pradėti rupinties. Kaip mums žinoma, dabar užimantis ALTS. prezidento vietą, p. R. Adžgauskas, jau pradėjo žingsnius į nuskyrimui komisijos, kuri turės iš anksto ir į laiką sutaisyti businčiam seimui programą, taipgi kai-kurias svarbias politiškas rezoliucijas. Bet mums šiuo tarpu einasi apie seimo vietą, ir delto apie tai reikia jau pradėti iš anksto kalbėti.

Musų broliai sandariečiai žino, jogei pereitame seime tapo nužymėta Chicaga, kaipo businčiam seimui vieta; po šitam miestui kandidatu buvo Waterburis. Pastaruoju laiku, kaip teko mums, privatiškuose susitikimuose, girdėti iš Centro Valdybos narių ir šiaip jau įžymesnių veikėjų, pasirodo, jogei Chicagai, kaipo seimo vietai, mažai kas pritaria. Yra nurodoma sekančios priežastis: 1) Chicaga labai toli nuo rytinių valstijų, ir šiais sunkiais laikais ne tik mažai kas iš delegatų, bet vargiai bent vienas ir Centro Valdybos narių tenai nuvažiuotų; 2) Vakarinės valstijos ir pati Chicaga šiuo metu labai mažai parodė politiško gyvumo (išskyrus musų buvusį prezidentą, p. F. Kibortą bei nenuoalsų vinius. veikėją prie „Lietuvos,'' p. B. K. Balutį); rengiant Chicagoje seimą labai mažai delegatų iš viso suvažiuotų ir musų seimas galėtų buti visiškas fiasco; todel seimas, bent šįmet, reiktų perkelti į Rytus; 3) perkeliant iš Chicagos, pagal seimo nutarimo, pareitų į Waterburį, bet šiais politiško judėjimo metais, reikia seimai laikyti didžiuosiuose miestuose, kur yra spauda intekminga ant Washingtono ir Europos sostapilių, ir kur turės buti užrekorduotas musų seimas, jo nutarimai ir rezoliucijos.

Iš šitų atžvilgių, yra nuomonės, kad šįmet seimas reiktų perkelti į New Yorką. Kadangi tą darant, prisieitų sulaužyti pereito seimo nutarimą, todel šitą gali padaryti tiktai didžiumos kuopų pritarimas arba kuopų referendumas. Mes į šitą atkreipiame rimtą musų kuopų atidžią. Jeigu kuri kuopa paims tokiam referendumui iniciativą ir ras pritarimą, tai gali but, kad Centro Valdybai ir prisieis tą klausimą kuopų nubalsavimui paleisti.

J. O. Širvydas.

PRIE ALTS. 1-os KP. VAKARIENĖS.

Gerbiamoji Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 1 kuopa!

Širdingai ačiu už jusų vakarienę, kuri manyje padarė labai didelį įspudį; aš gavau pažinti, kas tai yra lietuviai, ir ką jie gali nuveikti; aš maniau, kad lietuviai tiktai su kalba veikia, o darbo jokio nuveikti negali. Bet dabar pamačiau ir pažinau, kas tai yra lietuviai.

Darbas jusų veikiamas sekasi gana gerai, taip, kad trumpu laiku ir kiti darbai pasiseks. Ir tikiu, kad Tautiečiai, su laiku, bus pirmoji srovė del lietuvių ir del Lietuvos. Labai malonu buvo matyti tą skaitlingą atsilankymą musų inteligentijos, kuri per savo prakalbas sukėlė manyje didelius jausmus, kuriais aš atsigėrėt negalėjau. Man davė susipažinti su augštesnės klasės vyrais, per kuriuos apturėjau naudą ne vien del savęs, bet ir labui Lietuvos.

Vakaras buvo taip puikus, kokio aš dar savo gyvenime nebuvau matęs. Esu buvęs tarpe daug-daug augštesnės kilmės vyrų svetimtaučių, bet nesu taip linksmai ir meiliai perleidęs laiką, kaip ant šio vakaro. Tik gaila, kad mažai buvo pagarsinta laikraščiuose; taip kad daug jau nimo liko neatsilankę. Gailėtina! Linkiu viso labo, ir toliaus jums laimingai darbuotis.

Su pagarba
Buivydas.

Bridgeport, Conn.

ALTS. KRASOS DĖŽUTĖ.

Rockfordo kuopai: — Tamstų raštelis — protestas prieš kun. Maliausko „konfereneiją'' — palieka suredaguoti, ir bus kitan numerin indėta. Dabar mažai mums beliko vietos. Malonu, kad atkreipiate domą ant tokių dalykų.

ANT SANDAROS LAUKO.

Montello, Mass. — Gegužio 20 d. čionai buvo parengtos tautininkų prakalbos. Kalbėjo: J. Baniulis ir J. Strimaitis iš So. Bostono. Pirmiausiai iš programo kalbėjo J. Baniulius. TMD. kalbėtojas nušvietė tos organizacijos stovį ir ragino buti nariais tos draugijos, kurios kuopos čionai dar nėra. Kalbėtojas nors neilgai aiškino, bet savo kalboje gražiai nušvietė TMD. uždavėliaus kalbėjo J. Strimaitis — ALTSandarai. Gana plačiai aiškino Sandaros principus, podraug priežastį susitvėrimo. Kalbėtojas aiškino gana nuosekliai ir ragino vietos sandariečius sparčiaus veikti. Po prakalbų socialistai prašė balso; kalbėtojas sutiko atsakyti rimtiems klausimams, bet iš socialistų pusės pasirodė ne klausimai, tik užmetinėjimai; todel to vakaro pirmininkas uždarė susirinkimą.

Marytė.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI: Sekretorius. — P. Norkus. 33 Burgess Place, Passaic, N. J.

APIE TMD. KNYGŲ DALINIMĄ NARIAMS.

Pirmiaus taip budavo, kaip kuomet išeidavo kokia nors nauja knyga, naujas leidinys, tai TMDraugijos sekretorius išsiunti nedavo kuopoms tiek egzempliorių, kiek budavo kuopoj užsimokėjusių narių už pereitus metus. Kartu gi pranešdavo, kad kuopų viršininkai dalindami naują leidinį iškolektuotų metinę mokestį už bėgančius metus.

Tokia tvarka butų gana gera, jei kuopų viršininkai taip pasielgtų. Bet centro knygos parodo visai ką kitą. Pasirodo, kad daugelis žmonių neužsimokėję už bėgančius metus, o gaudavo knygas. Tokiu budu leidinio „Motina,'' kuri išėjo 1915 metais išėjo visai uždyką net virš 1,000 egzempliorių. Kuomet tos knygos pas TMD. knygininką jau beveik nėra, tuomet iš kuopų rašo, klausdami ką daryti su ta knyga. Atsakyta, kad parduotų ir pinigus Centran prisiųstų, bet lig šiol per pusmetį nieko nesulaukta.

Daug kalbėti prieš tokią tvarką nelabai galima. Tikėdami į žmonių gerą valią manome, kad jei neužsimokėjo, tai negalėjo užsimokėti, o žmonės lai šviečiasi.

Bet dabar to daryti visiškai negalima. Knygų leidimas dabar pabrango daugiau negu du kartu tiek, o metinė mokestis pasiliko vis ta pati — 60c. Taigi reikia didelės ekonomijos, kad įstengti išleisti didelias knygas, kaip kad šįmet, kuomet nariai už 60c. gaus net knygų vertės už $2.50. Todel TMD. sekretoriui nors daug kartų bus daugiau darbo, bet aštriai viską kontroliuosime ir jokis neužsimokėjęs narys negaės knygų gauti. Kaip užsimokės, tai tuomet ir prisiųsime knygas. Kitokio išėjimo nėra. Bet kad knygų gavimas ir išsiuntinėjimas nesusitrukdytų, tai labai meldžiu visų narių užsimokėti mokestis, nelaukti metų pabaigos. Ypač šiame reikale kviečiu pasidarbuoti gerbiamus kuopų viršininkus.

P. Norkus.
TMD. Sekretorius

PRIDUOKITĖ KUOPŲ VIRŠININKŲ ANTRAŠUS.

Pora savaičių atgal visoms T. M. D. kuopoms buvo išsiuntinėtos TMD. konstitucijos. Bet reikia pastebėti, kad 4 kuopų siuntiniai grįžo atgal ir už sugrąžinimą reikėjo damokėti iš TMD. iždo. Tai labai negerai, kad kuopų viršininkai persikelia kitur gyventi nepranešdami savo tikro jo antrašo.

Taipgi labai prašau visų kuopų viršininkų visokiuose TMD. susinešimuose visuomet man adresnoti laiškus šiuom antrašu: P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J.

P. Norkus.
TMD. Sekretorius.

VARDAN TEISYBĖS.

TMD. organe „V. L.'' No. 20 p.p. Pr. Bajoras ir Karpavičius, „polemizuodami'' su TMD. sekretorium, labai nemandagiai atsižymėjo išvadindami mane „nelabuoju,'' „nedorėliu'' ir „melagium'' — užtai, kad aš parašiau žinutę apie N. Y. ir N. J. valstijų TMD. kuopų suvažiavimą, kas tilpo „V. L.'' No. 17. Čionai atkartoju, kad ką aš anoje žinutėje rašiau, — tai buvo gryna teisybė! Ir kad tas yra teisybė, — tai tą parodo ir pp. Bajoro su Karpavičium „polemika.'' — Iš to jų ilgo rašto aiškiai pasirodo, kad jiems nerupi TMD. gerovė, kiek sekretoriaus ypata, ir jo pagelbininko niekinimas; užmesti nieko svarbaus neturi, nes kiekvienam yra matoma, kad perpilnai yra atliekamas TMD. sekretoriaus darbas.

Gerbiamieji, — Bajorai ir Karpavičiau, — aš nuo tamistų reikalauju priparodymo to, kokiu mane išvadinote, t. y. ką aš esu nuskriaudęs ir kokius nedorus darbus papildęs, jeigu išdrįstate apie mane atsiliepti: „Nelabasis pasėjo nedoras sėklas...'' Šisai išsireiškimas bene tiktų tiktai raštelio autoriams, nes jie ištikrųjų T. M. D. suirutę kelia del ypatiškumų. — Tai viena. Antra — ką aš meluoju? Juk čia dar jokio melo nėra iš mano pusės, jeigu p. Bajoras, savo ištęstoje kalboje, pasakė: „Mes išrinkome TMD. sekretorium P. Norkų, o ne kokį ten Paužą, todel ir turėtų visus darbus atlikti tas, kam priguli.'' Jeigu aš jo žodžius atkartojau, tai tame nėra jokio melo.

Beje tamstos sakotės esą dideli priešai pseudonimų, o lyg tamistos tai nevartojate; ypatingai p. Karpavičius?

Daugaiu, negu juokdariai.

Tai tiek. P. Girininkas.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Newark, N. J. — TMD. 41 kp. gegužio 17 d. surengė prakalbas gerb. St. Šimkui. Tai buvo didžiausias pasisekimas ir demonstracija p. S. Šimkaus pagerbimui. Tai buvo išreikšta tokia užuojauta p. Šimkui, kokios jokis kalbėtojas ne tik Newarke, bet ir kur kitur nesusilaukė. Žmonių buvo pilna svetainė, nežiurint į kuniginių didžiausių opoziciją. Surinkta aukų $77.00.

M. Truska.

„VYTAUTO PRISIEGA''
Linksmiausi vieta, tai kambariai papuošti su gražiais paveikslais, vienas iš tų yra „VYTAUTO PRISIEGA'', didelio formato paveikslas. Kainuoja 35c. su prisiuntimu. Šie paveikslai jau baigiasi, ir trumpam laike jų nebus galima gauti už jokius pinigus. Pasiskubinkit. Pinigus siųskite stampoms; adresuokite:
„VIEN. LIET. ADMIN.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DĖŽUTĖ.

P-ui M. Truskai. — Jusų žinutė pilnai tinka. Tik ją, delei jos ilgumo priversti atidėti į kitą Nr. Labai ačiu. Kitu kart anksčiau pasiskubinkite. Dabar jau atėjo, kuomet bevėik visas Nr. sustatytas.

Aniolėlis. — Labai ačiu. Tilps sekančiame Nr. Į šį nesuspėjome.

J—tis. — Labai ačiu. Indėsime sekantin Nr.

IŠ LG. IR LNF. RASTINĖS.

Susitvėrė nauji Liet. Gelbėjimo ir Liet. Neprigulmybės Fondo skyriai:

Lincoln, N. H. — Moterįs, atskirai nuo vyrų, susitvėrė Lietuvos Nepr. Fondo skyrių.

Pirmininkė — Marė Žilaitienė, Raštininkė — Marė Puidokienė, Kasininkė — Petronė Mickunienė. Adresas: Box 92, Lincoln, N. H.

Hudson, Mass., balandžio 17 d. susitvėrė LG. ir LNF. skyrius. Į valdybą inėjo:
Pirmininkas — S. Sapitavičius,
Raštininkas — A. Jocius,
Kasininkas — J .Navičionis.
Adresas: 27 Louis Str., Hudson, Mass.

Nashua, N. H. Balandžio 14 d. susitvėrė LG. ir LNF. skyrius. Į valdybą inėjo:
Pirmininkas — Vl. čiužas, 27 Hygh Str.,
Vice-pirm. — J. Zapienienė, 42 Hygh Str.,
Raštininkas — S. Zavadskas, 7½ Worcester Str.,
Kasierius — J. Zibalis, P. O. Box 42.

Lincoln, N. H. Balandžio 10 d. susitvėrė LG. ir LNF. skyrius. Į valdybą inėjo:
Pirmininkas — A. žilaitis,
Raštininkas — K. Mickunas, Box 92,
Kasininkas — J. Puidokas.

Kitose visose vietose, kur susitvėrė LG. ir LNF. skyriai, prašoma kuo greičiausia fin. raštininkui pranešti apie susitvėrimą ir skyriaus valdybos adresus.

J. .Sekevičius,
101 Oak Str., Lawrence, Mass.

IŠ CENTR. KOMITETO VEIKIMO.

NEWARK, N. J., ST. ŠIMKAUS PRAKALBOSE

Aukavo šios ypatos:
Andrius Žiugžda — $5.00.
V. Ambrozevičia — $2.10.
K. Mačionis, J. Gudauskas, J. Naujalis, D. Kazakauskas. — po $2.00.
Po $1.00: — A. Liutvinas, V. K. Puodžiunas, J. Rebinskas, Jr. Kaminskas. K. Kulvinskas, V. Strolis, Mrs. O. Strolienė, Ig. Martinaitis, K. Tamkus, J. Skiema, A .Matuzas, P. Pavilionis, Mrs. K .Pavilionienė ,M. Dvareckas, Sv. Barkauskas, A. Barkauskas, Vt. Leščinskas, D. Symanavičius, K. Jareilis, A. Radziavičia, K. Rosinskas, J r.Petrulionis, Al. Trečiokas, P. Lukšis, Jur. Šimkus, St. Gečis, Jr. Leliašius, Ona Krepavičienė, Ant. Jodelis, Mrs. O. Lukšienė, F. Zalis, A. Krulinskas, J. Aleksa, E. Kesiliauskiutė, A. Abraškiutė, Z. Bruknienė, A. Bubonis, P. Bernaliavičius, F. M. Petrulionis, R. Muzikiavičiutė, A. J. Puodžiunas, M. Truska Smulkių $15.90
Viso labo — $77.00.

Amsterdamo lietuviai pasižadėję po 50c. už birželį ir gegužį: P. Lalas, J. Urbelis, A. Lukšis, J. Loska, A. Petrika. Viso — $5.00.
Maud Christians — $5.25
St. Šimkus, mėn. už gegužį ir balandį — $6.00.
J. J. Baird — $6.00.
Mrs. H. Hodwin — $10.00.
Kartu — $99.25.
Pirmiau inplaukė, o nebuvo paskelbta p. Damijonaičio (iš Chicagos) auko —$1.50.

PAJIEŠKAU Antano Bujaucko paeina iš kaimo Lodiškės, gmino Tamošbudžio, Naumiesčio pavieto, Suvalkų gubernijos. Aš esu to paties kaimo, sakalauskiutės vyras.
Jis pats ar kas apie jį žino meldžiu man pranešti: Šiuom antrašu:
JUOZAS JESEVIČIUS.
556 Broad Str., Bridgeport, Conn.

ANT RANDOS!
5 kios kriaučystės šapos viename name 2 šopos, o kitam namė 3, galima statyti nuo 14 iki 16 mašinų.
Pasižinokite „Vienybės Lietuvininkų'' admin. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (24)

GERA PROGA, GERAM ŽMOGUI.
Parsiduoda Saliunas su namu arba vienas saliunas. Parsiduoda iš priežasties mirties savininko. Atsišaukit greit. Pirmasis laimės!
Atsišaukite į
„Vien. Liet.'' Ofisą.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (24)

PIRMAS METINIS PIKNIKAS!
Lietuvių Neprigulmingo Klubo
Atsibus Subatoje 2-rą d. birželio (June) 1917 m.
WASHINGTON PARKE
Įžanga 25c. ypatai. Parkas bus atdaras nuo 2 val. po pietų.
Gerbiamieji! Širdingai užkviečiame ant šio puikaus pikniko, kur griežs kuopuikiausiai muzikė po vadovyste prof. D. Venskaus, ir kur buna užtikrinta del visų kaip angliški ir lietuviški šokiai, taip ir visi pasilinksminimai. Širdingai kviečia **Valdyba.**
Karai eina pro parką Grand Str. ir Flushing Ave.

PIRMAS VASARINIS PASILINKSMINIMO PIKNIKAS
Rengiamas **Jersey City Jaunuomenės Ratelio choro,** atsibus **Subatoj 2 d. birželio (June), 1917 m. Floral Parke,** (Pirmiaus vadinosi Kroebel's Pk.) Angelique Str. and Boulevard. West Hoboken, N. J. Pradžia 3 val. po pietų. Įžanga 25c. ypatai.
Turime priminti ir tai savo gerbiamiesiems viengenčiams, kad šisai jaunutis bepartiviškas Jaun. Rat. choras tikisi didelės paramos, t. y., skaitlingo atsilankymo į šį pirmutinį šiame sezone pasilinksminimą.
Nuoširdžiai užkviečia **Jaunuomenės Ratelio choras.**

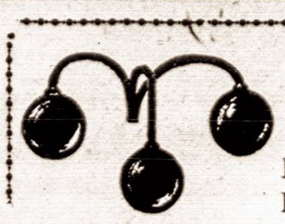

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Duodam lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y.

Telephone 3438 Stagg

Kandroto CAFE

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių

126 Grand Street

Tel. 1490 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

Visos sekančios kningos GALIMA GAUTI

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" — KNINGŲ KRAUTUVĖJE —

Aisopo Pasakos (297 pasakos su paveikslais)	1.25
Apdaryta	1.50
Adomas Mickevičius	15
Ar socialistas gali buti kataliku?	10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos kningelė	10
Apie kuno išlavinimą	15
Albumas lietuviškos parodos Paryžiuje 1900 m.	40
Apysakos: Paskutinė ašara; Geras žmogau, ar nematei? Kerštas; Kol saulė patekės	75
Apie dievų pavydumą	15
Audėjai. (Penkių veiksmų veikalas teatrams)	50
Adomas ir Jieva (pasaka apie pirmuosius žmones)	10
Aukso Obuolic Historija (Graikų mythologijos žiupsnelis, su pav.)	50
Bagočiaus Išpažintis	40
Baltrus Taruzeris (Drama 3se veiksmuose)	20
Draugijos ir Organizmų Evoliucija (pusl. 187)	50
Darbas (II dalis keturių evangelijų. Emile Zola)	75
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija astronomams	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augštumas ir žmogaus senuams.	
Anykščių šilelis	20
Darbininkų kalendorius 1904 metų	15
Darbininkams Atlyginimo Įstatymas	25
Dramos: Rutu Vainikas, Mirga ir Undinė	30
Eglė žalčių karalienė (Drama 5-se apsireiškimuose)	15
Emigracija. (Apysaka iš emigrantų gyvenimo)	20
Granatu Pavėsyje (Pasakos)	40
Gyvenimas Genovaitės	50
Gudri Našlė (Juokažaislė 2-se veiksmuose)	15
Gegutė (Eilės)	10
Girtuoklių adynos	10
Grauduς verksmai	10
Geografijos vadovėlis Lietuvos mokyklai	75
Gimdymo slėpiniai: Gyvenimas ir sveikatos pradžia: Lytis ir šios dienos žmonės; Tėvai ir vaikai; žmogus ir lytis; Lytiškasis šių dienų uždavinys	40
Geras ir blogas auklėjimas vaikų — pavyzdžiuose	25
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos	15
Iš širdies, arba doras pamokinimas	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų	10
Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Iš po Budelio Kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno Pilies. (Drama 4-se apsireiškimuose	20
Iš Bažnyčios Istorijos	10
Iš kur atsiranda Nusidėjėliai?	10
Įtekmė sociališkų sąlygų ant visų kulturos šakų	15
Jonas Krikštytojas (5-kių veiksmų tragedija su prol.)	30
Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje	10
Jaunieji Skrauja!... Medžioklės piešinys	1.00
Kabalas	10
Kaip žmogus mansto	15
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo)	10
Kainas (Misterija. 3-se akt.)	25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo Tiesas	10
Kur musų išganymas?	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Kaip Valstiečiai kovojo už žemę ir Laisvę	15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmones išliuosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Kningelė del Lietuvių Kareivių Amerikoje	10
Kuprelis (Apysaka)	75
Kun. Vienožinskio Dainos	15
Lietuvos Istorija. Sim. Daukanto Kninga I	1.50
Ta pati apdaryta	2.00
Istorija. Sim. Daukanto Kninga II	1.50
Ta pati apdaryta	2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą	4.00
Lietuvių Tauta. Tomas I	1.50
Ta pati apdaryta	2.00
Lietuvių Tauta. Tomas II	1.75
Ta pati apdaryta	2.25
Abu tomai apdaryti į vieną kningą	4.25
Laima ir Planetos	25
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Moralybės išsivystymas	25
Musų Dielės (Per ką Lietuva kenčia)	10
Mokslinčius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degė	15
Našlaitė (Apysaka eilėmis)	10
Nuosavybės išsivystymas nuo nuožmybės iki Civilizacijos	50
Namai pragarai (komedijėlė teatrams)	10
Naujos kantičkos arba politiškos giesmės	30
Naujas Savizrolas (Juokinga pasaka)	40
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveikslai (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Giržduta (Apysakos eilėmis)	10
Puota — Nuskintas žiedas (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis (Dvi apysakos)	25
Pirmoje Gegužės Sapnas	15
Pradinis mokslas Angliškos Kalbos (160 pusl.)	20
Ponas Bartkus (Eilės)	10
Pažvelgus atgal (Socialogiškas Romanas)	1.00
Palocius Ežero dugnuose (Trijų veiksmų drama)	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Praktiškas vadovas angliškos Kalbos	25
Rytojun Bežiurint	50
Sausio Devinta	15
Švedų Liaudies švietimas	25
Senkaus Jurgis (Apysaka eilėmis)	15
Teisingos paslaptis, kurias merginos ir moteris turi žinoti, kad apsisaugoti nuo daugelio ligų	25
Tamsybės Guolys	10
Užsistanavink ant to gerai	15
Užkerėtas Jackus (vieno veiksmo komedija)	15
Velnio Historija	20
Vargdieniai (Apysaka iš Baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell (Drama 5-se akt.)	30
Valkata (Apysakėlė)	10
Vilkų Lizdas (Apysaka iš Kryžiuočių laikų)	35
Visuotinoji Historija (Satyroje)	60
Vytauto Prisieka Paveikslas)	30
Vienybės Lietuvninkų 25 met. sukaktuvių jubil. kningelė	50
Žemių Dulkės (Labai akyva apysaka)	50
Ženybos Paikių Miko	10
Žemės Giesmė (Apysaka) Pirmoji dalis	1.00
Žemės Giesmė (Apysaka) Antroji dalis	50
Žmogus (J. Akuratero apysaka)	15

Reikalaudami šių visų kningų ADRESUOKITE

J. J. PAUKSZTIS & CO.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KAS NESKAITO— TAS TAMSUS.

Visi pasaulio geresni žmonės tiktai delto apšviesti ir moka gyventi, ir daug žino, kad jie skaito įvairias knygas ir laikraščius.

Moksliškiausių straipsnių ir sveikų žinių daugiausia telpa *Vienybė Lietuvninkų.*

Užsisakyk!

Didžiausia Knygų Krautuvė — tai *„Vienybė Lietuvninkų"*

120 *Grand Street, Brooklyn, New York.*

SKAITYK „VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" IR PATARK SAVO DRAUGAMS IR PAŽĮSTAMIEMS

užsirašyti naudingą laikraštį

Kaina metams	$2.00
Pusei metų	1.00

Musų sesers Lietuvoje vargą kenčia Aukaukime joms kuri kiek galite.

A. RUKAS

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" ingaliotinis. Priima prenumeratą, knygų užsakymus, ir paskelbimus. Pilnai „Vienybės Lietuvninkų" administr. atsako už p. AR. Ruką. Kur atsilankys p. A. Rukas pilnai jam užsitikėkite. **A. RUKAS**

2544 E. York St., Philadelphia, Pa.

DYKAI! DYKAI!! DYKAI!!!

SKAITYK, SUSTOK, GALVOK!

Užlaikiau visokių knygų, kokių tik kas nori. Galite gauti pas

A. S. KULBICKAS

7602 Aberdeen Av. Cleveland, Ohio.

VISŲ ATIDAI!

Užrašau VIENYBĘ LIETUVNINKŲ ir kitus lietuviškus laikraščius. Taippat užlaikau ir visas lietuvių kalboje išėjusias knygas. Visuomet kreipkitės pas:

F. GUDINAS

83 Kendall Av., Detroit, Mich

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS

(Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliuose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina

VIENAS DOLIARIS

su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas

J. J. Paukszis & Co.

120 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

TARKA

SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Visi reikalaukite ją visur pas agentus. Ten pamatysite to, ko nematėte. „Tarka" parsidavinės pavieniais N. po 10c.

Prenumerata metams $1.00.

Jei kas prisirašys į „Tarkos" bendrovę ir užmokės 5 dolarius už šėrą, tas gaus „Tarką" už dyka.

Visais redakcijos ir administracijos reikalais visuomet kreipkitės sekančiu antrašu:

„TARKA" PUBL. CO.

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pittsburgho ir apielinkės lietuvių žiniai!

Galite nusipirkti pavienius „Vien. Liet." numerius, užsiprenumeruoti ant metų, ir užsisakyti knygas

J. B. Ignota, 46 So. 22nd Str

A. J. Katkus 2204 Forbes Str.

PITTSBURGH, PA.

KARĖ JAU BAIGIASI!

Žmonės važiuos į Lietuvą. Bus reikalingos **ŠIFKORTĖS**, kurias galima gauti ant visų geriausių linijų ir už pigias kainas. Bile reikale visuomet pirmiausiai kreipkitės į

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA DOVANA!!

Ant trumpo laiko)

Kas prisiųs **Du Dolarių, tas gaus „Vienybę Lietuvninkų"** ant metų **ir puikią visokių štukų darymui knygą** už $1.50. Pinigus siųskite Money orderiu išperkant ant pačtos. Adresuokite:

J. SPURGA

87 Schuyler Ave., Kearney, N. J.

NAUDINGA KNYGA LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.

parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie **Lietuvą ir lietuvius.** Įteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausta, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip:

„Vien. Liet." Administr.

120 Grand st., B'klyn, N. Y.

RAČIUNO NAUJI JUDANTIS PAVEIKSLAI IR ILIUSTRUOTOS DAINOS

BUS RODOMI:

Subatos vak. birželio (June) 2 d. Mikolo Rozinskio salėje, 1520 Grant Str., Gary, Ind.

Nedėlios vakare birželio, June 3 d. Bažnytinėje salėje, 10,806 Wabash Ave., (Kensington) Chicago, Ill.

Ant pardavimo.

Kampinis namas dailiausioj vietoj; viena stuba ant 2 lotų 70 per 100, 11 ruimų, 2 išpriešakio inėjimai, 2 maudyklės ir visokie intaisymai, vištinyčios, ir vynuogės (greipsai darže.

Geriausios stubos del burdingierių arba keturioms mažoms familijoms už prieinamą prekę.

Bergen ir Schuyler Aves, Kearny, N.J.

Adresas: **JOS ORMA**

207 Schuyler Av., Kearny, N. J. (22)

Tel. 1276 Orchard.

SUNARIŲ ATITAISYTOJA

Suteikiu Europišką pagalbą ir atitaisau sunarius nuo išsinarinimo kojų ankų ir tt. Reikale visuomet kreipkitės pas:

MRS. BESSIE HANSEN

(Lietuvė)

23 Henry Str., New York, N. Y (22)

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti.

Visas darbas visiškai be SKAUSMO

Ne kiekvienas dantistas moka apsieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siunčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaipo specialistas ir įvairiuose atsitikimuose siunčiama pas jį. Ateik ir duok išegzaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokestis ant nedėlių. Gazas ir kokainas vartojamas pagal reikalą.

Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 9 P. M. Pėtnyčioms nuo 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 1 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas

500 Grand Str., kampas Union Avenue, **Brooklyn, N. Y.**

Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

Telephone, Stagg 1228

Tarpe Lorimer ir Leonard gatvių

AKIS EGZAMINUOJU DOVANAI

Seniausia įstaiga, prielankusu patarnavimas, prieinamos prekės

DR. M. FREEMAN

AKIŲ SPECIALISTAS

Registruotas Optometristas ir Optikas.

Nepamirškit numerio

611 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu... Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųsti ir stampoms.

J. RIMKUS.

P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Kiekvienas gaus dovanų už $1.00

Kuris užsirašys per mane „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs Money Orderį ant $2.00, kiekvienas gaus per metus „Vien. Liet." ir puikių dovanų už VIENĄ DOLARĮ. Nepraleiskite šios progos, nes ji neilgai bus. Visuomet adresuokite:

ANDRIUS KULBICKAS

7602 Aberdeen Ave., N. E.

Cleveland, Ohio.

JEZUS NAZARETENAS

Štai yra apsakymas gyvenimo Jezaus Kristaus, kaip randasi užrašyta Romoj, popiežiaus archivuose. Tai yra pilnas apsakymas visų paslapčių Jezaus gimimo, jo mokslo tarnysčių arba urėdų, kuriuos laikė ir vėliaus jo savistovumas mokinimo žmonių, o galiausiai kaip jį nukankino, jo mirtis ir kaip jis iš numirusių prisikėlė. Svarbus tai dokumentas kožnam tiesos ieškotojui.

Kaina 20c. Gaunama po antrašu:

J. A. ZEATCHIUS

415 Madison Str.,

Seattle, Wash.

A. T. RAČIUNO JUDANIČŲ PAVEIKSLŲ RODYTOJAS

Nuo Pirmos dienos Gegužės

Lankysis po Chicagos apygardas. Kurie norite surengti vakarėlius, ar taip reikalais kreipkitės visada ant šio adreso:

A. T. RAČIUNAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y

FARMA ANT PARDAVIMO!

Parsiduoda gera farma su visa gaspadoryste ir kas tik randasi ant farmos; netoli didelio miesto Waterbury, Conn., kas norėt daugiau dažinoti prašau rašyti adresuojant:

MR. PETER FRANCESON

R. F. D. No. 1 Woodbury, Conn. (22)

VISI VYRAI IR BALTRUS! SKAITYKITE Pasaulio organą „TARKĄ!!!"

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SOROL

SUTAISYTAS iš formulos-recepto; suteikto išmintingu Egypto zokoninku,

SOROL

apsireiškia esąs stebetinai pasekmingu nuo *gėlimo pilvo ir žarnų, gerklės skaudėjimo, dusulio, galvos skaudėjimo, nustojimo apetito, šalčio galvoje, ect., ect.,* Sutaisomas išdirbėju labai pagarsėjusio

PAIN-EXPELLERIO-

seno ir ištikimo draugo šeimynos, naudojamo visame pasaulyje per pusę šimtmečio—25c. už bonkutę visose aptiekose, arba galite užsisakyti tiesiai iš

F. AD. RICHTER & CO.

74—80 Washington Street, New York.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS?!

Neturėsi daugiau kaltunuotų, rėsvų, krintančių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžiu—liguistų plaukų—ko turėtumei visuomet gėdinties, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartot musų sutaisytus plaukams vaistus "Dermafuga". Geresnių plaukams vaistų už "Dermafugą" nėra!

"Dermafuga" padarys tą, kad Tavo plaukai bus tankus, švelnus ir skaistus! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinks. Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitų puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius!

Reikalaujant prisiųsime Tau pačta suvis dykai išbandymui "sampilą". Prisiųsk 10c stampomis persiuntimo lėšų, gausi išbandymui dėžutę "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiurą, užvardytą: "Puikus Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO.,

Dept. 16

P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

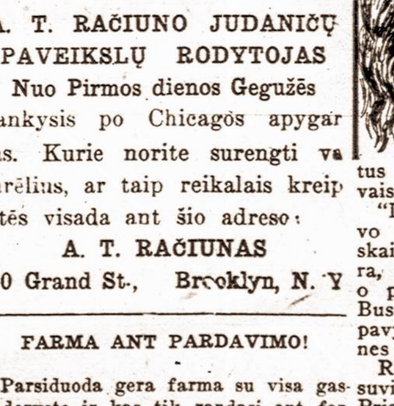

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus angščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.

Šitam dideliame viete vietos yra visiems, bet visi negalime turėti pirmutiinės vietos.

Daugelis mažų galvų turi dideles mintis.

Daugelis vyrų yra praradę pinigų per skylę viršui savo kišenių.

Daugiau proto butų nekuriose galvose, jei nevarvėtų protas per burną.

Kaip ateina laikas del gero žodžio, ištark, — gali buti kitam labai naudingas.

Skeptikas tankiausiai yra tasai, kuris pametė vilti.

Meilę Dievo galima matyti pas žmogų pagal jo apsiėjimo su artimais.

Geriau yra buti naudingam, negu gražiam.

Gyvenimas yra gana ilgas del tų, kurie naudingai jį praleidžia.

Velnias irgi eina į maldnamį, kartu su šventaisiais.

West Frankforto lietuvaitė.

Pašvęstų gerai naudai.

Vyras. — Vaikeli, ar tu norėtum turėti tris akis?

— Žinoma, — atsiliepė vaikas. — Man butų trečia akis labai naudinga.

— Tai kur tu dėtum trečią akį, ar ant užpakalio galvos? — užklausė 'vėl vyras.

— Ne, ne, aš nenorėčiau ant užpakalio galvos, aš užsidėčiau ant galo piršto, tai tą pirštą per skylę tvoroj galėčiau inkišti ir matyti kaip bolę grajina.

W. Fr. Lietuvaitė.

Restorane.

— Velniai pagriebtų. Ką-gi man davė vietoje port veino

— Tai tikras port veinas. Tai tiesiog iš Petrogrado gautas. Tiktai jis iš priežasties revoliucijos susidrumstė.

Diplomatas.

Motina. — Mano brangus vaikeli, ką tu labiau myli, papą ar mamą.

Vaikas (reikšmingai suraukęs kaktą). — O tai aš pasakysiu po švenčių, kaip mane apdovanosite.

Pas gydytoją.

Gydytojas. — Ar turi apetitą?

Ligonis. — Ne!

Gydytojas. — Tai blogai.

Ligonis. — Nesuprantu, kaip aš galiu turėti apetitą, kad aš tikką suvalgiau pusę žąsies.

Aštri motina.

— Kiek kartų tau sakiau, kad tu tylėtum, kuomet motina kalba.

Sunus. — Tai aš turėsiu tylėti visą dieną.

Didelis išradimas.

Mokytojas. — Aš jums sakau, kad fonografas didelis išradimas.

Mokinys. — Bet tas išradimas kalba pats už save.

Medaus mėnesis.

— Ji. — Šiandien, brangusis, tu turi daug apie ką atsiminti. Štai surašas: arbata, kava, knygos, bilietas į teatrą, skalbiniai...

Jis. (su žingeidumu). — Bet kodel kiekvienoje eilutėje prirašei savo vardą?

Ji. — Kad tu kartais nepamirštum apie mane.

Biskį nesuprato.

Gydytojas. — Ar senai jųs jaučiate troškulį?

Ligonis (girtuoklis). — Taip, jau apie 50 metų.

Nusidirbo.

— Aš kaszin kodel šiandien labai blogai jaučiuosi, turbut persidirbai bedirbdamas tingėjimą.

LINKSMIAUSI SKAITYMAI
tai
„TUKSTANTIS IR VIENA NAKTŲ''
Šią puikią ir didelę knygą galima gauti „Vienybės Lietuvninkų'' administracijoje. **Kaina $2.00.**
„VIEN. LIET.'' ADMIN.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes.
„VIEN LIET.'' OFISE
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina
Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiavusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
—— Kalbame lietuviškai. ——

GAUK ŠIUOS MUZIKOS VEIKALUS:

„Birutė'' — Birutės arija — 30c
„Vestuvės'' — Jaunosios arija 35c
„Kregždelė'' — duetas — 30c
„Eglė'' (Žalčių Karalienė) Žalčio ir Dulbės-Dievaičio duetas — 75c.
„III Sąsiuvinys'' — kvartetai maišyti — 25c
„Muzikos žodynėlis'' — 25c
Adresas:
Mr. M. Petrauskas
395 Broadway, So. Boston, Mass.

PRANEŠIMAS

Mes pranešame Rockfordo Ill. ir apielinkės lietuviams kad p. J. J. Petraitis yra „Vienybės Lietuvninkų'' ingaliotas užrašinėti „Vien. Liet.'' ir priima užsakymus ant knygų ir apgarsinimų. Mes už p. Petraitį pilnai atsakome „V. L.'' Administracija.
J. J. PETRAITIS
1229 Ferguson St., Rockford, Ill

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa.
Bell tel. — 1864
Residence 3532 J.

LIETUVIAI MYLI DAINAS.

Tą visas pasaulis žino. Tai kaip, broli lietuvi, gali apsieiti be dainų knygos? Visokių dainų knygų galim gauti
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ.''
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Rukyk Naujoko Cigarus!

Nes yra padaryti iš importuoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai kvepia ir todel geresnių Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas **Barbierius, Krautuvėse ir Saliunuose reikalauk tik ro lietuvio Naujoko Cigarų.** Jo dirbtuvė yra po numeriu:
359 Broadway, Brooklyn, N. Y.
TĖMYK, kad butų **NAUJOKO** vardas ant bakso!

DR. BUKKI'S OFISAS

Ofisas atidarytas nuo 9 val. iš ryto iki 8 v. vakare nedėldieniais ir šiokiomis dienomis.
Ypatiškas prižiurėjimas ir gydimas. Kalbame lenkiškai ir rusiškai. Europos gydytojas, duodu sevo padarytas gyduolės.
DR. BUKKIS
407 E. 58th St., New York, N. Y.

LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y

ŠOKIŲ MOKYKLA

Žinomas per 36 metus, kaipo gabiausias šokių žinovas. **Prof. Sterno Šokių Mokykla, 952 Broadway, kampas Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta.** Seni ir jauni mokinami. Valcas, Two step, Foxtrot ir visoki kiti populiariški šokiai. Mokiname merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiškas lekcijas jei pageidaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taipgi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiškas kambaris del mokinimo. Dedama visa atida Taipgi mokiname ir steidžiaus šokius. (Apr. 18)

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12 -2 P M. 6—8 P. M

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y
Ant viršaus čeverykų krautuvės.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesveikus pripildo auksu, platina ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš aukso arba porceleno. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Senai įsteigtas biznis 25 met.

Telephonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspekcrium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate. Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Centais Užčėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugelis važiuoja New Yorko pažiurėti.

Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.

Labai puiki sąsiuva 112 pukių paveikslų New Yorko gatvių, stočių elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienu paveikslu

Ta sąsiuva kiekvienam malonu turėt.

Reikalauk „V. L.'' administracijoje 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. prisiunčiant pinigus stampomis.

PARSIDUODA BUČERNE

LABAI GEROJ VIETOJ. Biznis nuoseniai išdirbtas. Įtaisyta dėl darymo dešrų, skilandžių ir rukinimo jų. Parsiduoda už prieinamą kainą. Priežastis pardavimo—savininkas turi kitą biznį Apgyventa tarpe lietuvių, lenkų ir rusų. Dėl sužinojimo kreipkitės sekančiu adresu:
Schegaus & Ambraziejus
Real Estate and Insurance
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Abelnas silpnumas,

neveikimas jaknų, nevirškinimas, įprastas užkietėjimas, sunkus virškinimas serganti palieka labai liudnam padėjime. Norint prašalinti tas slogas ir užbėgti jų pasekmėms, **taipgi** sustiprinti visą organizmą. reikia vartoti

Severa's Balsam of Life

(SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS)

Budas sustiprinančiai-gydantis

Kaina 75 centai

Kas apie tai abejotų, tegul perskaito štai šitą laišką.

''Širdingai dėkavoju už Severos Gyvasties Balsamą. Labai kentėjau nuo skilvio susilpnėjimo ir valgyti neturėjau noro. Visi kentėjimai pranyko po sunaudojimo tiktai vienos Severos Gyvasties Balsamo bonkos. Prašau tą laišką paskelbti laikraščiuose, idant visi kiti, kurie panašiai kenčia, sužinotų apie tą gyduolę''. Mrs. Pagac iš Moquah, Wis.

Severos gyduoles galima gauti aptiekose. Prašoma reikalauti tikrų Severos gyduolių, neimti jokių falsifikacijų. Jei vietos aptiekoje pirkti negalima, užsakius bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Telephone 2427 Greenpoint

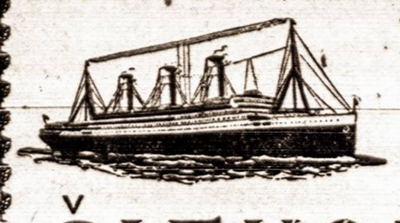

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

ŠIFKORČIU

INKURTA 1886 M.

Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taipgi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaudami Šifkorčių, visados kreipkitės ypatiškai ar laišku į musų Ofisą, o mes jus aprupinsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. **Per musų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai.**

Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsuliariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišką pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ''

Prenumerata metams $2.00; pusei metų $1.00.
Kanadoje metams $2.50; pusei metų $1.25.
Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams .... $3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai.
Kningų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120 Grand Street, Brooklyn, New York.

VAINEIKIO ir NARVYDO
FOTOGRAFIJU GALERIJA
499 Grand Str., kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 1723 Stagg.

Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Laidotuvias ir visokias Grupas. Fotografijas padidinam ir malevojam; senus paveikslus atnaujinam. Nuimame dienomis ir naktimis.

Studia atdara nuo 9 val. ryte iki 8 v. vakare. Prekės nebrangios.

Vincas Struogis
Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 R-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėtikras LIETUVOS VĖLIAVAS musų Draugijoms, Kliubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna musų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šinomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, kliubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS
155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

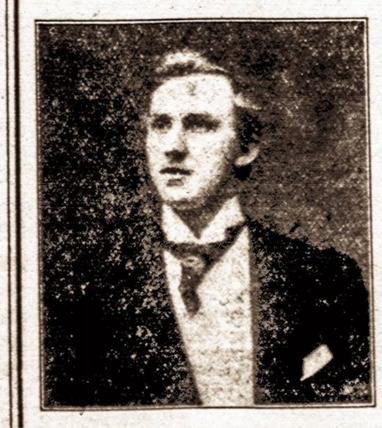

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Feliksa Osipauska

Skanus Alus, Arielka, visokie Vynai, Elius ir Havanos Cigarai. **Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškit šios puikios vietos.**

749 Harrison Ave., Harrison, N. J.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. **"Ateities" kaina** metams $2.00, pusei metų $1.00. **Užsieniuose metams $2.50. Pasižiureti viena numeri siunčiame dovanai.**

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

M. Mierzwinskas

UŽLAIKO

Dvi Didelias BUČERNIAS,

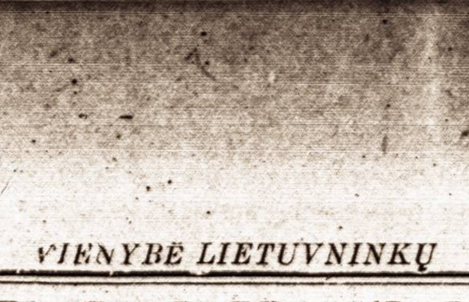

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užtaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rųkintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinskas

75 GRAND STREET — 41 AVENUE A

Kampas Wythe Ave. —:BUČERNĖS:— Kampas 3-rd St.

BROOKLYN, N. Y. — NEW YORK, N. Y.

Tel. 3359 Greenpoint. — Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tiktai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykiu noktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačtą tiktai už **$1.25.**

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,

151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Telephone Greenpoint.

Macys & Marcin Furniture Co.

DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių naminių papuošalų ant lengviausių išlygų

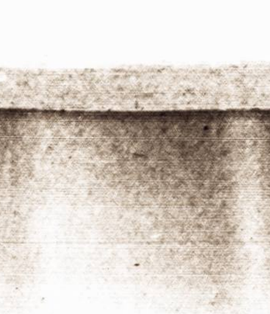

$1.00 į sanvaitę

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Musų adresas

MACYS & MARCIN Furniture Co.

198=200 Grand Str. Rrooklyn, N. Y.

Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyt Baliams, Mitingams ir Veseilioms, (vestuvėms)

734-736-3rd Ave.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST,

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

Insteigtas 1866 — Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuvę

Stubinių Daiktų

Puodų, Stiklinių Daiktų, Pečių, Linoleum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Blekinių Daigtų, Peilių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street, Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS
(REJENTAS)
JUOZ. O. SIRVYDAS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtint ir padaryt—čia yra padaroma: Devirnostįs, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.
HERMAN APELER
SALIUNAS
Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, Žiedų, Spilkų, Kolčikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalietų ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripkų), Klarnetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų.

Naujausi Columbia Lietuviški Rekordai 10 colių pločio, kaina 75c. (Kanadoje 85c.)

E 3188 — Ant kalno karkliai siubavo. Pasisėjau žalią rutą.
E 3189 — Oi Motule. (Mikas Petrauskas).
Motuš, Motus. (Mikas Petrauskas).
SU ORKESTROS AKOMPON.
E 3190 — Trįs berneliai. Vakarinė daina.
E 3191 — Ant Marių krantelio (Šimkus).
Saulutė tekėjo. (Šimkus).
E 3192 — Giedu dainelę. Gegužinės daina.
INGRAJINO: ARMONIKA, KLARNETAS IR GITARA.
E 3183 — Linksmo kraujo. (Polka).

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

170 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gretas ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykit, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vieti niams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS.

102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA

Reikalingi Agentai

DAUNOROS trejanka yra tikrai lietuviška. Saugokitės padirbimų-imitacijų.

DAUNOROS trejanka, t. y. trejos devynerios, tai ištikimiausias Lietuvių draugas-gydytojas visose negalėsa bei ligose.

DAUNOROS trejanką reikalaukit prisiųsdami 35c. Galima siusti pačto ženkleliais (markėm)

Geros Išlygos

Dr. Richterio **PAIN EXPELLER** su „ANKOR" nuo Reumatizmo, Skausmų, skaudėjimo ir sustingimo sanariuose ir raumenyse. Tikrasis parsiduoda pakelyje čia nupieštame. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpečėtyti su „ANKOR" 25 ir 50 cents aptiekose ir tiesiog nuo:

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Balsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vestuvėms ir krikštynoms

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

JONAS MATHUS
(MATUZEVIČIUS)
Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas
:: SALIUNAS ::
Sveikiausi ir geriausi visokios rušies gėrimai ir kvepenti Cigarai.
Puikųs užkandžiai,
prielankus patarnavimas.
JONAS MATHUS
(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

PAMĖGINKIT SKAITYT
Savaitinį Laikraštį
"LIETUVA"
Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einąs 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina
Už visą metą tik $2.00
Už pusę metų tik $1.00
Vieną numerį gausite užtyką, jei pareikalausit, adresuodami:
"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

SVEIKATA — BRANGUMAS

TAI FAKTAS, kad DAUNOROS aptiekoje yra didžiausias sądėlis ir pasirinkimas įvairiausių naminių gyduolių, visokių šaknų, žolių ir t. t.

REIKALAUKIT rašydami, kokių norite nemažiau kaip už 25c. bus jums prisiųsta.

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

DIRVA

Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.

Neužsiima barnėmis nė polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliškų ir pamokynančių straipsnių.

"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

TIK $1.50c. METAMS.

Ant pažiuros vienas No. Dykai.

"DIRVA"

2004 ST. CLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis
"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literaturos, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" į Lietuvą leidžia

"DRAUGAS" atsieina mėn. $2, pusei m. $1; Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

// SKAITYKITE
Musų išleistą knygą
„JAUNIEJI SKRAUJA"
— Senovės medžioklių apysaka.

Bile kas gali išmokti Barzdaskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manicuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del platesnių informacijų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

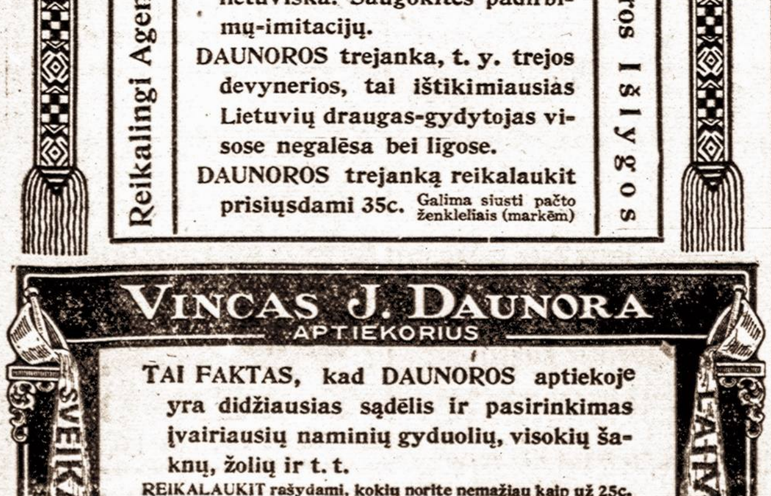

ATIDAI!

Draugystėms, Kliubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo $25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai musų vientaučiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

Konjakai Brandes

Geriausio gatunko
Originališki
Importavoti
H. and H. REINERS
Importers and Distillers
175 to 197 Stagg Str., arti
Graham Av., Brooklyn, N. Y.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

GYVENTOJŲ SURAŠAS.

New Yorko valstijoje tuojaus po 5 birželio bus paskelbtas visų gyventojų surašas arba cenzas. Tas valstijos surašas prasidės nuo 15 d. birželio ir tęsis per dvi savaiti. Per tą laiką kiekvienas gyvenantis šioje valstijoje nuo 16 iki 50 metų turės nueiti į tam paskirtas vietas, kad užsiregistruoti. Turės registruotis ne tiktai vyrai, bet ir moterįs, piliečiai ir nepiliečiai, visi. Paliuosuoti bus tik vaikai iki 16 metų ir seneliai po 50 metų. Tos registracijos doramos su tikslu, kad žinoti kiek valstija turi savo rankose dirbančiųjų spėkų.

DELEI ŠAUKIAMO SUVAŽIAVIMO VISOKIŲ KLESŲ AMATNINKŲ.

Newark, N. J. Liet. Amatninkų B-vė atsišaukiame į amatninkų kuopas ir individuales ypatas, paduodami sumanymą ir pageidaudami pritarimo, ar reikalinga butų šaukti amatninkų suvažiavimą. Laiką sprendėm ant 30 d. gegužio. Ligi 16 d. gegužio niekas nei per laikraščius nei per laiškus nepritarė.

Tat laikytame susirinkime 16 d. gegužio savo sumanymą atidėjom ant toliau neapribuotam laikui. Tat mes Newarko Amatninkų B-vė pasiliekam veikti savarankiai. Jei panašų suvažiavimą rengs kitos B-vės, mes pilnai pritarsime ir remsime.

Newarko Amatninkų Bvė
Per **F. M. Petrulionis**
121 Devon St., Kearny, N. J.

CENZURA IR PRAKALBOS.

Prezidentas Wilsonas vėl išnau jo pareikalavo, kad butų įvesta aštresnė cenzura ir kad butų uždrausta sakyti prakalbas.

Labai galimas daiktas, kad laikraščiai bus labai suvaržyti, o prakalbos visai uždraustos.

DR. ŠLIUPO LAIŠKAS.

Dr. J. Šliupas mums rašo iš Honolulu, Havajiškųjų salų.

Ikišiol kelionė gerai sekasi. Išlipome iš laivo pasižiurėti.

Ragina darbuoties del Lietuvos.

Vietinės Žinios

TMD. Susirinkimas atsibuvo pereitą pėtnyčią. Susirinko gana daug kuopos narių. Tarp kito ko likosi nutarta surengti išvažiavimą, kuriame butų ir fėrai. Tas išvažiavimas turės įvykti pabaigoje rugpjučio.

Po susirinkimo P. Norkus skaitė paskaitą temoje „Moterų padėjimas pas senovės kulturiškas tautas."

Sužeistas. — Tulas J. Vanavas ant 2 Av., ir 4 gatvės New Yorke išlipęs iš gatvekario bėgo pro jo užpakalį, bet čia pagavo automolius. Sunkiai sužeistą nuvežė ligoninėn.

Lietuviai bukite atsargus. Visuomet išlipant iš gatvekario ir einant pro jo užpakalį, pirmiaus pažiurėkite į visas šalis, ar neateina kitas gatvekaris ar automobilius. **R. K.**

Piknikas. — Atsibus labai gražus piknikas „Lietuvių Neprigulmingo Klubo", birželio 2 d. Washington Parke.

Lietuviškos siuvėjos. — Gerai žinoma p-ne K. Petrikienė ir p-lė P. Stakauskiutė užsidėjo siuvyklą moteriškų drabužių po No. 214 Grand Str. Siuva ant orderių ir taipgi parduoda gatavus moterims ir merginoms drabužius. Patartina, vietoje pas svetimtaučius, eiti prie savųjų, kurios padaro geriau ir prieinamiau.

Šią vasarą nebus autingų. — Pereitą savaitę miesto komisionieriai išleido uždraudimą, kad nebus leista rengti „dolarinių" iš važiavimų. Pamatuoja tuomi, kad žmonės prisigeria ir padaro daug triukšmo. **V. Šibanauskas.**

Gavo leidimą vesti? — Juozas Gaudešuis su Petronėle Jonaitiene, 107 Gold Str.

Jurgis Sabolis su Jugasia Tubeliute, 18 Evans Str.

Kazys Višnevskis, 264 Metropolitan Ave., su Prane Petrikiute 365 So. 4th Str.

Petras Malinauskas, 42 Hudson Ave. su Juze Šilinskiute, 45 Little Str.

Juozas Markunas, 68 N. 3rd Str., su Mare Simniškiute 57 So. 1st Str.

Jonas Vasikauskas, 558 Driggs Ave., su Anele Zubriute, 201 No. 6th Str.

Antony Francis Miccio, 934 Atlantic Ave., su Domicele Rimkiute, iš ten-pat.

REIKALINGA MERGINŲ
Geras ir čystas ir lengvas darbas. Geras užmokiestis. Atsišaukt pas Goodman Collar Co., 80 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Tik ką išėjo iš spaudos

VIŠOS LIETUVOS ŽEMLAPIS

Sutaisė i rišleido M. Šalčius

Žemlapis parodo sienas, kokios turi buti laisvos Lietuvos.

Kauniečiai, vilniečiai, suvalkiečiai ir Prusų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus.

Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ri įskaitoma.

Kaina 1 žemlapio 60 centų. Užsisakant 2 ir daugiaus po 50c. kiekvienas. Agentams kainos pagal sutarties. Pinigus siųskite moneÿ orderiais M. Šalčiaus vardu: **R. 703**

31 W. 110th Str., New York City
(26)

KUO YRA GYVENIMAS?

Du tukstančiai metų atgal geriausias atsakymas į šitą paklausimą buvo duotas romėnų, kurie sakė: „Gyvenimu yra ne tik gyvenimas, bet ir geros sveikatos turėjimas." (Non est vivere, sed valere vita). Be gero virškinimo sveikatos nėra. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras pagelbsti virškinimui, išvalo vidurius ir sustiprina visą sistemą. Ve delko Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras yra geriausiu vaistu nuo nevirškinimo, vidurių užkietėjimo, galvos skaudėjimo, protinio slėgsnio apskrito nusilpnėjimo, nervišku mo ir tt. Visuomet klausk Trineiro Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, nevartok tokių sutrumpinimų, kaip „Kartusis Vynas," nes jis nėra gėralu, jis yra vaistu ir šito reikia laikytis, ypatingai negeriamose valstijose. Kaina $1.00. Aptiekose.

Trinerio Linimentas suteikia greitas ir tikras pasekmes nuo ramatų, neuralgijos, susižeidus ir tt. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, 35 ir 60c. krasa. Jos. Triner, išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall
Dvi DIDELĖS SALĖS DĖL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARĖLIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. - - - Telephone 4437 Stagg

Telephone 885 Greenpoint PUIKIAUSIA UŽEIGA
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RŪŠIES GĖRIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —
Tautiško Namo,
Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanus alus, gardi degtinė, visoki likieriai, puikus Cigarai.
Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS
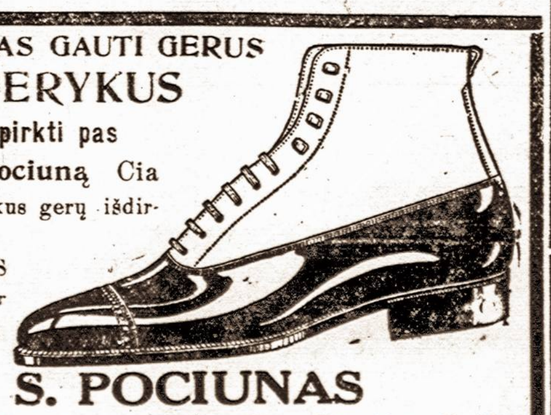
eik visada pirkti pas Simaną Pociuną Cia gausi Čeverykus gerų išdirbystčių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užeik.
S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie neri pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekviena draugiškai ir malonai visados pavaišina
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas
Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigara
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškit šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

$200 Bus Duodama kaipo dovana del Jaunamarčių
PRISIDĖKIT PRIE ŠIO JAUNA VEDŽIŲ KONKURSO
Kuris yra vedamas
STRAUSS
PHOTO ART STUDIO
301 GRAND STREET
BROOKLYN, N. J.
kampas Havemeyer Gt. Viršuj Plaza teatro
Ateikit ir pamatykit šliubų paveikslus ir tuom tarpu pasiteirausite apie ši didelį konkursą.
Nepadarykit klaidos, nes mes tik vieną fotografijų studžio turime ant Grand Str.
Prekės eina nuo $2.00 už tuziną ir brangiau.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europoj keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius
The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man
90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA CAFE
291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

SAULE THE SUN.
Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto $2.50 Ant pusės meto $1.25
EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 Angliįoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.
☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
529-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška čienia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas.
Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedelioms; 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likieriai, Kvepianti Cigarai. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.